

فصل چهارم
پردازش آماری داده های
ژئوشیمیایی- کانی سنگین

۴-۱- مقدمه

در این فصل مراحل انجام پردازش داده‌ها، ترسیم نقشه‌ها و معرفی مناطق امید بخش مقدماتی شرح داده می‌شود. به این منظور ابتدا داده‌های حاصل از آنالیز شیمیایی رسوبات آبراهه‌ای در یک بانک اطلاعاتی وارد گردید. علاوه بر داده‌های ژئوشیمیایی، شماره نمونه، اطلاعات لیتولوژی (بر مبنای نقشه ۱:۱۰۰,۰۰۰ زمین شناسی طارم) مربوط به سنگهای بالادست هر نمونه نیز در همان بانک ذخیره شده است. پس از محاسبه خطای آنالیز بعد، برای بخشی از داده‌ها، که به صورت سنسورد گزارش شده بود مقادیر جانمایی محاسبه و جایگزین مقادیر سنسورد گردید. در مرحله بعدی با استفاده از نرم‌افزارهای Excel و SPSS داده‌های همگن و جهت حذف اثر سنگ بالادست داده‌های شاخص غنی شدگی تهیه گردید و در نهایت داده‌های خام و داده‌های شاخص غنی شدگی و داده‌های پردازش شده حاصله، بر حسب مورد در مطالعات آماری و تهیه هیستوگرام‌ها، باکس پلات‌ها، دندروگرام‌ها و... به کار برده شدند. در این پروژه نقشه آنومالی‌های داده خام و پس از حذف اثر لیتولوژی نقشه‌های شاخص غنی شدگی نیز برای هر عنصر تهیه شده است. این نقشه‌های همگی در نرم‌افزار ArcGIS تهیه شده‌اند. در این فصل به پردازش‌های آماری انجام شده بر روی داده‌های ژئوشیمیایی و کانی سنگین پرداخته و مناطق امید بخش مقدماتی براساس این پردازش‌ها جهت انجام مرحله کنترل آنومالی‌ها معرفی خواهد شد.

۴-۲- پردازش آماری داده‌ها

۴-۲-۱- جایگزینی داده‌های سنسورد

گاهی مواقع به علت وجود عیارهای بسیار کم (کمتر از حد تشخیص پایینی دستگاه یا روش تجزیه) و یا عیارهای بسیار بالا (بیشتر از حد تشخیص بالایی دستگاه یا روش تجزیه) داده‌های دقیقی بدست نیامده و این مقادیر عیاری به صورت صفر (0)، یا مقادیر کمتر از حد پایینی دستگاه (<) و یا مقادیر بیشتر از حد بالایی دستگاه (>) گزارش می‌شوند. به این مقادیر داده‌های سنسورد گفته می‌شود. داده‌های سنسورد به صورت کمی نبوده و وجود آن‌ها در پردازش داده‌ها ایجاد اختلال می‌نماید. به همین دلیل می‌بایست با مقادیر عددی مناسب جایگزین گردند.

روش‌های مختلفی برای تعیین مقادیر جایگزین داده‌های سنسورد وجود دارد. از جمله این روش‌ها می‌توان از روش آماری بیشترین درست‌نمایی، روش جایگزینی مقدار $\frac{3}{4}$ حد تشخیص پایینی دستگاه برای داده‌های سنسورد کوچک تر از حد (<) و $\frac{4}{3}$ حد تشخیص بالایی دستگاه برای داده‌های سنسورد بزرگتر از حد (>) نام برد. در محدوده مورد مطالعه عناصر B و Te به دلیل عدم تغییرات کافی در مقدار عددی

وامکان اختلال در پردازش‌های آماری از گردونه محاسبات چند متغیره خارج شده‌اند. جدول ۴-۱ مقادیر جایگزین شده داده‌های سنسورد را نشان داده است.

جدول ۴-۱: داده‌های سنسورد در ورقه یکصد هزارم طارم

عنصر	مقدار جایگزین	تعداد	درصد
B	حذف	تمامی	100.00%
Te	حذف	484	64.28%
Au	0.75	169	22.44%
Hg	0.035	160	21.25%
Bi	0.075	62	8.23%
Cd	0.075	7	0.93%
Tl	0.075	6	0.80%
Sn	0.15	3	0.40%
W	0.75	3	0.40%
Be	0.15	2	0.27%
S	37.5	2	0.27%
Ni	1.5	1	0.13%
Sc	0.75	1	0.13%

۴-۲-۲- بررسی پارامترهای آمار توصیفی

در جدول ۴-۲، پارامترهای آماری توصیفی داده‌های خام نشان داده شده است. در این جدول پارامترهای میانگین، میانه، انحراف معیار، چولگی، کشیدگی، حداقل، حداکثر و ضریب تغییرات نشان داده شده است. از پارامترهایی همچون چولگی، انحراف معیار و ضریب تغییرات می‌توان بهترین و مناسب‌ترین نتایج مربوط به تغییرات عناصر را در منطقه ردیابی کرد. همانگونه که ملاحظه می‌شود بیشترین چولگی مثبت (Skewness) به ترتیب در عناصر Cd, Hg, Mo, S, Pb, Ba, Sr و Zn دیده شده است. بیشترین انحراف معیار نیز مربوط به عناصری همچون Fe, Ca, Al, Mg, K و ... است. انحراف معیار بالای عناصر ذکر شده به این دلیل می‌باشد که این عناصر جزو عناصر اصلی سنگ ساز بوده و به طور معمول دارای عیارهای بالا می‌باشند بویژه که بر حسب ppm بیان گردند. به منظور حذف این مسئله از ضریب تغییرات یا ضریب غنی‌شدگی استفاده شده است که توسط فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$CV\% = \left(\frac{Std.Dev.}{Mean} \right) * 100$$

بر این اساس بیشترین ضریب تغییرات (CV%) در عنصر Cd با حداکثر مقدار و سپس به ترتیب در عناصر S، Hg، Pb، Mo، Au، Zn، Bi، W، Th و Cu مشاهده شده است. کمترین ضریب تغییرات نیز با وجود مقدار بالای انحراف معیار در عنصر Al مشاهده می‌شود. این بدان معناست که عناصری همچون Hg، Pb و با احتمال کمتر Au، Zn و Cu در محدوده مورد مطالعه بیشترین احتمال کانی‌سازی را دارند. در جدول ۴-۳، پس از حذف داده‌های خارج از ردیف مجدداً پارامترهای آماری مذکور محاسبه شده‌اند. با توجه در این جدول مشاهده می‌شود که کماکان بیشترین ضریب تغییرات را عناصر S، Cd، Pb و Au دارا می‌باشند. کمترین ضریب تغییرات نیز مربوط به Al است. این بدان مفهوم است عناصر رده بالای ضریب تغییرات به لحاظ میزان تغییرات و کانی‌زایی احتمالی مستعد می‌باشند.

۴-۲-۳- ترسیم هیستوگرام‌ها و شرح آن‌ها

هیستوگرام‌ها نمایش گرافیکی داده‌ها بر مبنای کلاسه‌های از پیش تعریف شده است. در این نمودارها محور x نمایانگر تعداد کلاسه^۱ بوده که قابل تعریف هم می‌باشد و محور y فراوانی هر کدام از این کلاسه‌ها را نشان می‌دهد. سه ویژگی موقعیت^۲، پراکندگی^۳ و شکل^۴ توسط هیستوگرام‌ها قابل ارائه است. محاسبه موقعیت در یک جامعه آماری با محاسبه میانگین حسابی و هندسی جامعه، مد و میانه امکان‌پذیر بوده و محاسبه پراکندگی آن را آمارهایی همچون حد^۵، انحراف درون چارکی^۶، واریانس و انحراف معیار بیان می‌کند. شکل یک هیستوگرام از پارامترهایی همچون چولگی و کشیدگی تاثیر می‌پذیرد.

هیستوگرام‌ها به همراه جدول پارامترهای آماری، اولین پارامترهایی هستند که امکان پردازش‌های بعدی را در اختیار کارشناسان قرار می‌دهند. تمام هیستوگرام‌های این محدوده با استفاده از داده‌های خام ترسیم و مجدداً بعد از حذف داده‌های خارج از ردیف تکرار گردیده است (شکل ۴-۱ و پیوست ۹).

با مشاهده هیستوگرام‌ها می‌توان به نوع تابع توزیع، وجود یا عدم وجود چولگی و میزان تقریبی آن پی‌برد. چنانچه شکل هیستوگرام عنصری در توزیع داده‌های همگن شده به یک شکل بالنسبه نرمال نزدیک باشد نمی‌توان آنومالی ارزشمندی را از آن انتظار داشت. آنچه از بررسی هیستوگرام‌های جوامع خام و همگن شده محدوده به دست آمده است به شرح ذیل می‌باشد.

¹ - Interval
² - Location
³ - Dispersion
⁴ - Shape
⁵ - Range
⁶ - Interquartile Devision

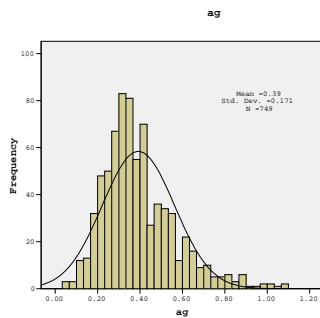
جدول ۴-۲: پارامترهای آمار توصیفی حاصل از پردازش داده های خام

Variable	Mean	Median	Std. Devi.	Skewness	Kurtosis	Minimum	Percentiles			Maximum	CV%
							84	97.5	99		
Cd	0.64	0.30	5.21	26.59	720.9	0.08	0.50	1.70	5.17	142.00	820.25%
S	1374.82	460.00	5397.00	8.90	87.78	37.5	920	9170	30076	66000	392.56%
Hg	0.08	0.07	0.20	26.06	702.3	0.04	0.11	0.17	0.20	5.43	234.89%
Pb	41.22	26.20	69.36	8.68	88.14	3.30	51.74	138.15	308.88	839.00	168.27%
Mo	2.06	1.80	2.50	19.64	468.9	0.50	2.70	4.62	6.64	62.90	121.29%
Au	1.57	1.00	1.38	4.78	35.41	0.75	2.00	4.00	8.00	15.00	88.03%
Zn	148.50	121.00	122.67	7.13	69.32	28.80	191.36	377.60	760.68	1660	82.61%
Bi	0.25	0.20	0.20	4.19	27.56	0.08	0.40	0.70	1.10	2.20	80.55%
W	1.74	1.50	1.12	3.09	20.16	0.08	2.54	4.70	5.80	13.60	64.38%
Th	8.62	7.79	5.40	6.15	53.92	1.62	10.20	19.50	34.37	69.80	62.57%
Cu	55.49	49.50	33.72	4.54	39.43	13.60	75.84	125.30	194.46	471.00	60.76%
Sr	353.34	321.00	213.44	7.36	85.98	22.00	453.00	676.90	1001.1	3440.0	60.41%
Cr	72.51	63.00	42.81	2.51	10.27	4.00	99.00	189.30	257.38	364.00	59.04%
As	24.69	21.70	14.50	3.24	17.40	1.50	34.14	59.57	89.97	150.00	58.73%
Sb	1.83	1.50	1.01	1.36	2.30	0.10	2.80	4.40	5.60	6.40	55.42%
Ag	0.40	0.36	0.20	3.45	29.81	0.05	0.55	0.87	1.03	2.82	51.05%
Cs	5.81	5.20	2.87	1.90	5.86	0.70	7.90	13.36	16.44	23.80	49.35%
V	200.07	180.00	98.27	2.84	21.40	6.00	279.00	433.15	526.00	1290.0	49.12%
P	1088.08	1060	510.20	4.79	44.20	60.00	1370	1903	2876.8	6990	46.89%
Sn	2.47	2.30	1.15	1.52	4.77	0.15	3.40	5.24	7.00	9.40	46.37%
Ca	41061.9	39300	18611.1	1.21	4.31	2220	58900	82540	95138	164000	45.32%
Tl	0.48	0.50	0.21	1.21	4.65	0.08	0.60	1.00	1.20	1.90	44.00%
Mg	15951.2	14600	6183.38	1.30	2.69	1440	21672	31415	35722	51000	38.76%
Ba	566.68	543.00	216.64	8.49	132.7	125.0	686.00	917.45	1141.4	4360	38.23%
Ni	32.44	30.00	12.37	0.74	0.59	1.50	45.00	61.00	67.46	81.00	38.13%
Mn	1315.56	1220.0	494.10	1.79	5.29	361.0	1673.6	2696.0	3081.4	4610.0	37.56%
Rb	71.90	65.80	26.91	1.34	3.13	15.10	95.84	136.00	163.84	221.00	37.43%
Fe	60584.4	56700	21781.8	3.38	33.63	10500	77636	106150	128600	334000	35.95%
Zr	82.54	82.00	29.44	0.47	0.28	18.00	112.00	149.30	168.30	183.00	35.67%
Be	1.45	1.40	0.51	0.81	1.05	0.15	2.00	2.60	3.10	3.70	35.36%
U	2.05	1.99	0.72	2.52	14.63	0.50	2.54	3.68	5.02	8.33	34.88%
Sc	19.00	18.00	6.55	1.51	6.13	0.75	25.00	34.15	39.46	70.00	34.47%
Nb	11.46	10.90	3.78	1.84	9.56	2.60	14.80	19.62	23.82	41.00	33.01%
Ti	6626.43	6480	2048.92	1.80	10.43	322	8224	11200	13030	24900	30.92%
Li	26.31	25.10	8.06	0.92	1.62	4.80	32.90	47.08	51.83	60.30	30.63%
Co	19.51	18.80	5.68	0.67	0.69	2.90	24.94	32.32	34.05	44.40	29.11%
Na	15048.0	15100	4337.30	0.14	0.29	944	19336	23400	25530	32900	28.82%
K	19307.9	18600	5515.26	0.56	0.39	5000	24900	31230	34976	40700	28.56%
La	30.17	29.00	8.10	1.81	8.13	12.00	36.00	48.00	62.46	91.00	26.85%
Ce	61.52	59.10	16.27	1.85	6.89	26.10	73.64	104.30	128.46	171.00	26.45%
Y	20.74	20.40	4.62	0.48	2.03	7.55	24.90	30.80	34.35	48.10	22.30%
Al	77313.9	78200	10635.2	-0.56	1.18	39000	86400	96930	102000	113000	13.76%

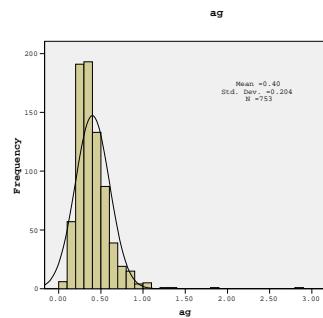
جدول ۴-۳: پارامترهای آمار توصیفی حاصل از پردازش داده های خام بعد از حذف داده های خارج از ردیف

Variable	N		Mean	Median	Std. Dev.	Skewness	Kurtosis	Minimum	Maximum	CV%
	Valid	Missing								
S	726	27	601.29	440.00	589.91	3.79	17.66	37.50	4810.00	98.11%
Cd	745	8	0.38	0.30	0.30	3.28	14.15	0.08	2.70	78.36%
Pb	736	17	33.20	25.85	21.97	2.23	5.77	3.30	139.00	66.16%
Au	742	11	1.45	1.00	0.90	1.65	2.24	0.75	5.00	61.88%
W	751	2	1.71	1.50	1.01	1.81	4.63	0.08	6.90	58.80%
Bi	742	11	0.23	0.20	0.14	1.41	2.62	0.08	0.80	58.00%
Cr	750	3	71.40	63.00	39.10	1.95	5.95	4.00	281.00	54.76%
Sb	744	9	1.78	1.50	0.92	0.98	0.62	0.10	4.90	51.55%
As	749	4	24.14	21.70	12.43	2.16	7.84	1.50	98.60	51.48%
Cu	747	6	53.58	49.40	25.14	1.57	4.65	13.60	195.00	46.92%
Cs	750	3	5.75	5.20	2.67	1.45	2.74	0.70	17.70	46.51%
Mo	747	6	1.92	1.80	0.89	1.64	4.51	0.50	6.80	46.14%
Zn	744	9	137.78	120.50	63.28	1.90	4.87	28.80	471.00	45.93%
Hg	746	7	0.08	0.07	0.03	0.78	0.34	0.04	0.19	44.39%
V	750	3	197.40	179.00	86.85	1.18	1.79	6.00	558.00	44.00%
Ag	749	4	0.39	0.36	0.17	1.08	1.57	0.05	1.08	43.52%
Ca	751	2	40746.58	39200.0	17599.4	0.67	0.65	2220.00	118000.0	43.19%
Tl	751	2	0.48	0.50	0.20	0.82	2.21	0.08	1.40	42.31%
Sn	745	8	2.42	2.30	1.01	0.82	1.31	0.15	6.50	41.91%
Th	745	8	8.19	7.77	3.18	2.10	8.18	1.62	27.40	38.77%
Ni	752	1	32.38	30.00	12.25	0.69	0.42	1.50	78.00	37.83%
Mg	750	3	15830.56	14600.0	5887.16	1.01	0.95	1440.00	36200.00	37.19%
Mn	752	1	1311.18	1220.00	479.57	1.55	3.42	361.00	3630.00	36.58%
Rb	751	2	71.52	65.80	25.92	1.11	1.74	15.10	197.00	36.24%
Sr	743	10	335.93	319.00	119.90	0.83	1.53	22.00	892.00	35.69%
Zr	752	1	82.40	82.00	29.23	0.44	0.20	18.00	177.00	35.47%
Be	753	0	1.45	1.40	0.51	0.81	1.05	0.15	3.70	35.36%
Sc	751	2	18.88	18.00	6.16	0.87	1.06	0.75	42.00	32.59%
Fe	752	1	60220.88	56650.0	19375.4	1.12	2.45	10500.0	156000.0	32.17%
P	739	14	1041.63	1050.00	327.06	-0.01	-0.08	60.00	1970.00	31.40%
Li	752	1	26.26	25.10	7.97	0.87	1.42	4.80	57.80	30.34%
Nb	749	4	11.34	10.90	3.36	0.68	1.20	2.60	25.80	29.61%
U	746	7	2.01	1.98	0.59	0.87	2.93	0.50	4.97	29.24%
Co	752	1	19.48	18.80	5.61	0.60	0.38	2.90	39.30	28.80%
Na	751	2	15004.27	15100.0	4258.33	0.03	-0.08	944.00	28700.00	28.38%
K	752	1	19279.48	18600.0	5463.37	0.51	0.23	5000.00	39600.00	28.34%
Ti	749	4	6561.95	6470.00	1835.07	0.64	1.20	322.00	14600.00	27.97%
La	752	1	30.09	29.00	7.80	1.44	5.08	12.00	74.00	25.91%
Ce	752	1	61.38	59.10	15.78	1.61	5.13	26.10	145.00	25.71%
Ba	749	4	556.13	543.00	141.02	0.75	2.35	125.00	1210.00	25.36%
Y	752	1	20.71	20.40	4.52	0.24	0.73	7.55	36.40	21.82%
Al	753		77313.94	78200.0	10635.2	-0.56	1.18	39000.0	113000.0	13.76%

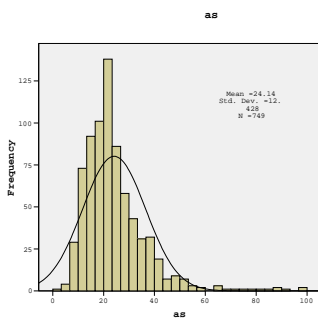
بررسی هیستوگرام عناصر قبل از حذف مقادیر خارج از ردیف نشان می دهد که از میان تمامی عناصر مورد بررسی ، عناصر $Al, Be, Co, K, Li, Na, Ni, Y$ و Zr دارای توزیع نرمال تقریباً متقارن می باشند در حالیکه سایر عناصر توزیع لاگ نرمال با چولگی مثبت را نشان می دهند. پس از حذف داده های خارج از ردیف، هیستوگرام اکثر عناصر به توزیع نرمال متقارن نزدیک تر شده است. در عین حال کماکان عناصری همچون $As, Cd, Ce, Cr, Cs, Cu, Fe, Mn, Mo, Pb, S, Th, W$ و Zn از خود توزیع لاگ نرمال نشان می دهند. این نحوه توزیع می تواند دلیلی بر رخداد آنومالی و احتمالاً کانی سازی در منطقه محسوب شود. حال اگر از داده های جدید لگاریتم گرفته شود تا حدود زیادی تابع توزیع به حالت نرمال نزدیک می شود. با حذف اثر سنگ از طریق تشکیل ضرایب غنی شدگی و سپس حذف داده های خارج از رده نیز می توان به یک جامعه نزدیک به نرمال دست یافت.

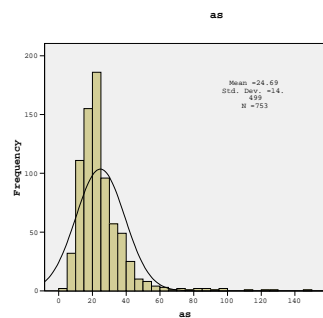
هیستوگرام Ag - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

هیستوگرام Ag - داده های خام

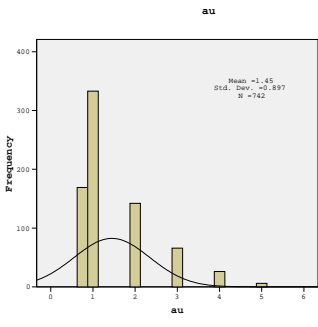

هیستوگرام As - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

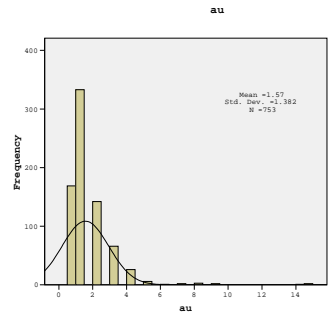

هیستوگرام As - داده های خام

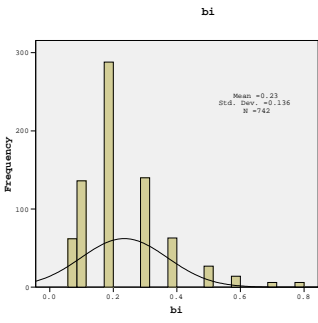
شکل ۴-۱: هیستوگرام عناصر مهم بر اساس داده های ژئوشیمیایی محدوده طارم (بقیه در پیوست ۹- گزارش)

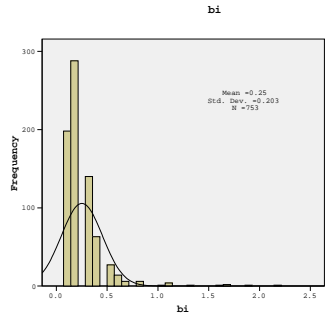
هیستوگرام Au - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

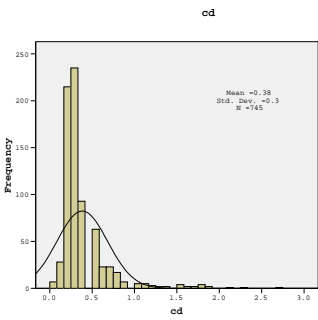
هیستوگرام Au - داده های خام

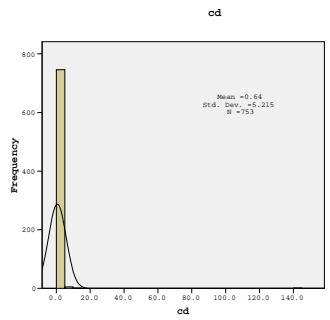
هیستوگرام Bi - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

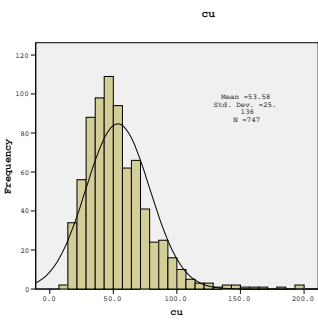
هیستوگرام Bi - داده های خام

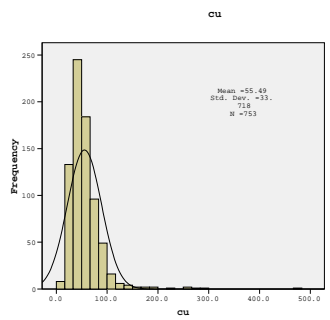
هیستوگرام Cd - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

هیستوگرام Cd - داده های خام

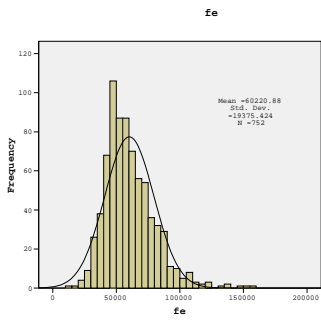

هیستوگرام Cu - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

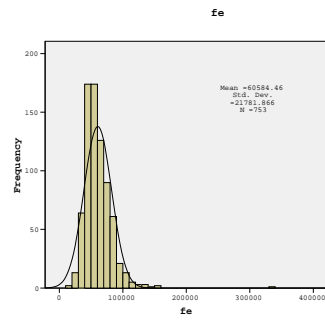

هیستوگرام Cu - داده های خام

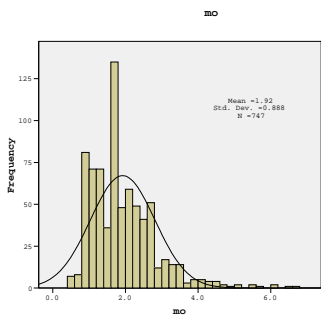
شکل ۴-۱: ادامه

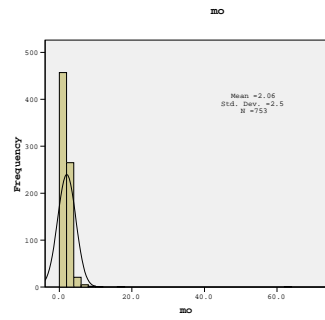
هیستوگرام Fe - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

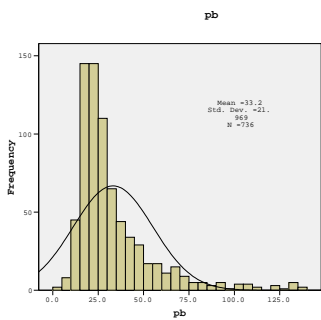
هیستوگرام Fe - داده های خام

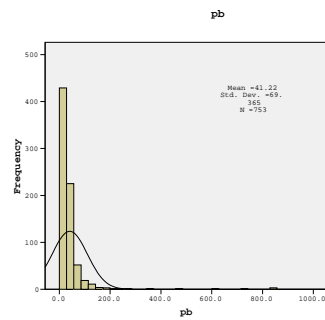
هیستوگرام Mo - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

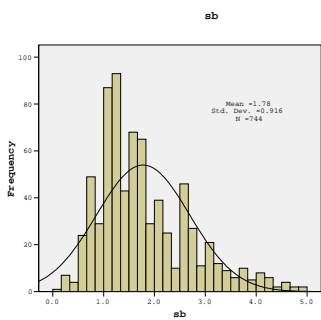
هیستوگرام Mo - داده های خام

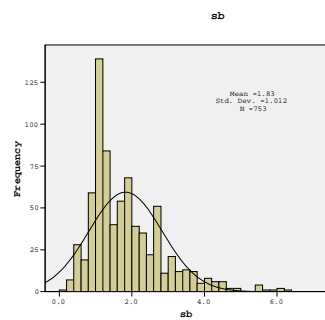
هیستوگرام Pb - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

هیستوگرام Pb - داده های خام

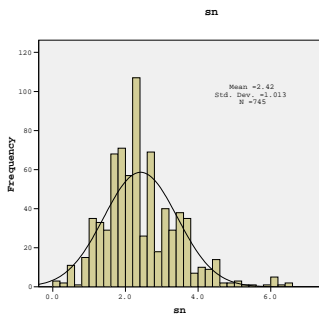

هیستوگرام Sb - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

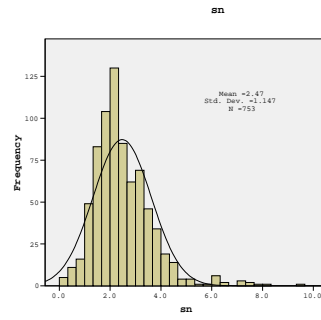

هیستوگرام Sb - داده های خام

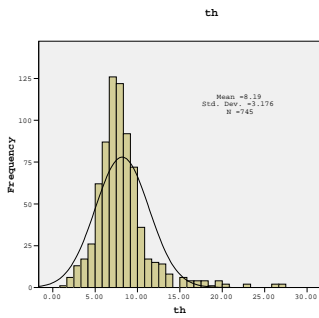
شکل ۴-۱: ادامه

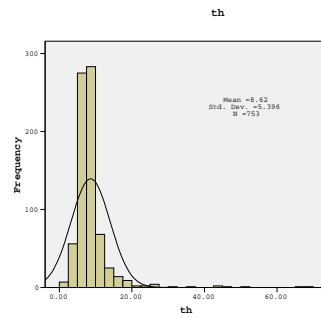
هیستوگرام Sn - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

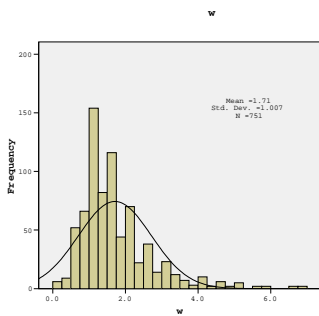
هیستوگرام Sn - داده های خام

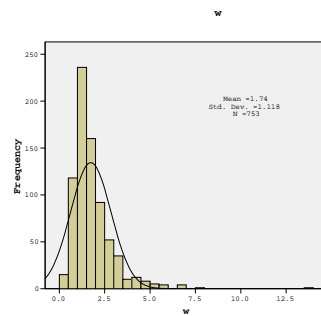
هیستوگرام Th - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

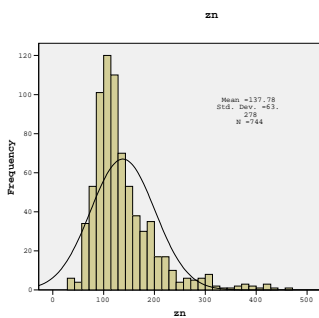
هیستوگرام Th - داده های خام

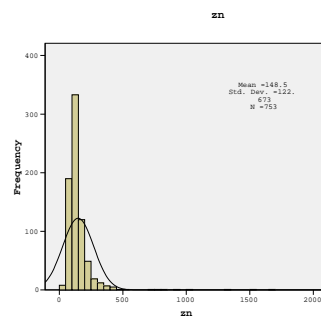
هیستوگرام W - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

هیستوگرام W - داده های خام

هیستوگرام Zn - بعد از حذف داده های خارج از ردیف

هیستوگرام Zn - داده های خام

شکل ۴-۱: ادامه

۴-۲-۴- ترسیم باکس پلاتها

نمودارهای جعبه‌ای (Box Plots) یکی از روش‌های نمایش توزیع داده‌های جوامع آماری است که با توجه به چارک‌های آن و حد بین‌چارکی^۷ انتخاب شده‌اند. در این نمودارها میزان حداقل ۲۵ درصد، میانگین، ۷۵ درصد و حداکثر به نمایش گذارده شده و نمونه‌هایی نیز بر اساس حد بین‌چارکی به عنوان نمونه‌های خارج از رده^۸ یا فوق‌العاده^۹ محسوب شده‌اند. نمونه‌های خارج از رده به نمونه‌هایی اطلاق می‌شود که فرمول زیر در آن‌ها صادق باشد:

$$\text{Outlier} = 1.5 \sim 3 (75\text{th} - 25\text{th})$$

نمونه‌هایی که مقادیر عنصری آنها بالاتر از این حد باشد به عنوان نمونه‌های فوق‌العاده نامیده می‌شوند. کشیدگی دم (Tail) باکس پلاتها می‌تواند معرف نمونه‌هایی باشد که در مقادیر غیر معمول خود را نشان داده‌اند. با توجه به باکس پلاتها می‌توان، به بررسی میزان مناسب حد تشخیص^{۱۰}، میزان گستردگی حد بین‌چارکی، وضعیت میانگین در نمودار، نحوه گسترش نمونه‌های خارج از رده و فوق‌العاده و تمایز نسبی جوامع نرمال با سایر جوامع و احتمال پیدایش مقادیر ناهنجار را مشخص کرد.

در شکل شماره (۴-۲) باکس پلات کلیه عناصر آنالیز شده آورده شده است. در این مجموعه عناصر، مقادیر خارج از بدنه اصلی جامعه تقریباً به وفور دیده می‌شود. بیشترین اختلاف و دوری از بدنه اصلی مربوط به عناصری همچون Cd و Hg است. همانگونه که در باکس پلات عنصر Cd مشاهده می‌شود این اختلاف زیاد به دلیل وجود نمونه‌ای با عیار بیش از ۱۴۲ ppm می‌باشد. بعد از نمونه، بالاترین عیار عنصر Cd، ۱۲/۶ ppm می‌باشد. همین حالت در مورد عنصر Hg صادق است. بالاترین عیار عنصر Hg برابر با ۵/۴۳ ppm گزارش شده در حالیکه بعد از آن بالاترین عیار به میزان ۰/۳ ppm می‌باشد. بعد از عناصر ذکر شده، عناصر S, Zn, Pb, Mo, Cu, Fe, Ba, Au و Ag دارای اختلاف و دوری قابل قبولی از بدنه اصلی می‌باشند که می‌تواند نشان از دامنه تغییرات بالا و وجود نمونه‌های فوق‌العاده یا آنومال و در نتیجه کانی‌سازی احتمالی در منطقه باشد. رسم این نمودارها برای عناصر Al, Be, K, Na, Zr و تعدادی دیگر از عناصر همانگونه که انتظار می‌رود نشان از نرمال بودن منطقه و عدم وجود غنی‌شدگی احتمالی می‌باشد.

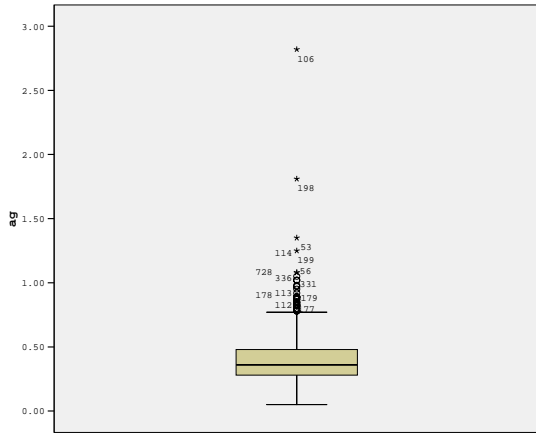
در جدول ۴-۴، تعداد ۵۰ سلول با بالاترین مقدار غنی‌شدگی نسبت به عیار زمینه برای هر عنصر به همراه مقادیر مربوطه آورده شده است.

⁷ - Interquartile Ranges

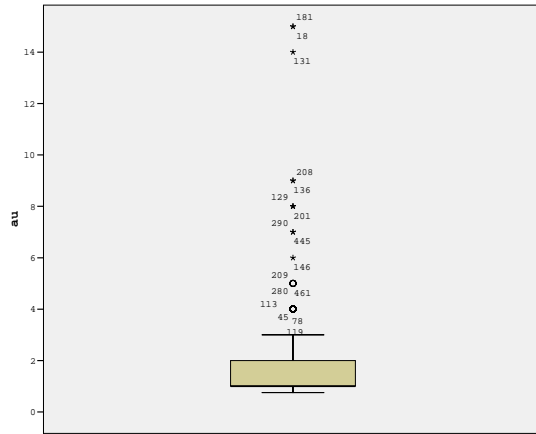
⁸ - Outlier

⁹ - Extreme

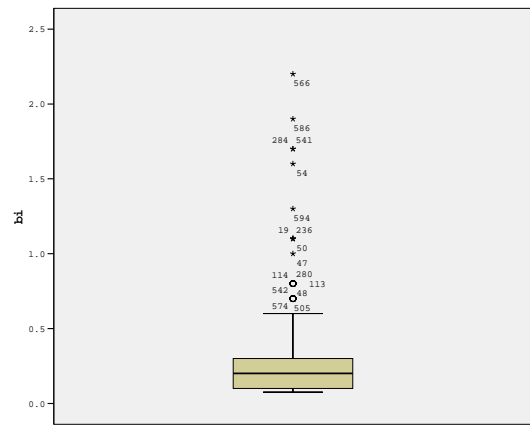
¹⁰ - Detection Limit

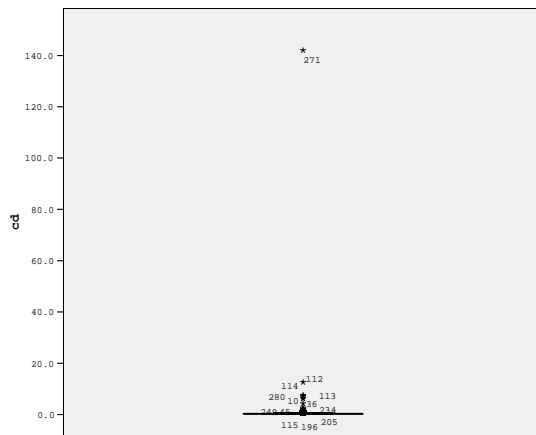
باکس پلات Ag

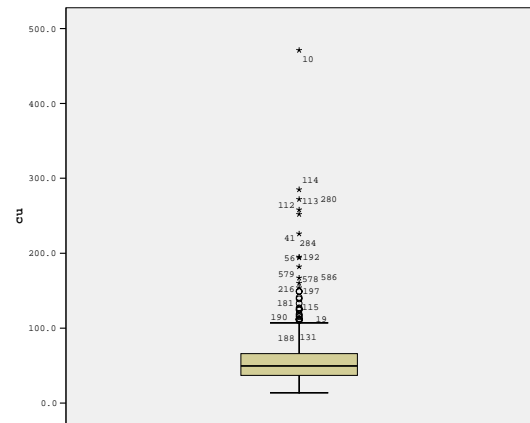
باکس پلات Au

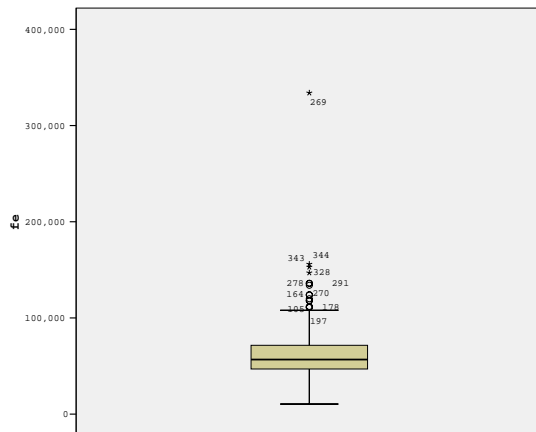
باکس پلات Bi

باکس پلات Cd

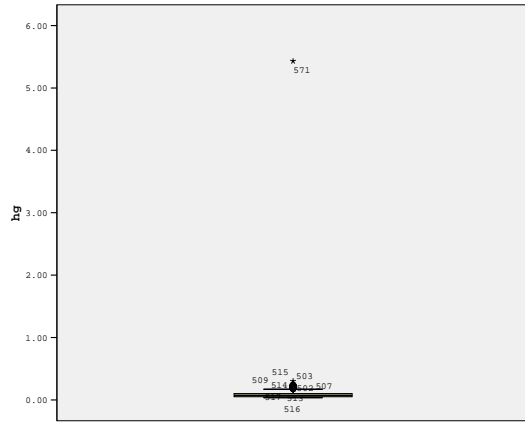

باکس پلات Cu

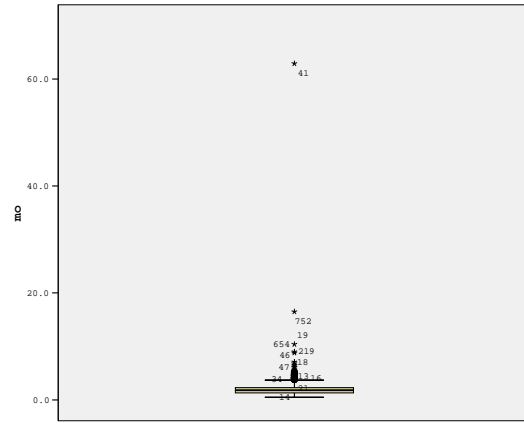

باکس پلات Fe

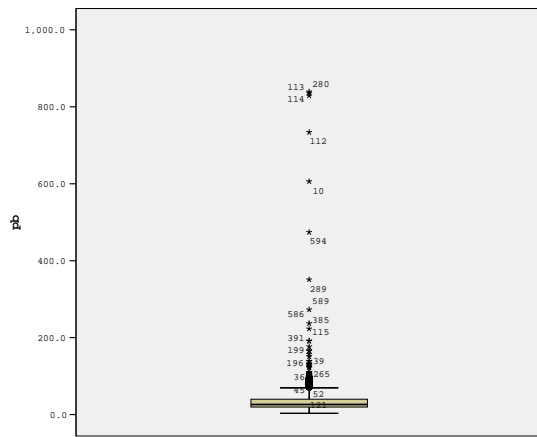
شکل ۴-۲: نمودارهای باکس پلات عناصر مهم در محدوده اکتشافی طارم (بقیه در پیوست -۱۰ گزارش)

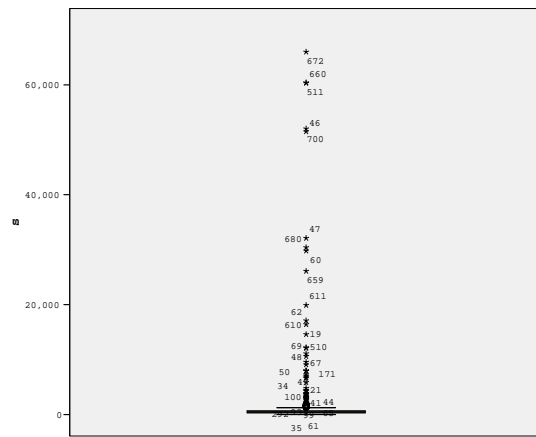
باکس پلات Hg

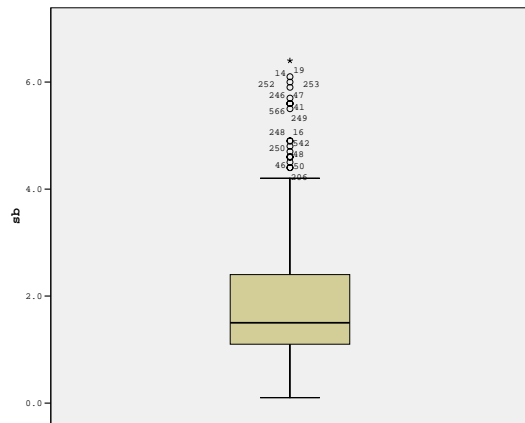
باکس پلات Mo

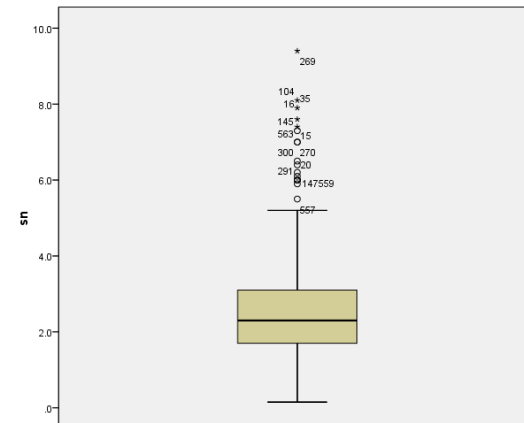
باکس پلات Pb

باکس پلات S

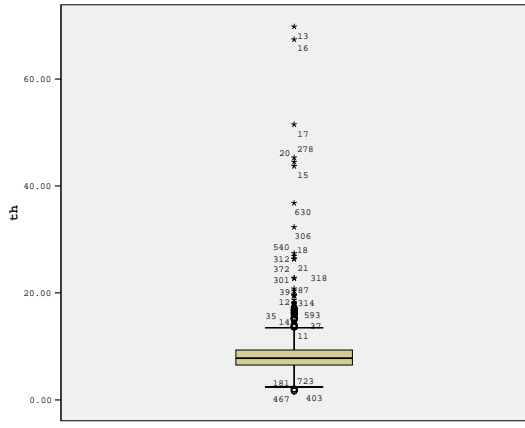

باکس پلات Sb

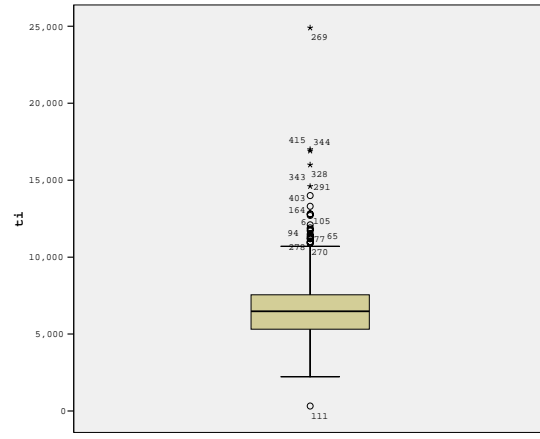

باکس پلات Sn

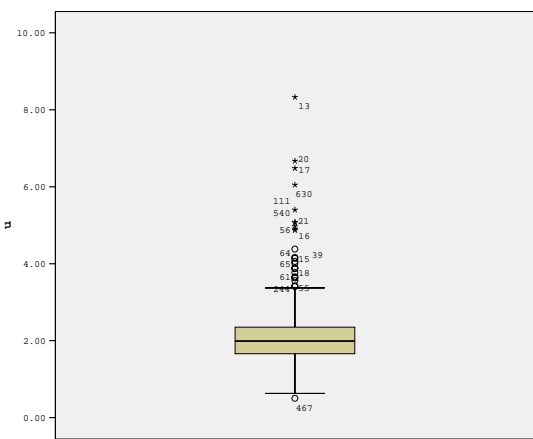
شکل ۴-۲: ادامه

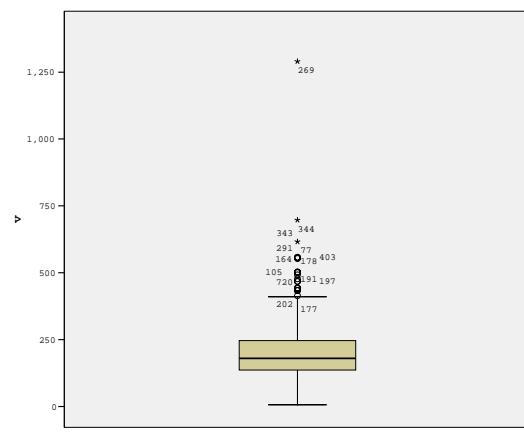
باکس پلات Th

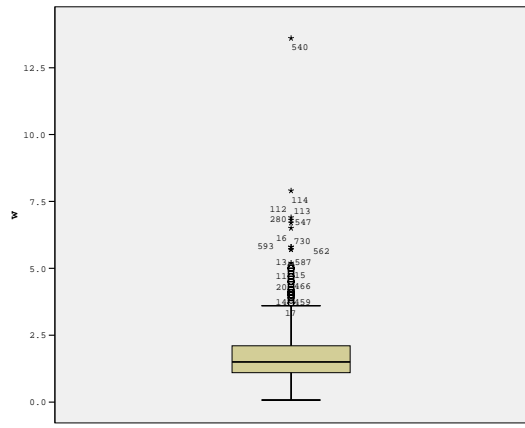
باکس پلات Ti

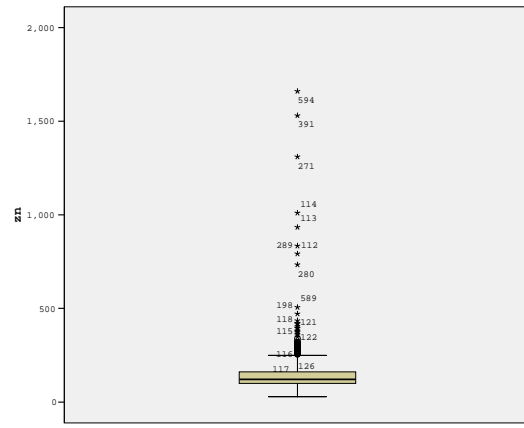
باکس پلات U

باکس پلات V

باکس پلات W

باکس پلات Zn

شکل ۴-۲: ادامه

جدول ۴-۵: کد نمونه‌های غنی شده به همراه میزان غنی‌شدگی عناصر نسبت به مقادیر زمینه

Id	AgEi	Id	AlEi	Id	AsEi	Id	AuEi	Id	BaEi	Id	BeEi	Id	BiEi
129	6.878	136	1.493	235	5.882	217	15.000	231	8.385	176	2.643	641	11.000
234	5.485	809	1.400	236	5.213	32	15.000	774	4.719	164	2.500	666	9.500
71	3.579	806	1.358	237	4.833	155	14.000	793	3.404	27	2.357	614	8.500
68	3.553	135	1.344	234	4.728	244	9.000	791	2.877	171	2.286	69	8.000
809	3.273	453	1.327	641	4.346	161	9.000	615	2.308	165	2.214	674	6.500
812	3.091	813	1.320	366	4.225	237	8.000	668	2.230	168	2.214	324	5.667
235	3.049	456	1.317	823	4.194	152	8.000	563	2.028	177	2.214	33	5.500
774	2.773	808	1.307	33	4.114	222	8.000	765	1.981	163	2.214	65	5.500
374	2.593	649	1.307	242	3.953	330	7.000	761	1.960	179	2.214	289	5.500
653	2.579	815	1.307	305	3.787	497	7.000	783	1.917	190	2.071	276	5.500
432	2.421	320	1.300	324	3.685	171	6.000	790	1.880	809	2.000	62	5.000
379	2.395	526	1.291	327	3.575	246	5.000	490	1.880	173	2.000	136	4.000
137	2.348	137	1.287	329	3.507	620	5.000	794	1.779	167	1.929	670	4.000
213	2.342	117	1.284	30	3.066	800	5.000	423	1.768	497	1.929	63	4.000
136	2.317	499	1.282	330	3.039	501	5.000	442	1.762	356	1.923	135	3.500
215	2.316	498	1.282	146	3.033	514	5.000	456	1.752	134	1.913	649	3.500
212	2.289	810	1.270	29	3.005	772	4.571	492	1.749	822	1.857	615	3.500
58	2.281	803	1.267	311	2.967	236	4.000	539	1.742	192	1.857	572	3.500
822	2.243	812	1.264	664	2.791	329	4.000	540	1.725	361	1.857	341	3.000
646	2.237	822	1.262	62	2.777	325	4.000	536	1.696	137	1.826	673	3.000
386	2.198	807	1.256	509	2.678	309	4.000	736	1.694	117	1.806	123	3.000
236	2.184	772	1.252	228	2.654	443	4.000	439	1.690	31	1.800	667	3.000
135	2.171	682	1.246	373	2.564	552	4.000	560	1.688	813	1.786	620	3.000
748	2.167	814	1.241	325	2.526	549	4.000	631	1.633	814	1.786	283	3.000
777	2.158	396	1.235	28	2.521	362	4.000	408	1.588	169	1.786	704	3.000
760	2.114	500	1.234	243	2.512	278	4.000	407	1.574	359	1.786	643	3.000
218	2.105	497	1.227	233	2.488	60	4.000	810	1.535	29	1.786	661	3.000
238	2.105	750	1.219	61	2.479	298	4.000	666	1.527	505	1.786	284	3.000
776	2.074	521	1.218	231	2.387	136	4.000	198	1.527	806	1.769	61	3.000
237	2.073	818	1.217	303	2.318	142	4.000	792	1.526	365	1.769	613	2.500
445	2.053	660	1.212	194	2.313	666	4.000	180	1.524	364	1.769	492	2.500
645	2.053	735	1.211	220	2.299	686	4.000	567	1.512	674	1.742	539	2.500
219	2.026	757	1.210	310	2.293	652	4.000	777	1.512	810	1.714	540	2.500
377	2.026	652	1.208	244	2.256	287	4.000	438	1.508	189	1.714	672	2.500
615	2.000	769	1.205	286	2.227	627	4.000	406	1.500	502	1.714	60	2.500
232	1.974	653	1.201	238	2.199	224	4.000	807	1.495	529	1.714	287	2.500
814	1.973	235	1.193	375	2.162	499	4.000	582	1.478	367	1.714	105	2.500
367	1.947	503	1.189	206	2.144	673	4.000	537	1.476	172	1.714	713	2.500
402	1.947	163	1.187	309	2.118	98	4.000	809	1.474	496	1.714	122	2.500
478	1.947	753	1.184	241	2.095	562	4.000	71	1.466	613	1.714	617	2.500
724	1.926	101	1.184	216	2.062	235	3.000	673	1.462	510	1.714	765	2.500
496	1.921	674	1.181	371	2.057	823	3.000	617	1.456	526	1.692	671	2.500
375	1.902	802	1.178	221	2.047	327	3.000	571	1.454	379	1.667	616	2.500
798	1.902	773	1.171	616	2.025	30	3.000	237	1.454	360	1.667	242	2.500
400	1.895	758	1.171	65	2.014	509	3.000	457	1.448	503	1.643	64	2.500
320	1.891	672	1.170	372	2.009	371	3.000	607	1.441	161	1.643	642	2.500
69	1.868	733	1.169	192	2.000	221	3.000	351	1.430	530	1.643	237	2.500
229	1.868	784	1.164	513	2.000	516	3.000	105	1.427	528	1.643	71	2.500
815	1.865	306	1.163	619	2.000	512	3.000	806	1.425	504	1.643	577	2.500
362	1.860	445	1.162	515	1.986	551	3.000	776	1.421	170	1.643	291	2.500

جدول ٤-٤: ادامه

Id	CaEi	Id	CdEi	Id	CeEi	Id	CoEi	Id	CrEi	Id	CsEi	Id	CuEi
279	4.085	311	473.333	768	2.551	455	2.301	508	5.778	680	4.617	23	9.181
273	4.036	443	42.000	30	2.529	666	2.091	520	5.556	723	4.577	136	6.107
300	2.939	136	23.333	27	2.369	226	2.036	507	5.365	236	4.212	135	5.964
774	2.730	135	21.333	750	2.357	217	2.031	802	4.460	235	3.766	137	5.163
385	2.521	674	20.667	763	2.295	182	1.966	495	4.206	526	3.574	320	4.928
68	2.482	137	15.200	345	2.280	253	1.819	524	4.143	135	3.298	324	4.205
438	2.443	329	14.333	736	2.269	230	1.791	516	4.111	514	3.269	55	3.951
464	2.435	320	14.200	764	2.262	520	1.767	525	4.063	64	3.135	71	3.688
740	2.366	438	9.000	134	2.189	613	1.762	513	3.921	497	3.077	228	3.586
638	2.294	436	7.667	769	2.023	232	1.751	213	3.921	136	2.979	666	3.384
416	2.194	437	7.000	767	1.970	252	1.741	509	3.873	652	2.862	655	2.957
222	2.185	341	6.333	613	1.959	139	1.716	804	3.841	140	2.846	654	2.847
645	2.143	23	6.333	34	1.932	572	1.710	227	3.619	192	2.788	258	2.754
429	2.133	667	6.000	710	1.870	516	1.710	158	3.413	674	2.667	233	2.754
761	2.128	809	6.000	31	1.852	513	1.710	212	3.238	237	2.660	253	2.606
75	2.086	613	6.000	324	1.843	239	1.708	233	3.190	654	2.635	289	2.569
316	2.053	673	6.000	284	1.749	195	1.705	128	3.119	139	2.606	108	2.506
752	2.051	672	5.667	28	1.736	233	1.689	309	3.095	655	2.500	217	2.458
578	2.042	671	5.333	765	1.715	128	1.686	10	3.032	822	2.490	230	2.438
466	2.018	649	5.333	667	1.707	101	1.686	238	3.000	777	2.442	572	2.348
465	2.000	332	5.000	24	1.695	409	1.684	523	3.000	190	2.442	226	2.311
756	1.994	521	5.000	361	1.685	592	1.679	98	2.810	600	2.442	521	2.292
172	1.970	552	5.000	346	1.675	254	1.674	387	2.810	499	2.423	773	2.290
118	1.964	823	4.667	420	1.668	804	1.674	97	2.714	258	2.385	252	2.200
520	1.961	549	4.667	673	1.665	224	1.668	779	2.691	803	2.340	155	2.126
170	1.956	305	4.333	42	1.603	251	1.668	493	2.603	224	2.308	138	2.120
418	1.943	232	4.333	285	1.596	309	1.658	770	2.549	168	2.308	231	2.080
431	1.938	580	4.000	747	1.586	238	1.658	724	2.530	512	2.288	250	2.070
626	1.924	60	4.000	29	1.569	710	1.657	494	2.524	164	2.269	33	2.070
461	1.922	666	4.000	550	1.528	229	1.653	522	2.476	502	2.250	251	2.070
470	1.914	300	3.667	755	1.523	247	1.642	518	2.460	157	2.250	224	2.052
518	1.909	439	3.667	322	1.514	225	1.642	195	2.448	620	2.250	812	2.047
469	1.898	550	3.667	331	1.510	509	1.637	386	2.424	538	2.250	743	2.012
455	1.898	812	3.667	242	1.507	228	1.632	217	2.413	433	2.234	710	2.002
516	1.891	316	3.333	25	1.499	240	1.632	254	2.413	645	2.192	592	1.978
463	1.885	435	3.333	760	1.499	6	1.627	497	2.413	579	2.176	254	1.978
427	1.867	551	3.333	707	1.497	155	1.611	712	2.397	41	2.173	616	1.910
686	1.836	330	3.333	105	1.496	517	1.611	232	2.381	366	2.164	225	1.904
415	1.833	641	3.333	666	1.493	522	1.611	504	2.349	70	2.154	89	1.904
79	1.832	138	3.000	551	1.476	653	1.606	528	2.254	72	2.154	223	1.904
194	1.823	409	3.000	738	1.476	249	1.601	390	2.206	534	2.115	651	1.891
437	1.820	289	3.000	318	1.464	578	1.601	722	2.182	63	2.110	5	1.885
535	1.818	308	3.000	713	1.455	743	1.601	215	2.159	189	2.096	674	1.880
751	1.800	331	3.000	326	1.443	250	1.596	156	2.111	641	2.096	216	1.867
450	1.787	337	2.750	733	1.430	641	1.596	822	2.111	817	2.059	570	1.867
625	1.780	440	2.667	649	1.425	14	1.585	51	2.095	146	2.058	235	1.851
414	1.770	317	2.667	334	1.425	248	1.580	149	2.088	821	2.020	237	1.849
833	1.763	424	2.667	335	1.423	514	1.575	52	2.079	505	2.000	6	1.841
440	1.755	340	2.667	662	1.402	773	1.568	521	2.032	618	2.000	229	1.834
257	1.751	50	2.667	111	1.398	227	1.565	167	2.032	615	2.000	239	1.822

جدول ۴-۸: ادامه

Id	FeEi	Id	HgEi	Id	KEi	Id	LaEi	Id	LiEi	Id	MgEi	Id	MnEi
309	5.623	646	77.571	176	2.255	768	2.643	756	2.454	520	3.377	674	3.428
387	2.626	570	3.429	190	2.165	134	2.531	763	2.374	455	3.066	667	3.026
386	2.620	582	3.333	192	2.106	764	2.433	743	2.259	804	2.722	673	2.699
371	2.475	574	3.143	189	1.947	27	2.429	236	2.243	230	2.439	309	2.637
318	2.329	613	3.143	168	1.931	763	2.427	784	2.112	517	2.397	139	2.600
310	2.295	584	3.000	177	1.873	750	2.357	762	2.106	217	2.397	140	2.540
331	2.290	145	2.857	711	1.836	736	2.321	509	2.016	513	2.391	618	2.452
128	2.265	569	2.714	222	1.819	769	2.107	775	1.962	522	2.344	649	2.447
195	2.174	776	2.714	364	1.805	667	2.032	766	1.941	508	2.331	809	2.401
426	2.088	580	2.571	823	1.803	673	2.000	618	1.930	509	2.311	641	2.371
213	2.020	320	2.571	375	1.798	420	1.964	747	1.833	525	2.311	157	2.339
233	1.987	576	2.571	161	1.766	767	1.893	789	1.791	516	2.265	653	2.331
822	1.961	820	2.571	827	1.766	345	1.893	157	1.778	507	2.252	666	2.327
324	1.939	581	2.556	809	1.731	31	1.871	139	1.772	240	2.252	613	2.274
699	1.886	643	2.429	195	1.707	710	1.833	654	1.765	239	2.236	232	2.242
455	1.886	572	2.429	617	1.705	30	1.714	742	1.749	514	2.119	619	2.234
116	1.852	573	2.429	368	1.676	765	1.714	655	1.749	680	2.115	698	2.182
139	1.832	588	2.429	200	1.673	613	1.714	764	1.743	145	2.105	347	2.174
467	1.801	642	2.286	806	1.660	34	1.710	791	1.737	524	2.093	617	2.130
252	1.785	578	2.286	408	1.654	324	1.688	698	1.726	719	2.086	652	2.113
227	1.785	59	2.286	202	1.645	285	1.607	436	1.720	238	2.079	237	2.100
212	1.785	818	2.286	136	1.620	443	1.607	140	1.720	226	2.060	235	2.100
354	1.784	388	2.286	135	1.620	361	1.607	768	1.697	802	2.013	661	2.089
238	1.768	549	2.286	813	1.612	335	1.592	790	1.695	409	2.007	141	2.070
303	1.753	612	2.286	357	1.592	666	1.567	741	1.694	247	1.987	625	2.066
232	1.751	666	2.143	356	1.591	24	1.536	750	1.693	225	1.987	654	2.024
149	1.734	819	2.143	198	1.590	105	1.536	812	1.681	252	1.967	655	2.024
513	1.734	680	2.143	829	1.590	707	1.533	808	1.663	144	1.959	620	2.016
453	1.682	738	2.143	137	1.586	747	1.517	152	1.650	251	1.947	289	2.016
153	1.680	577	2.143	812	1.575	326	1.510	787	1.644	592	1.947	286	2.008
97	1.677	583	2.111	365	1.569	713	1.500	733	1.640	253	1.940	615	2.000
712	1.670	455	2.000	235	1.568	29	1.500	765	1.636	248	1.914	136	2.000
637	1.663	390	2.000	178	1.565	106	1.500	500	1.630	249	1.914	288	1.983
82	1.661	801	2.000	169	1.559	322	1.500	619	1.617	96	1.914	651	1.971
304	1.655	812	2.000	772	1.558	662	1.500	796	1.600	254	1.907	800	1.964
10	1.652	144	2.000	810	1.548	103	1.464	785	1.593	97	1.894	808	1.960
239	1.641	669	2.000	803	1.545	755	1.429	86	1.585	227	1.894	812	1.949
191	1.625	742	2.000	615	1.545	550	1.429	735	1.575	493	1.868	580	1.895
724	1.616	753	2.000	379	1.534	649	1.429	786	1.574	228	1.848	242	1.887
384	1.608	60	2.000	526	1.533	331	1.429	769	1.572	495	1.841	669	1.885
356	1.607	568	2.000	456	1.528	669	1.406	167	1.551	101	1.838	234	1.883
360	1.606	590	2.000	830	1.527	674	1.400	179	1.547	158	1.834	386	1.870
200	1.606	663	2.000	373	1.521	71	1.400	755	1.547	711	1.817	624	1.870
215	1.594	779	2.000	519	1.511	810	1.393	794	1.524	812	1.810	660	1.852
254	1.581	496	2.000	358	1.511	738	1.393	307	1.519	494	1.808	707	1.844
375	1.580	532	2.000	372	1.511	242	1.393	498	1.514	94	1.801	694	1.839
228	1.577	587	2.000	171	1.505	551	1.393	392	1.513	710	1.793	621	1.823
383	1.568	62	2.000	436	1.505	334	1.393	711	1.499	523	1.788	236	1.815
217	1.561	61	2.000	204	1.499	25	1.387	45	1.498	233	1.788	329	1.815
695	1.556	534	2.000	237	1.499	814	1.379	521	1.490	98	1.781	387	1.782

جدول ۴-۸: ادامه

Id	MoEi	Id	NaEi	Id	NbEi	Id	NiEi	Id	PbEi	Id	PEi	Id	RbEi
55	31.450	734	2.578	30	3.850	779	3.277	136	33.360	222	6.442	135	3.224
428	9.706	456	2.112	27	3.559	770	3.000	135	29.537	324	5.436	136	3.069
734	8.000	401	2.048	29	2.423	392	2.557	23	21.759	751	5.054	27	2.881
33	6.118	319	2.000	309	2.404	324	2.519	674	15.390	170	4.691	41	2.608
258	5.294	445	1.977	34	2.375	332	2.481	329	14.125	172	3.163	31	2.322
136	4.462	406	1.898	31	2.360	313	2.328	137	12.617	161	2.903	34	2.266
135	4.000	129	1.888	116	2.142	306	2.258	320	12.571	627	2.618	24	2.244
760	4.000	294	1.869	28	2.066	763	2.255	437	8.974	332	2.573	58	2.236
61	4.000	703	1.828	41	2.000	424	2.233	666	7.695	710	2.233	111	2.188
27	3.647	453	1.825	580	1.869	508	2.167	669	7.679	562	2.175	69	2.183
62	3.588	705	1.816	53	1.858	314	2.161	443	7.123	49	2.138	29	2.183
580	3.235	408	1.816	108	1.844	452	2.133	580	6.720	436	2.129	57	2.138
320	2.784	744	1.781	638	1.818	311	2.131	613	6.640	111	2.052	235	2.103
332	2.737	398	1.768	777	1.765	766	2.128	671	6.201	298	1.956	30	2.092
65	2.706	407	1.755	331	1.746	507	2.100	823	6.076	773	1.886	32	2.084
371	2.706	116	1.739	284	1.709	775	2.074	232	5.312	60	1.816	42	2.062
194	2.706	55	1.705	713	1.690	167	2.067	649	5.231	501	1.816	28	2.062
32	2.700	739	1.704	57	1.671	764	2.062	235	5.111	572	1.770	108	2.041
309	2.647	375	1.656	672	1.652	762	2.000	672	5.097	807	1.751	123	2.032
324	2.579	396	1.648	103	1.643	360	1.967	667	4.991	803	1.704	72	2.002
137	2.549	395	1.640	361	1.643	675	1.967	521	4.990	802	1.687	809	1.991
331	2.529	447	1.640	65	1.643	733	1.935	438	4.909	528	1.677	33	1.986
30	2.412	365	1.634	35	1.640	394	1.934	311	4.668	707	1.672	117	1.965
673	2.400	607	1.633	356	1.626	45	1.933	53	4.481	433	1.670	59	1.956
28	2.353	403	1.626	105	1.624	553	1.933	538	4.427	32	1.668	823	1.956
672	2.350	295	1.619	354	1.612	262	1.933	541	4.427	681	1.650	104	1.941
204	2.308	807	1.612	371	1.606	84	1.897	615	4.346	806	1.647	192	1.926
803	2.308	713	1.592	112	1.602	316	1.872	305	4.185	329	1.641	190	1.926
375	2.308	701	1.592	709	1.587	102	1.871	552	4.105	192	1.631	428	1.926
613	2.294	704	1.578	613	1.577	765	1.839	551	4.105	105	1.613	105	1.865
570	2.294	602	1.565	123	1.577	576	1.833	673	3.994	798	1.607	67	1.865
387	2.235	364	1.545	585	1.566	549	1.833	549	3.984	534	1.604	39	1.865
642	2.235	570	1.544	671	1.557	552	1.833	550	3.734	521	1.594	812	1.855
615	2.231	368	1.531	714	1.550	350	1.833	617	3.734	822	1.593	102	1.854
123	2.176	571	1.524	569	1.549	179	1.800	258	3.714	173	1.577	103	1.850
122	2.150	219	1.524	51	1.549	345	1.800	436	3.654	356	1.567	40	1.850
666	2.100	388	1.512	42	1.549	520	1.800	812	3.558	204	1.567	137	1.834
77	2.100	204	1.512	563	1.549	735	1.793	572	3.553	814	1.559	234	1.825
793	2.077	28	1.490	666	1.542	287	1.767	809	3.504	705	1.556	25	1.818
345	2.059	307	1.483	194	1.540	417	1.767	302	3.469	819	1.545	35	1.804
49	2.050	803	1.480	806	1.537	509	1.767	60	3.376	530	1.539	38	1.789
823	2.000	643	1.476	798	1.523	747	1.759	641	3.348	755	1.533	73	1.776
202	2.000	813	1.476	104	1.521	325	1.754	308	3.221	112	1.533	176	1.776
304	2.000	383	1.472	82	1.517	761	1.741	654	3.219	754	1.518	125	1.774
29	2.000	828	1.463	568	1.510	510	1.733	439	3.203	331	1.512	236	1.774
35	2.000	369	1.463	335	1.500	236	1.733	655	3.183	103	1.512	673	1.773
60	1.941	729	1.459	43	1.493	217	1.733	670	3.171	244	1.512	60	1.759
383	1.923	492	1.449	783	1.493	342	1.724	536	3.139	738	1.499	119	1.759
48	1.900	573	1.449	705	1.488	784	1.705	568	3.052	230	1.488	71	1.757
637	1.889	719	1.449	64	1.474	241	1.700	50	2.978	190	1.484	112	1.750

جدول ۴-۸: ادامه

Id	SbEi	Id	ScEi	Id	SEi	Id	SnEi	Id	SrEi	Id	ThEi	Id	TiEi
33	4.571	455	3.684	578	154.615	309	4.273	760	15.255	27	9.357	309	3.725
28	4.286	520	2.842	61	132.051	127	3.682	739	8.336	30	9.035	467	2.543
62	4.000	239	2.667	740	110.826	30	3.455	490	5.872	31	5.954	387	2.528
286	4.000	513	2.211	760	106.667	29	3.364	740	4.685	29	5.858	371	2.393
641	4.000	232	2.158	752	89.189	49	3.362	781	4.010	318	5.237	386	2.179
289	3.929	158	2.158	62	82.308	170	3.318	751	3.115	34	5.145	331	2.094
292	3.806	525	2.105	75	76.410	638	2.979	690	2.958	710	3.993	455	1.990
30	3.500	238	2.053	781	70.270	340	2.826	121	2.851	346	3.734	354	1.981
615	3.357	516	2.053	739	53.265	631	2.773	75	2.763	354	3.634	128	1.965
55	3.353	522	2.000	33	42.051	627	2.727	752	2.641	613	3.606	637	1.959
293	3.297	227	1.947	691	26.892	629	2.727	423	2.530	420	3.138	470	1.900
61	3.286	508	1.947	690	26.789	630	2.727	436	2.457	32	3.052	195	1.898
65	3.286	101	1.933	572	24.538	331	2.727	77	2.364	35	3.040	356	1.782
242	3.143	147	1.933	65	23.333	172	2.696	65	2.338	360	2.624	97	1.780
618	3.143	395	1.933	77	23.108	310	2.692	433	2.241	361	2.614	707	1.773
29	3.000	233	1.895	577	22.593	632	2.500	63	2.164	356	2.464	10	1.750
613	3.000	509	1.895	63	22.407	34	2.462	416	2.162	108	2.430	465	1.720
329	2.929	507	1.895	645	20.564	335	2.462	129	2.128	134	2.413	213	1.705
281	2.929	524	1.895	324	17.333	27	2.364	457	2.082	341	2.405	822	1.687
296	2.929	804	1.895	646	17.179	57	2.273	196	2.029	326	2.339	318	1.672
284	2.857	230	1.867	222	15.026	28	2.273	731	2.003	355	2.215	82	1.672
283	2.857	517	1.842	84	15.000	634	2.269	432	1.918	345	2.185	633	1.668
551	2.786	453	1.826	731	14.327	598	2.182	486	1.906	28	2.158	280	1.663
288	2.722	390	1.789	86	14.324	641	2.091	709	1.869	639	2.138	310	1.642
550	2.714	226	1.789	85	13.633	161	2.091	79	1.859	707	2.116	116	1.618
63	2.667	217	1.789	64	11.051	371	2.091	74	1.833	674	2.116	453	1.600
69	2.643	240	1.789	202	10.730	593	2.091	115	1.817	51	2.091	472	1.585
68	2.643	286	1.737	747	10.716	623	2.091	126	1.813	284	2.038	303	1.584
285	2.643	97	1.737	69	9.846	594	2.091	487	1.796	671	2.029	712	1.571
437	2.643	225	1.737	643	8.077	707	2.085	703	1.795	53	1.975	132	1.563
290	2.629	96	1.737	121	7.981	50	2.045	734	1.780	25	1.965	127	1.548
295	2.581	4	1.737	641	7.718	751	2.000	456	1.769	666	1.964	695	1.544
375	2.571	156	1.737	48	7.130	562	2.000	204	1.765	667	1.942	699	1.544
322	2.571	6	1.737	762	6.977	41	2.000	445	1.734	672	1.932	153	1.541
294	2.563	592	1.737	74	6.685	284	1.955	453	1.729	312	1.906	227	1.541
64	2.500	383	1.733	751	6.673	624	1.923	124	1.722	359	1.890	375	1.539
552	2.500	822	1.688	55	6.624	596	1.909	64	1.713	335	1.878	640	1.534
724	2.500	377	1.684	782	6.500	588	1.909	459	1.694	673	1.877	191	1.526
436	2.500	504	1.684	789	6.056	52	1.909	484	1.691	550	1.863	619	1.526
301	2.429	514	1.684	203	6.041	32	1.885	116	1.662	24	1.836	458	1.526
305	2.429	288	1.667	59	5.410	785	1.864	198	1.649	343	1.823	212	1.496
274	2.429	649	1.667	489	5.410	58	1.830	253	1.645	111	1.791	801	1.496
319	2.375	264	1.667	642	5.385	116	1.826	226	1.628	823	1.769	390	1.487
57	2.357	148	1.667	35	5.352	614	1.818	645	1.600	57	1.743	233	1.482
549	2.357	456	1.652	763	5.273	561	1.818	711	1.590	80	1.698	513	1.481
617	2.333	260	1.632	727	5.248	777	1.818	203	1.584	314	1.693	777	1.466
311	2.333	98	1.632	579	5.014	397	1.818	240	1.583	41	1.689	764	1.457
71	2.294	409	1.632	332	4.476	400	1.818	427	1.577	49	1.660	139	1.452
428	2.286	495	1.632	773	4.043	303	1.787	85	1.573	66	1.660	724	1.448
438	2.286	386	1.611	717	4.000	278	1.773	231	1.566	824	1.658	138	1.447

جدول ۴-۸: ادامه

Id	TIEi	Id	UEi	Id	VEi	Id	WEi	Id	YEi	Id	ZnEi	Id	ZrEi
33	3.800	27	4.207	309	6.736	613	9.067	319	2.254	443	14.101	71	2.766
135	3.250	31	3.154	387	3.640	135	6.273	324	2.227	674	13.719	389	2.205
136	3.000	134	3.068	386	3.312	136	6.182	294	2.172	311	10.155	379	2.084
60	3.000	34	3.064	195	3.261	620	4.467	323	2.098	136	8.608	73	2.060
48	2.800	710	2.895	128	3.260	615	4.273	321	2.094	135	7.687	777	2.023
615	2.750	613	2.566	331	2.914	137	3.950	295	2.086	329	6.336	69	2.023
235	2.750	30	2.510	455	2.903	30	3.867	292	2.031	671	3.463	76	1.988
641	2.600	71	2.426	97	2.888	637	3.677	337	1.984	509	3.368	436	1.977
663	2.500	673	2.344	213	2.627	812	3.563	665	1.797	235	3.318	58	1.953
35	2.400	35	2.303	513	2.611	673	3.515	456	1.737	613	3.224	82	1.916
366	2.250	294	2.248	371	2.569	29	3.400	284	1.733	669	3.153	190	1.908
711	2.250	29	2.212	310	2.565	24	3.333	27	1.699	234	3.099	388	1.880
41	2.200	319	2.062	822	2.517	27	3.267	666	1.689	667	3.062	822	1.864
655	2.200	734	2.058	467	2.444	320	3.250	710	1.671	141	3.062	605	1.851
654	2.200	53	1.990	233	2.439	641	3.200	436	1.641	521	3.016	439	1.851
812	2.182	822	1.981	318	2.371	803	3.182	613	1.636	309	2.992	398	1.818
237	2.000	80	1.943	303	2.370	616	3.091	673	1.629	137	2.953	70	1.805
617	2.000	32	1.896	227	2.313	667	3.059	345	1.592	237	2.876	402	1.805
420	2.000	295	1.867	801	2.266	831	3.030	649	1.586	812	2.862	586	1.781
572	2.000	814	1.856	212	2.261	569	3.030	346	1.585	157	2.784	665	1.773
137	1.867	345	1.848	200	2.250	822	2.938	34	1.537	823	2.704	72	1.770
234	1.818	318	1.835	453	2.220	621	2.933	285	1.524	232	2.560	445	1.754
809	1.818	70	1.833	139	2.194	526	2.909	582	1.519	666	2.537	814	1.750
65	1.800	284	1.798	383	2.182	633	2.903	41	1.495	619	2.528	433	1.740
810	1.800	82	1.783	699	2.167	810	2.867	242	1.495	672	2.512	396	1.740
157	1.800	67	1.702	238	2.162	116	2.813	31	1.494	649	2.498	189	1.736
618	1.800	57	1.682	149	2.161	823	2.800	806	1.488	615	2.452	582	1.716
29	1.800	69	1.672	204	2.156	619	2.733	111	1.462	580	2.424	192	1.713
32	1.800	371	1.672	158	2.141	640	2.727	490	1.461	286	2.400	381	1.701
823	1.800	323	1.664	202	2.136	819	2.727	361	1.461	800	2.395	534	1.690
633	1.750	28	1.657	384	2.125	34	2.706	318	1.437	673	2.372	391	1.651
36	1.750	108	1.654	10	2.125	28	2.667	822	1.424	633	2.349	80	1.648
806	1.750	292	1.650	153	2.125	512	2.667	356	1.422	617	2.341	503	1.644
803	1.750	671	1.632	470	2.110	519	2.667	322	1.422	552	2.328	583	1.639
694	1.636	76	1.617	516	2.078	580	2.600	583	1.421	258	2.328	394	1.639
698	1.636	580	1.601	191	2.063	814	2.563	189	1.413	139	2.318	442	1.636
141	1.600	73	1.593	232	2.063	707	2.545	433	1.406	233	2.280	124	1.632
69	1.600	669	1.538	637	2.049	713	2.533	182	1.401	549	2.248	403	1.632
5	1.600	810	1.535	201	2.034	636	2.485	587	1.394	637	2.238	105	1.632
817	1.600	666	1.526	239	2.019	528	2.467	487	1.393	616	2.212	486	1.632
677	1.600	Id	UEi	138	2.019	705	2.455	165	1.393	618	2.184	126	1.627
189	1.600	27	4.207	712	2.010	806	2.455	335	1.389	320	2.146	587	1.626
28	1.600	31	3.154	96	1.974	635	2.424	667	1.389	140	2.128	827	1.625
192	1.600	134	3.068	304	1.974	617	2.412	351	1.389	341	2.124	395	1.623
57	1.600	34	3.064	116	1.973	623	2.400	354	1.386	436	2.064	367	1.621
661	1.600	710	2.895	160	1.958	624	2.294	445	1.385	641	2.056	104	1.598
697	1.600	613	2.566	82	1.957	487	2.267	550	1.383	809	2.033	774	1.591
59	1.600	30	2.510	280	1.941	783	2.267	588	1.379	808	1.992	695	1.587
660	1.600	71	2.426	252	1.916	798	2.258	177	1.373	624	1.984	663	1.587
34	1.600	673	2.344	347	1.903	593	2.200	439	1.369	330	1.968	711	1.587

۴-۲-۵- بررسی ضرایب همبستگی

بررسی روابط دو عنصر (متغیر) و نحوه ارتباط آنها از طریق محاسبه ضریب همبستگی قابل بررسی می‌باشد. ضریب همبستگی دارای دامنه تغییراتی بین ۱- و ۱+ بوده به طوری که عدد ۱- نمایانگر همبستگی کامل و منفی (ناهمسو)، عدد صفر معرف عدم وجود همبستگی بین دو عنصر (متغیر) و عدد ۱+ نشانگر همبستگی کامل و مثبت (همسو و ۱۰۰ درصدی) بین دو متغیر می‌باشد.

الف) محاسبه ضریب همبستگی و بررسی اعتبار آن‌ها

در محاسبات دو متغیره هنوز هم ضرایب همبستگی به عنوان یکی از اصول شناخته شده به کار می‌رود و بسیاری از کارشناسان دامنه پاراژنتیک عناصر را بر مبنای ضرایب همبستگی می‌سنجند. چندی پیش از این، برای اعتبار ضرایب همبستگی حدی تعریف شده (± 0.5) قرار داده شد. بعضی از صاحب نظران عقیده داشتند که برای محاسبه ضریب همبستگی می‌بایست از جوامع نرمال استفاده کرد. به این دلیل به نرمالیز کردن داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای گوناگون می‌پرداختند. ولی با توجه به پیشرفت نرم افزارهای آماری و توانایی آنها در محاسبه حد اعتبار (Significant Level)، مبنای اعتبار از (± 0.5) تغییر کرد و بر اساس تعداد نمونه‌ای که مورد سنجش قرار می‌گرفت حد اعتبار ممکن بود پایین‌تر یا بالاتر قرار گیرد.

ضریب همبستگی در واقع مبنای تغییرات دو متغیر نسبت به همدیگر است که می‌تواند دارای روند افزایشی، کاهش و یا فاقد هرگونه روند خاص باشد. ضریب همبستگی مبنای محاسبات رگرسیون و پیش‌بینی متغیری از روی متغیر دیگر و به دست آوردن فرمول دقیق رگرسیون می‌باشد. اما به نظر می‌رسد همیشه دامنه همبستگی‌ها معرف واقعیات پاراژنتیکی عناصر نباشد که دلایل آن به شرح زیر می‌باشد. عوامل سیستماتیکی در دستگاه‌های آنالیز وجود دارد که بعضاً موجب ایجاد همبستگی‌های کاذب شده و کارشناسان را با مشکل روبرو می‌نماید. این عوامل در هنگام آنالیز نمونه‌ها می‌بایستی شناسایی شده و میزان آنها به حداقل ممکن برسد.

در مجموعه کل داده‌ها وجود نمونه‌های خارج از رده (Outlier) می‌تواند ضریب همبستگی را افزایش دهد. در صورتی که همبستگی واقعی ممکن است کمتر از حدی باشد که نرم افزار گزارش نموده است. در مطالعات نیمه تفصیلی و یا حتی تفصیلی همبستگی‌های یک جامعه معرف دو یا چند زیر خانواده می‌باشد که در هم ادغام شده و بعضاً همبستگی نسبتاً ضعیفی از خود نشان می‌دهند. اما اگر زیر خانواده‌ها که متأثر از عواملی همچون زمین‌شناسی، دگرسانی، کانی‌زایی و... می‌باشند، شناسایی شده و از یکدیگر تفکیک شوند، ضریب همبستگی اعتبار بیشتری خواهد یافت.

ضریب همبستگی متأثر از تعداد نمونه‌ای است که مبنای انجام محاسبات می‌باشد، در صورتی که تعداد نمونه‌ها کم باشد، بعضاً ضرایب همبستگی معتبری به دست نخواهد آمد. علیرغم مطالب گفته شده فوق، محاسبه ضریب همبستگی در سری داده‌ها، امری ضروری است. محاسبه ضریب همبستگی به شیوه‌های مختلف امکان پذیر است. حساسیت بعضی از آنها به نرمال بودن تابع توزیع، مانع کارایی در سایر توابع توزیع می‌گردد. به همین دلیل انتخاب روش بهینه محاسباتی که وابستگی زیادی به نوع تابع توزیع نداشته باشد، بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

ب) مقایسه چند روش در محاسبه ضریب همبستگی

در محاسبه ضریب همبستگی بعضی از متدها فرض نرمال بودن داده‌ها را به عنوان پیش فرض مطرح کرده‌اند، در صورت عدم دستیابی به این فرض، این روش‌ها نتایجی دور از واقعیت را به دست خواهند داد، با توجه به این پیش فرض، لزوم تبدیل داده‌ها به توزیع نرمال پیش می‌آید که در این صورت تعبیر و تفسیر همبستگی‌ها بایستی با دقت بیشتری همراه باشد. از جمله روش‌هایی که نیازمند جامعه نرمال است، می‌توان به روش ضریب همبستگی پیرسون (Pearson Correlation Coefficient) اشاره کرد که بر اساس فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$R_{xy} = \frac{\sum (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{(n-1) \cdot s_x \cdot s_y}$$

در این فرمول x_i و y_i مقادیر متغیرهای x و y در نمونه i ، \bar{x} و \bar{y} میانگین متغیرها، n تعداد نمونه‌ها و s انحراف معیار جامعه است، اما روش محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن به عنوان یک روش ناپارامتری، نسبت به توزیع داده‌ها حساس نمی‌باشد، این روش به گونه‌ای رتبه‌بندی سری افزایشده داده‌ها را در بر دارد، این ضریب از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$R_s = 1 - \frac{6 \sum (\Delta^2)}{n(n^2 - 1)}$$

در این فرمول $\sum (\Delta^2)$ جمع مربعات تفاضل شماره دو رتبه در دو سری داده به هم وابسته و n تعداد مشاهدات وابسته به یکدیگر است.

در این پروژه جهت رسم ماتریس همبستگی از نرم افزار SPSS v.16 استفاده شده است. جهت مقایسه بهتر برای رسم این ماتریس از داده‌های خام قبل و بعد از حذف داده‌های خارج از ردیف، داده‌های لگاریتمی و داده‌های شاخص غنی‌شدگی استفاده شده است. اما به طور معمول استفاده از داده‌های لگاریتمی جهت رسم ماتریس همبستگی به دلیل از بین بردن بخش عمده‌ای از فروافتادگی (چولگی) در منحنی توزیع عناصر و کاهش تغییرات ناشی از خطاهای ناهنجار مربوط به ضرایب محاسبه شده بین عناصر مختلف، توصیه می‌شود.

جداول ۴-۶ الی ۴-۹ ماتریس همبستگی ترسیمی با استفاده از داده‌های خام قبل و بعد از حذف داده‌های خارج از ردیف، داده‌های لگاریتمی و داده‌های شاخص غنی‌شدگی نشان می‌دهد. در این جداول رنگ صورتی نشان دهنده ضریب همبستگی بالاتر از ± 0.6 می‌باشد. جدول ۴-۵ نیز عناصر دارای همبستگی بیشتر از 0.3 برای عناصر Cu, Ag, Fe, Pb و Zn را با استفاده از داده‌های مختلف با هم مقایسه کرده است. براساس ماتریس همبستگی رسم شده با داده‌های نرمال لگاریتمی (جدول ۴-۸) به نتایج زیر می‌توان دست یافت:

- بالاترین ضریب همبستگی میان عنصر V-Fe به میزان 0.95 مشاهده شده است. بعد از آن عناصر Ce-La ($r = 0.91$) و Ti-Fe و Mg-Fe ($r = 0.86$) قرار دارد. بالاترین ضریب همبستگی منفی را Mg با Th به میزان -0.47 و با La به میزان -0.45 نشان داده است. بیشترین تعداد همبستگی منفی را عنصر کلسیم دارد بطوریکه این عنصر با ۳۴ عنصر از مجموع ۴۲ عنصر همبستگی منفی نشان داده است که بالاترین میزان آن با آلومینیم ($r = -0.44$) و سدیم ($r = -0.39$) می‌باشد.
- آهن بعد از همبستگی بالایی که با وانادیوم و تیتانیوم نشان داده است با عناصر Sc, Co, Mg, Mn, Cr, Cu و Zn نیز همبستگی متوسطی دارد.
- طلا همبستگی قوی با هیچ یک از عناصر نشان نداده است و دارای رفتار ژئوشیمیایی مستقلی می‌باشد. همانگونه که در جداول ذیل مشاهده می‌شود، همبستگی ضعیفی میان طلا با مس ($r = 0.28$)، کادمیوم و کبالت جود دارد.
- نقره دارای همبستگی متوسطی با زیرکونیم ($r = 0.56$) و در مرحله بعد با مس ($r = 0.36$) می‌باشد.
- این ماتریس نشان می‌دهند که بالاترین همبستگی سرب با روی ($r = 0.65$)، کادمیوم ($r = 0.64$) و آنتیموان می‌باشد درحالیکه ماتریس ضرایب همبستگی با استفاده از داده‌های خام و شاخص غنی‌شدگی روی، مس و تنگستن را پارازنز سرب نشان می‌دهد.

- مس همبستگی خوبی با Co ($r=0.74$) و Sc ($r=0.70$) دارد. در ماتریس ضریب همبستگی که با داده‌های خام و شاخص غنی‌شدگی رسم شده است، سرب بالاترین همبستگی را با مس نشان داده است.

جدول ۴-۵: مقایسه پاراژنز کانی‌زایی احتمالی سرب، روی، مس، آهن و نقره در محدوده طارم

براساس ماتریس ضریب همبستگی ترسیمی با استفاده از داده‌های خام و لگاریتمی و شاخص غنی‌شدگی

	Raw data-Befor Omit	Raw data-After Omit	Ln Data	Ei Data
Pb	Zn+Cu+W+Mn+Rb+Bi+Tl	Cd+Zn+Mn+Sb+Bi	Zn+Cd+Mn+Sb+Bi+Mo	Zn+Cu+W+Mn+Bi+Tl
Fe	V+Ti+Co+Sc+Cr+Mn+ Mg	V+Ti+Sc+Co+Cr+Mg+Cu+Mn+Zn+P+Sr	V+Ti+Sc+Co+Mg+Mn+Cr+Cu+Zn+P+Sr+Na+ Mo	V+Ti+Co+Sc+Cr+Mn+Mg
Ag	Zr+Rb	Zr+Cu	Zr+Cu+K+Sc+Tl+Rb	Zr
Cu	Pb+Co+Sc+Al+Mg+Rb+Mn+Zn+Cs	Co+Sc+Mg+V+Fe+Al+Mn+P+Cr+Cs+Zn+Ag	Co+Sc+Mg+Al+V+Fe+Mn+P+Cs+Zn+Cr+Ag+Ti	Pb+Co+Al+Sc+Mg+Rb
Zn	Pb+Mn+Cd+W+Cu	Mn+Pb+Cd+As+Fe+V+Co+Sc+Ti+Cu	Mn+Pb+Fe+V+As+Cd+Cu+Sc+Co+Ti+Mo+Cs+Al	Pb+Mn+Cd+W

۴-۲-۶- آنالیز خوشه‌ای داده‌ها (کلاستر)

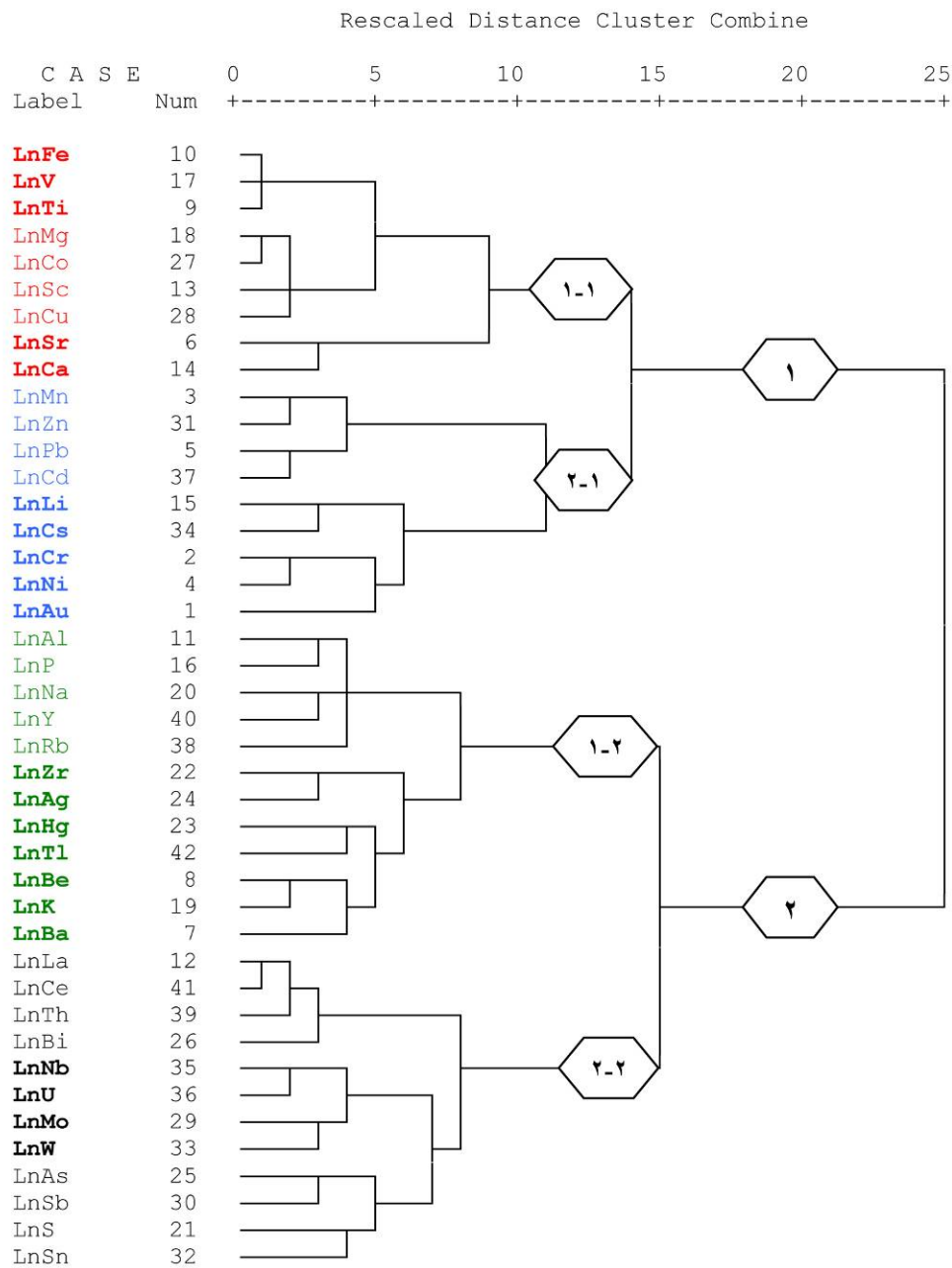
یکی دیگر از روش‌های آماری چند متغیره معمول در مطالعات ژئوشیمیایی و تحلیل داده‌ها استفاده از تکنیک آنالیز خوشه‌ای می‌باشد. در این تکنیک می‌توان به راحتی عناصر پاراژنز و همچنین محیط مربوط به مجموعه موجود در خوشه را تشخیص داد. برای استفاده از این روش محاسبات مختلفی وجود دارد که در این پروژه از روش محاسباتی (Ward's Method) و با داده‌های همگن استفاده شده است. در این روش، معیار اتصال هر متغیر به یک خوشه یا دو خوشه به یکدیگر، با روش‌های محاسبه دیگر از جمله، اتصال نزدیک‌ترین همسایگی، دورترین همسایگی و اتصال میانگین تفاوت دارد. در این روش معیار اتصال یک شیء به یک خوشه یا دو خوشه به یکدیگر، ایجاد کمترین افزایش در مجموع مربعات انحراف از میانگین خوشه مورد نظر است. نتایج حاصل از این روش از نظر ظاهری و حفظ سلسله مراتب ساختمانی مناسب می‌باشند. بدین دلیل روش Ward که در این پروژه استفاده شده به صورت یک انتخاب مناسب در تحلیل خوشه‌ای شناخته شده است.

در شکل ۴-۳ دندروگرام مربوط به آنالیز خوشه‌ای داده‌های نرمال شده لگاریتمی نشان داده شده است. در این دندروگرام عناصر آنالیز شده را می‌توان به دو گروه اصلی تقسیم کرد که هر کدام شامل دو زیر گروه می‌باشند.

جدول شماره ۴-۹: ماتریس ضرایب همبستگی با داده‌های شاخص غنی شدگی

Correlation Matrix - EI Data

	Ag-EI	As-EI	Au-EI	Ba-EI	Bb-EI	Bc-EI	Ca-EI	Cd-EI	Ce-EI	Co-EI	Cr-EI	Cs-EI	Cu-EI	Fe-EI	Hg-EI	K-EI	La-EI	Li-EI	Mg-EI	Mn-EI	Mo-EI	Na-EI	Nb-EI	Pb-EI	P-EI	Rb-EI	Sb-EI	Sc-EI	Se-EI	Sn-EI	Te-EI	Ti-EI	Tl-EI	U-EI	V-EI	W-EI	Y-EI	Zn-EI	Zr-EI			
Ag-EI	1.00																																									
As-EI	0.18	1.00																																								
Au-EI	0.24	0.05	1.00																																							
Ba-EI	-0.01	0.13	0.14	1.00																																						
Bb-EI	0.14	0.07	-0.10	-0.10	1.00																																					
Bc-EI	0.06	0.42	-0.06	0.02	0.11	1.00																																				
Ca-EI	0.06	0.16	0.25	0.04	0.04	0.17	1.00																																			
Cd-EI	-0.14	-0.50	-0.10	-0.05	-0.15	-0.34	-0.21	1.00																																		
Ce-EI	-0.01	-0.01	0.12	0.03	-0.01	-0.03	0.04	-0.01	1.00																																	
Co-EI	-0.06	0.15	0.04	-0.03	0.05	0.40	0.27	-0.30	0.01	1.00																																
Cs-EI	0.15	0.31	0.18	0.21	-0.07	-0.14	0.03	-0.10	0.05	-0.15	1.00																															
Cu-EI	0.02	0.05	0.04	0.13	-0.14	-0.06	-0.10	0.09	-0.01	0.19	0.59	1.00																														
Fe-EI	0.20	0.34	0.25	0.17	0.10	0.29	0.15	-0.18	-0.01	0.19	0.01	0.00	1.00																													
Hg-EI	0.25	0.38	0.12	0.23	0.01	0.03	0.19	-0.20	0.02	-0.07	0.49	0.20	0.28	1.00																												
K-EI	0.09	0.03	0.24	0.07	-0.05	-0.20	0.00	-0.11	0.03	0.00	0.00	0.00	-0.01	0.01	1.00																											
La-EI	0.09	0.02	0.01	-0.01	0.01	0.00	0.04	0.03	0.00	0.00	0.02	0.04	0.08	-0.01	0.04	1.00																										
Li-EI	0.21	0.43	0.05	-0.01	0.26	0.62	0.06	-0.34	-0.04	0.08	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00																									
Mg-EI	-0.10	0.13	-0.04	-0.07	0.08	0.41	0.27	-0.23	0.00	-0.26	-0.16	-0.02	-0.13	-0.01	0.01	0.09	0.07	1.00																								
Mn-EI	0.10	0.24	-0.02	0.16	-0.10	-0.18	-0.16	0.13	-0.05	-0.33	0.77	0.66	0.12	0.35	0.37	0.04	-0.01	-0.38	1.00																							
Mo-EI	0.16	0.31	0.28	0.12	0.05	0.29	-0.30	0.07	0.05	0.41	0.10	0.31	0.29	0.42	0.00	0.14	0.00	0.13	0.14	1.00																						
Na-EI	0.01	0.03	0.13	0.00	-0.05	0.09	-0.12	0.01	0.07	0.03	0.04	0.08	0.24	0.05	0.02	0.01	0.05	-0.09	-0.11	0.08	1.00																					
Nb-EI	0.07	0.31	0.04	-0.13	0.12	0.10	-0.06	-0.37	-0.04	0.08	0.08	-0.10	-0.01	0.12	-0.01	0.29	0.04	-0.19	0.00	0.08	0.14	1.00																				
Pb-EI	0.01	0.04	0.01	-0.11	0.09	0.38	0.22	-0.17	-0.02	-0.59	-0.16	-0.08	0.05	-0.10	0.09	0.17	0.55	-0.05	-0.29	-0.02	0.09	0.13	1.00																			
P-EI	0.15	0.22	0.14	0.03	0.11	0.32	-0.15	0.15	0.08	0.01	0.07	0.24	0.56	-0.02	0.00	0.11	0.09	-0.03	-0.13	0.36	0.16	0.08	0.04	1.00																		
Rb-EI	0.08	0.15	0.07	0.23	-0.02	0.12	0.10	-0.03	-0.01	0.10	0.14	0.09	0.12	0.26	0.13	-0.01	0.24	0.03	-0.06	0.18	0.06	0.12	0.12	0.09	0.05	1.00																
Sb-EI	0.09	0.04	0.47	0.02	0.04	0.41	0.08	0.03	0.02	0.28	0.05	0.37	0.30	-0.03	-0.02	0.35	0.21	0.09	-0.05	0.13	0.09	0.06	0.35	0.30	0.17	1.00																
Sc-EI	0.12	0.41	0.08	0.14	-0.06	-0.11	-0.08	-0.15	-0.04	-0.20	0.76	0.56	0.36	0.55	-0.03	0.02	-0.29	0.06	-0.18	0.29	0.16	0.29	0.02	0.33	0.23	0.14	0.25	1.00														
Se-EI	-0.05	-0.14	0.05	-0.01	-0.16	-0.10	0.15	0.19	-0.01	-0.07	-0.02	-0.06	0.01	-0.08	-0.09	-0.09	-0.03	-0.03	0.15	-0.10	0.06	0.16	0.23	0.05	0.14	0.02	0.14	0.09	1.00													
Sn-EI	0.08	-0.02	-0.03	-0.06	-0.02	-0.15	-0.05	0.23	-0.02	0.34	0.04	-0.02	-0.04	0.17	-0.03	0.00	0.23	-0.09	-0.18	0.03	0.14	0.09	0.11	-0.09	0.10	0.02	0.27	0.11	0.24	1.00												
Te-EI	-0.06	0.01	0.09	0.01	-0.04	0.36	0.14	-0.18	-0.01	-0.63	-0.16	-0.11	-0.01	-0.02	0.01	0.05	0.56	-0.10	-0.27	0.02	0.13	0.09	0.13	-0.09	0.10	0.06	0.11	-0.09	0.07	0.49	1.00											
Ti-EI	0.09	-0.03	0.33	-0.05	0.02	-0.18	-0.04	0.36	0.14	0.08	0.44	0.36	0.47	0.25	0.00	0.05	-0.12	-0.03	0.15	-0.10	0.06	0.11	0.13	-0.09	0.10	0.06	0.11	-0.09	0.08	0.07	0.49	1.00										
U-EI	0.28	0.32	0.33	0.01	0.14	0.27	0.35	-0.36	0.03	0.13	0.08	0.44	0.36	0.47	0.25	0.00	0.49	-0.19	-0.27	0.02	0.34	0.00	0.13	0.09	0.13	0.06	0.11	-0.09	0.08	0.07	0.49	1.00										
V-EI	0.11	0.04	0.06	-0.08	0.09	0.35	0.22	-0.20	-0.03	0.49	-0.19	-0.20	0.11	0.03	0.04	0.21	0.49	-0.19	-0.27	0.06	0.19	0.26	0.62	0.08	0.07	0.10	0.47	0.40	0.32	0.21	0.21	0.87	1.00									
W-EI	0.15	0.28	0.13	0.04	0.09	0.30	0.29	-0.30	0.04	0.23	0.02	-0.04	0.26	0.05	0.03	0.24	0.22	0.00	-0.16	0.32	0.17	0.12	0.39	0.45	0.09	0.31	0.29	0.07	0.07	0.24	0.08	0.08	0.05	0.12	0.04	1.00						
Y-EI	0.01	0.27	0.03	0.02	0.13	0.33	0.09	-0.27	0.00	0.35	-0.02	-0.09	0.01	0.03	0.13	-0.02	0.19	-0.19	-0.08	0.19	0.05	0.32	0.33	0.04	0.20	0.23	0.15	0.19	-0.22	0.16	-0.06	0.35	0.19	-0.08	0.52	0.08	0.18	1.00				
Zn-EI	0.13	0.17	0.27	0.20	0.03	0.03	0.25	-0.15	0.44	0.03	0.16	0.02	0.22	0.27	0.16	0.01	0.06	0.03	-0.02	0.51	0.08	0.01	0.01	0.65	0.06	0.18	0.20	0.08	-0.07	0.04	-0.08	0.06	0.35	0.19	-0.08	0.23	0.03	0.16	0.31	0.09	1.00	
Zr-EI	0.38	0.13	-0.13	-0.23	0.23	0.08	-0.12	-0.09	-0.07	-0.21	-0.09	-0.08	0.15	0.02	0.03	0.35	-0.14	0.06	0.06	-0.12	0.14	0.18	0.05	-0.16	0.02	0.07	-0.12	0.08	-0.11	-0.08	0.08	-0.23	0.22	0.13	0.19	0.06	0.04	0.13</				

شکل ۴-۳: دندوگرام داده‌های نرمال لگاریتمی به روش Ward's

در زیر گروه ۱-۱ که در بالای دندروگرام واقع شده است عناصر کانه‌ساز اصلی Fe و Cu قرار گرفته‌اند. این زیرگروه به سه دسته Fe-V-Ti، Mg-Co-Sc-Cu و Sr-Ca تقسیم شده است. در این مجموعه بیشترین همبستگی و قرابت بین Fe-V-Ti و Mg-Co مشاهده می‌شود. در زیر گروه ۲-۱ مجموعه عناصر Mn-Zn و Pb-Cd یک شاخه را تشکیل داده و شاخه دیگر شامل عناصر Li-Cs و Cr-Ni-Au می‌باشد.

نکته قابل توجه در این زیر گروه حضور منگنز در مجموعه محتمل Pb-Cd-Zn و اتصال ضعیف طلا به مجموعه Cr-Ni می باشد.

زیر گروه ۱-۲ نیز دارای دو شاخه می باشد که در شاخه بالایی عناصر Al-P-Na-Y-Rb قرار گرفته اند. شاخه پایینی را نقره و جیوه به همراه عناصر K, Be, Tl, Zr و Ba تشکیل داده است. زیر گروه ۲-۲ که در پایین دندروگرام قرار دارد به سه دسته La-Ce-Th-Bi, Nb-U-Mo-W و As-Sb-S-Sn تقسیم شده است.

۴-۲-۷- محاسبه مشخصه های ژئوشیمیایی و شاخص های جمعی

یکی از راه های بررسی مقادیر ناهنجار و امکان همسویی آنها با یکدیگر استفاده از محاسبه مشخصه های ژئوشیمیایی (Geochemical Signature) است، در مورد ضرایب همبستگی، بدیهی است که تمامی داده ها مورد بررسی قرار گرفته و ممکن است با توجه به مواردی که در سرفصل ضرایب همبستگی به آن اشاره شد، این ضرایب بیانگر واقعی همبستگی یا عدم همبستگی عناصر نباشند. به همین دلیل در محاسبه مشخصه های ژئوشیمیایی، همراهی و همسویی عناصر تنها در ۱۰ درصد بالای جامعه آنها بررسی می شود.

در این روش با توجه به این که محدوده توزیع عناصر تنها به ۱۰ درصد بالای آنها منحصر می شود، می تواند از اعتبار بیشتری برخوردار باشد. بنابراین فایل داده ها برای تمامی عناصر مرتب (Sort) و ۱۰ درصد بالای آنها (۷۶ نمونه) مشخص شده است. سپس هر کدام از عناصر یکبار به عنوان عنصر مبنا قرار گرفته و داده های آن مرتب شده اند. در رده بندی زیر بهترین مجموعه هایی که با داده های خام به دست آمده معرفی شده اند. قابل ذکر است که در آنالیز خوشه ای نیز این مجموعه ها مشاهده شده اند.

As + Sb	(AS)
Hg + Ag + Ba	(HAB)
Cu + Pb + Zn + Cd + Au	(CPZCA)
W + Sn + Bi + Mo	(WSBM)

ترسیم داده های این مجموعه ها بر اساس جمع مقادیر Z-Score آنهاست و از جمع این مقادیر که به عنوان شاخص های جمعی (Additive Index) نام گذاری شده، داده هایی به دست می آید که به صورت نقشه نمایش داده می شود. لازم به ذکر است که Z-Score نوعی استانداردسازی داده ها است که بر اساس فرمول زیر محاسبه می شود:

$$Z - score = \frac{X - Min}{Max - Min}$$

در این فرمول (X) عیار هر نمونه، (Min) کمترین و (Max) بیشترین مقدار جامعه است. با محاسبه این فرمول نتایج به صورت جامعه‌ای بین ۰ تا ۱ به دست خواهد آمد که تمامی آنها هم وزن بوده و قابل جمع کردن با یکدیگر هستند.

۴-۲-۸- آنالیز فاکتوری داده‌ها

روش‌های آماری چند متغیره زمانی در علوم به عنوان یک راه حل مطرح گردید که جنبه تأثیر متغیرهای گوناگون با یکدیگر فضایی گسترده‌تر از یک فضای سه بعدی را طلب می‌کرد. در این راه ابتدا روش‌های آنالیز تک متغیره گسترش پیدا کرده و سپس از نتایج آنها در تکنیک‌های آماری چند متغیره، و تجزیه تحلیل‌های چندگانه استفاده گردید.

در داده‌پردازی چند متغیره بر خلاف تک متغیره، که برای هر نقطه فقط مقدار یک عنصر مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد، چند متغیر به طور همزمان مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرند.

در بررسی‌های ژئوشیمیایی اکتشافی برای تفسیر داده‌ها همیشه نمی‌توان به نتایج حاصله از تجزیه و تحلیل فاکتوری متکی بود، زیرا این روش طوری طراحی شده که می‌تواند فقط مجموعه‌ای از فاکتورهای که در توزیع آماری یک جمعیت ساده، اثر دارند را مشخص نماید. در حالی که در نواحی که هم از نظر زمین‌شناسی و هم از نظر نوع توده‌های کانساری ناهمگن هستند، تعداد بسیار زیادی از فرایندها (فاکتورها) می‌تواند روی یک متغیر (توزیع فراوانی یک عنصر) اثر گذارند. بررسی اثر تعداد زیادی از این فاکتورها روی تعدادی از متغیرها، ممکن است خارج از گنجایش این روش تجزیه و تحلیل داده‌ها باشد (1971 Cameron-Hobbs).

بر این اساس با استفاده از داده‌های لگاریتمی اقدام به پردازش آنالیز فاکتوری داده‌ها شد. در جداول ۴-۱۱ نتایج این آنالیز آورده شده است. براساس جدول تغییرات واریانس فاکتور اول به تنهایی بیش از ۱۹/۳ درصد تغییرات جامعه را در بر گرفته است. فاکتور دوم در حدود ۱۷ درصد این تغییرات را شامل می‌شود و به این ترتیب تا فاکتور دهم در مجموع بیش از ۷۵ درصد تغییرات جامعه نشان داده شده است. درجه اعتبار و دقت این آنالیز ۰/۷۸۸ است که در حد قابل قبول می‌باشد.

فاکتور اول متأثر از تغییرات عناصر Fe-V-Ti-Sc-Ce-Cr-Mg-Cu می‌باشد. عناصر Fe-V-Ti در مراحل مختلف پردازش‌های صورت گرفته بالاترین همبستگی و ارتباط را نشان داده‌اند.

فاکتور دوم متأثر از عناصر خاکی و خاکی نادر Ce-La-Th-U به همراه عناصری همچون Nb-Bi-Be-Sn می‌باشد. چنین پارائزنی می‌تواند در ارتباط با توده‌های نفوذی اسیدی تا حد واسط تشکیل شود. در فاکتور سوم عناصر Na-Ba-U با تاثیر مثبت حضور دارند و عناصر Ni-Li-Cr دارای تهی شدگی می‌باشند. این فاکتور نیز وضعیت مشابهی با فاکتور دوم دارد. تغییرات فاکتور چهارم تا حدود زیادی با Al-P-Cu-K-Na همسو است که می‌تواند در ارتباط با دگرسانی‌های مختلف واحدهای سنگی منطقه باشد. اما تغییرات فلزات پایه همچون سرب و روی به همراه Cd-Mn-Au باعث ایجاد فاکتور پنجم شده است. این فاکتور کانی‌زایی‌های منطقه را در بر می‌گیرد. در تشکیل فاکتور ششم عناصر موثر بوده‌اند. این فاکتور نیز می‌تواند در ارتباط با کانی‌زایی منطقه و احتمالاً مدل اسکارن و پورفیری را شامل شود. فاکتورهای هفتم تا دهم نیز به ترتیب متأثر از Hg-Tl-K, Ag-Zr-Rb, Ca-Sr, S-Sn می‌باشند. در شرح آنومالی‌های فاکتوری با توجه به اهمیت کانی‌سازی‌های احتمالی منطقه، نقشه پراکندگی آنومالی‌های فاکتور اول برای آهن، فاکتور پنجم برای سرب، روی و طلا و فاکتور ششم برای آرسنیک، مولیبدن و آنتیموان ترسیم شده است.

۴-۳- نقشه آنومالی‌های منطقه

تمامی پردازش‌های آماری تاکنون فارغ از موقعیت مکانی نمونه‌ها انجام پذیرفته است. در این بخش این نقص به کمک تکنیک‌های زمین‌آمار و با استفاده از مجموعه نرم افزار ArcGIS v.9.2 برطرف، یا به گفته دیگر؛ توزیع فضایی داده‌ها نیز در پردازش‌های آماری به کار گرفته خواهد شد. نتیجه این پردازش‌ها نقشه‌های آنومالی عناصر خواهد بود.

جدول شماره (۴-۱۰): نتایج مربوط به محاسبات فاکتوری

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling		.788
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	24100.886
	df	861.000
	Sig.	.000

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	8.146	19.396	19.396	8.146	19.396	19.396	6.089	14.497	14.497
2	7.165	17.060	36.456	7.165	17.060	36.456	5.373	12.792	27.289
3	3.783	9.007	45.462	3.783	9.007	45.462	3.489	8.308	35.596
4	3.096	7.371	52.833	3.096	7.371	52.833	3.358	7.995	43.592
5	2.603	6.198	59.031	2.603	6.198	59.031	2.864	6.820	50.411
6	1.994	4.747	63.778	1.994	4.747	63.778	2.358	5.615	56.026
7	1.422	3.385	67.163	1.422	3.385	67.163	2.317	5.517	61.543
8	1.202	2.863	70.026	1.202	2.863	70.026	2.280	5.427	66.971
9	1.136	2.705	72.731	1.136	2.705	72.731	1.964	4.677	71.648
10	1.070	2.547	75.278	1.070	2.547	75.278	1.525	3.630	75.278
11	.888	2.114	77.392						
12	.820	1.953	79.346						
13	.766	1.824	81.169						
14	.712	1.695	82.864						
15	.681	1.620	84.484						
16	.611	1.456	85.940						
17	.568	1.353	87.293						
18	.532	1.266	88.559						
19	.487	1.160	89.719						
20	.418	.996	90.715						
21	.408	.971	91.686						
22	.390	.928	92.614						
23	.323	.770	93.384						
24	.278	.661	94.044						
25	.268	.639	94.683						
26	.261	.620	95.304						
27	.245	.584	95.888						
28	.230	.548	96.436						
29	.204	.485	96.922						
30	.179	.427	97.349						
31	.175	.416	97.764						
32	.171	.407	98.171						
33	.134	.320	98.491						
34	.128	.305	98.796						
35	.124	.295	99.090						
36	.100	.238	99.329						
37	.077	.182	99.511						
38	.066	.156	99.667						
39	.047	.112	99.779						
40	.043	.102	99.880						
41	.028	.066	99.947						
42	.022	.053	100.000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrixa

	Component									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LnFe	.949	-.027	.080	.063	.044	.116	-.002	.017	-.021	-.028
LnV	.934	-.134	.073	.043	.007	.155	-.035	.063	.070	-.042
LnTi	.871	.087	.197	-.107	-.069	.185	-.025	.136	.038	-.030
LnSc	.766	-.203	-.061	.454	.086	-.081	-.063	.124	-.039	-.083
LnCo	.764	-.223	-.374	.303	.070	-.012	.093	.061	-.020	.081
LnCr	.638	.025	-.554	.026	-.085	.002	.131	-.086	.205	.035
LnMg	.630	-.354	-.312	.357	-.032	-.105	.128	.146	.278	.065
LnCe	-.085	.872	-.099	.105	.124	-.061	.034	-.131	-.189	.100
LnLa	-.205	.864	-.046	-.005	.057	-.042	.122	-.153	-.089	.027
LnTh	-.278	.826	.002	.057	.025	.125	-.112	.035	-.037	-.022
LnNb	.032	.815	.132	-.011	-.146	.204	.089	.210	.121	.095
LnBi	-.027	.637	.000	.068	.285	.061	.230	-.037	-.233	.203
LnU	.014	.595	.409	.059	-.013	.246	.018	.440	.173	-.161
LnBe	-.258	.498	-.026	.476	-.131	.149	.332	-.037	-.083	-.324
LnY	.220	.396	.368	.363	.215	.003	-.226	.242	.150	-.389
LnNi	.097	.113	-.847	.032	.047	-.159	-.079	-.148	-.001	.129
LnLi	.003	-.030	-.639	.103	-.137	.302	.326	.070	-.195	-.071
LnNa	.277	.106	.600	.489	-.104	.087	.003	-.063	-.148	.023
LnBa	-.024	.110	.557	.137	.113	.119	.345	.238	-.135	.040
LnAl	.210	.105	.000	.797	.139	-.033	.182	.074	-.221	-.039
LnP	.369	.175	.139	.613	.041	.156	.016	.111	.159	.183
LnCu	.517	-.211	-.144	.564	.189	.025	.119	.228	-.033	.096
LnCd	-.132	.117	-.031	-.003	.855	.001	-.021	-.064	.186	.049
LnPb	-.011	.217	.122	.020	.789	.255	.060	-.023	-.177	.076
LnZn	.425	-.086	.035	.106	.657	.348	.016	.029	-.273	-.053
LnMn	.489	-.056	.091	.197	.548	.175	.180	-.001	-.335	-.117
LnAu	.050	-.105	-.365	.284	.405	-.015	-.102	-.073	-.062	-.123
LnAs	.201	-.027	-.059	-.004	.215	.716	-.044	-.108	-.036	.157
LnMo	.228	.380	.288	.171	.084	.586	.089	.119	-.032	-.018
LnSb	.029	.420	.114	-.077	.240	.569	-.061	.090	.009	.340
LnCs	-.025	-.052	-.349	.391	.161	.458	.367	.337	-.013	-.100
LnW	.101	.315	.225	.135	.053	.394	.168	.303	-.100	-.010
LnHg	.056	.032	.003	.038	.069	-.172	.808	.014	.099	-.018
LnTl	.028	.132	-.028	.090	-.004	.198	.670	.276	-.178	.068
LnK	.022	.144	.228	.499	-.155	.199	.558	.174	-.106	-.146
LnAg	.237	-.064	.090	.137	-.022	-.002	.174	.721	-.089	.119
LnZr	.142	-.111	.308	-.019	-.322	.019	.201	.691	.120	-.190
LnRb	-.035	.262	-.101	.458	.094	.023	.011	.521	-.099	-.015
LnCa	-.007	-.181	-.202	-.310	-.100	-.031	-.099	-.137	.747	.115
LnSr	.393	-.271	.274	.098	-.098	-.089	-.012	.090	.668	.039
LnS	-.111	.156	-.082	.016	.021	.273	.033	-.091	.287	.735
LnSn	.114	.479	.066	.058	.005	.012	-.145	.224	-.264	.518

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 19 iterations.

در این پروژه نقشه آنومالی‌های داده خام و شاخص غنی‌شدگی برای هر عنصر تهیه شده است. برای تهیه نقشه آنومالی‌های داده‌های شاخص غنی‌شدگی، لازم بود تا ابتدا با حذف اثر سنگ بستر، جامعه آماری داده‌های خام به صورت همگن درآید. برای این کار همانگونه که در فصل سوم گفته شده است براساس نوع سنگ بالادست نمونه که در نقشه ۱:۱۰۰,۰۰۰ طارم آورده شده است، کل نمونه‌ها به چند جامعه با سنگ بسترهای متفاوت تفکیک و پس از تعیین مقدار میانه در هر محیط نمونه‌برداری، تک تک داده‌های هر جامعه به مقدار میانه همان جامعه تقسیم گردید. جامعه آماری حاصل از این پردازش‌ها، جامعه آماری همگن شده یا داده‌های شاخص غنی‌شدگی می‌باشد که جهت تهیه انواع نقشه‌های تک عنصری و ترکیبی با استفاده شده است.

نقشه‌های این پروژه همگی در نرم‌افزار Arc GIS تهیه شده‌اند. نقشه‌های اصلی در اندازه A3 تهیه شده که در پیوست نقشه گزارش ارائه گردیده‌اند. جهت تهیه این نقشه‌ها، پلی‌گون حوضه آبریز بالادست برای هریک از نمونه‌های آبراه‌ای برداشت شده ترسیم و داده‌های ژئوشیمیایی هر نمونه به کل پلی‌گون نسبت داده شده است. به منظور تفکیک آنومالی‌های احتمالی در نرم‌افزار ArcGIS، از Symbology به صورت Quantities (Graduated Colores) استفاده شده و داده‌ها در ۵ کلاس تقسیم بندی شده‌اند. حدود تقسیم‌بندی براساس مقدار میانگین (\bar{X}) و انحراف معیار (S) داده‌های نرمال شده در مرحله پردازش داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS v.16 مشخص شده است. این کلاسه بندی به صورت زیر است:

- پایین‌تر از حد زمینه (رنگ آبی): $\text{Min} - \bar{X}$

- در حد زمینه (رنگ سبز): $\bar{X} - \bar{X} + S$

- آنومالی درجه ۳ (رنگ زرد): $\bar{X} + S - \bar{X} + 2S$

- آنومالی درجه ۲ (رنگ صورتی): $\bar{X} + 2S - \bar{X} + 3S$

- آنومالی درجه ۱ (رنگ قرمز): $\bar{X} + 3S - \text{Max}$

علاوه بر این جهت درک بهتر مطالب گزارش و مقایسه نقشه‌های حاصل از داده‌های خام و داده‌های شاخص غنی‌شدگی و همچنین بررسی ارتباط احتمالی آنومالی‌های مشخص شده با واحدهای لیتولوژیک اصلی منطقه نقشه‌هایی در مقیاس حدودی ۱:۷۵۰,۰۰۰ تهیه و در متن گزارش آورده شده است. این نقشه‌ها بوسیله تبدیل فایل پلی‌گون حوضه آبریز به فایل رستری برای هر عنصر با اندازه سلول ۵۰۰m * ۵۰۰m تهیه شده است. زمینه نقشه‌ها را واحدهای زمین‌شناسی ساده شده تشکیل داده و بخش‌های بالای $\bar{X} + S$ داده‌های ژئوشیمیایی در سه رنگ زرد (آنومالی درجه ۳)، صورتی (آنومالی درجه ۲) و قرمز (آنومالی درجه ۱) نشان داده شده است.

۴-۳-۱- شرح آنومالی‌های تک عنصری

در این بخش برای تمامی عناصر آنالیز شده نقشه آنومالی‌ها براساس داده‌های خام و داده‌های شاخص غنی‌شدگی (اشکال ۴-۴ تا ۴-۵) ترسیم شده است. نقشه معادل هر یک در اندازه A3 و براساس پلی‌گون‌های حوضه آبریز در پیوست نقشه‌های گزارش آورده شده است. در ادامه به شرح مختصر مهمترین عناصر اشاره خواهد شد.

۴-۳-۱-۱- فلزات قیمتی و عناصر همراه

نقره و طلا از جمله عناصر فلزی قیمتی می‌باشند که در این محدوده مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین عناصر As, Hg, Sb و Tl نیز به عنوان عناصر همراه متداول کانی‌زایی طلا مطالعه می‌گردند. در شکل (۴-۴) نقشه پراکندگی آنومالی‌های نقره که با داده‌های خام و شاخص غنی‌شدگی ترسیم شده‌اند، نشان داده شده است. بالاترین مقادیر نقره در حوضه‌های نمونه ۱۲۹ (جنوب روستای گچی قشلاق با ۲/۸۲ ppm)، نمونه ۲۳۴ و ۲۳۵ (جنوب روستای تهم) و نمونه ۶۸ (شمال روستای بادامستان) دیده شده است. با این حال همانگونه که مشاهده می‌شود چهار زون پتانسیل دار را می‌توان از سایر مناطق متمایز ساخت. منظور از پتانسیل، غنی‌شدگی نسبی Ag در محدوده نمونه‌برداری می‌باشد، هر چند که از نظر مقدار عددی مقادیر این زون‌ها نسبتاً پایین است.

حوضه آبریز نمونه‌های ۱۳۵, ۱۳۶, ۱۳۷ و ۱۴۱ واقع در حدفاصل روستاهای زرنان و گلبجه بیشترین تجمع محدوده‌های آنومال را نشان می‌دهند که با توجه به نقشه زمین‌شناسی یکصد هزارم طارم در مجاورت توده‌های نفوذی p (میکرو کوارتز دیوریت پورفیری) و qm (کوارتز مونزونیت - کوارتز سینیت) و درون واحدهای آتشفشانی ائوسن قرار دارند. این مسئله برای حوضه آبریز نمونه‌های ۲۳۴ و ۲۳۵ در جنوب خاور روستای تهم و در خاور محدوده اکتشافی، حوضه آبریز نمونه‌های ۳۷۴، ۳۷۹، ۳۸۱ و ۳۸۹ نیز صادق است. حوضه آبریز نمونه‌های ۲۱۳ و ۲۱۵ در شمال باختر روستای تهم نیز آنومالی درجه ۱ نشان داده است که توسط واحدهای آتشفشانی ائوسن میزبانی می‌شود. زون پتانسیل دار دیگر نیز در شمال خاور محدوده و در محل روستاهای سانسوز و قلات مشاهده می‌شود. واحد سنگی غالب در این حوضه‌ها (نمونه‌های ۱۲۹ و ۲۰۶) کنگلومرا، ماسه سنگ، گچ و رس‌های نئوژن می‌باشد.

نقشه آنومالی نقره براساس داده‌های Ei نسبت به نقشه داده‌های خام تفاوت محسوسی ندارد که به دلیل گسترش زیاد واحدهای آتشفشانی ائوسن و قرارگیری اکثریت آنومالی‌ها در این گروه لیتولوژیک می‌باشد.

پراکندگی های طلا نیز در شکل شماره (۴-۵) نشان داده شده است. محدوده طارم به لحاظ کانی زایی طلا بسیار ضعیف بوده و تنها تعداد معدودی از حوضه های آبریز که بالای ۴/۹ ppb می باشند به عنوان آنومالی درجه ۱ مشخص شده اند. این حوضه های آنومال دارای پراکندگی بیشتری در شمال خاور زنجان دارد بطوریکه از ۱۰ نمونه دارای بالاترین عیار طلا، ۷ نمونه در این محدوده (نمونه های ۲۱۷ (۱۵ppb) و ۲۲۲ (۹ ppb) در شمال روستای امام زاده هاشم و خشک رود، ۲۳۷، ۱۵۵ (۱۴ppb)، ۱۶۱ و ۲۴۴ در حدفاصل روستاهای تهم و علی آباد و نمونه ۱۵۲ در خاور روستای گلبجه) واقع گردیده است. در اطراف روستای شیت در باختر شهرستان طارم نمونه ۳۲ با ۱۵ ppb آنومالی درجه ۱ نشان داده است. در نقشه آنومالی شاخص غنی شدگی به دلیل بالاتر بودن زمینه عنصر طلا در واحدهای آتشفشانی منطقه شاهد کمتر شدن شدت آنومالیا می باشیم.

مهمترین ردیاب طلا، آرسنیک است. نحوه پراکندگی آنومالی های داده خام و شاخص غنی شدگی As در شکل (۴-۶) نشان داده شده است. زون های آنومالی As دارای همپوشانی مکانی معنی داری با آنومالی های طلا و نقره نشان می دهد. سه زون نسبتاً غنی شده در محدوده نمونه برداری تعیین شده است. بالاترین مقدار آرسنیک در نمونه های ۳۶۶ (۱۵۰ppm) ثبت شده است که به همراه نمونه ۳۶۴ در شمال روستای سرخه دیزج واقع شده است. در مرحله بعد در نمونه های ۲۳۴ (۱۲۶ ppm)، ۲۳۵ (۱۲۰ppm)، ۲۳۶ (۱۱۰ppm) و ۲۳۷ (۹۸/۶ ppm) می باشند که به همراه نمونه های ۱۴۵، ۱۴۶ و ۲۴۲ زون آنومالی را در خاور و جنوب خاور روستای تهم تشکیل داده اند. بیشترین تجمع حوضه های آنومال از لحاظ As در مرکز نقشه و در خاور روستای زاگر قرار دارد. این محدوده شامل حوضه های آبریز نمونه های ۳۰۳، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۲۴، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۹ و ۳۳۰ می باشد که از واحد کوارتز مونزونیت - کوارتز سینیتی الیگوسن منشا گرفته اند.

جیوه نیز از عناصری هستند که همراه کانی زایی طلا بویژه در انواع هیدروترمالی مشاهده می شوند این در حالیست که در محدوده اکتشافی طارم هیچ گونه همپوشانی میان آنومالی های طلا و نقره و جیوه مشاهده نمی شود. همانگونه که در شکل (۴-۷) نشان داده شده است دو محدوده آنومال درجه ۱ در اطراف روستای لهبانه در خاور محدوده و روستای گلبجه در مرکز محدوده طارم قابل تمایز می باشد. هر دوی این مناطق آنومال بر توده های نفوذی و آلتراسیون های اطراف آنها منطبق می باشند.

آنتیموان در آن گروه از عناصری قرار دارد که از بیشترین قدرت تحرک (Mobility) برخوردار است. این عنصر می تواند بهترین ردیاب برای اکتشاف کانسارهای طلائی تیپ هیدروترمالی محسوب شود، زیرا هاله تقریباً وسیع و بزرگی نشان داده و تقریباً دورتر از موتور حرارتی تجمع و متمرکز می شود. هاله های

ژئوشیمیایی ناهنجر که این عنصر در محدوده طارم نشان می دهد (شکل ۴-۸) با بخشهایی از آنومالیهای طلا و تا حدودی نقره و همچنین آرسنیک هماهنگ است در حالیکه عکس آن صادق نمی باشد. حوضه آبریز نمونه‌های ۲۴۲، ۲۸۲، ۲۸۶ (۵/۶ ppm)، ۲۸۹ (۵/۵ ppm)، ۲۹۰، ۲۹۲ (۵/۹ ppm) و ۲۹۳ (۶/۱ ppm) که آنومالی درجه ۱ نشان داده اند، به همراه بیش از ۱۰ نمونه با آنومالی درجه ۲ در شمال خاور زنجان و در شمال روستاهای چره ناب و زرنان، محدوده آنومالی مناسبی را برای این عنصر بوجود آورده است. همانگونه که گفته شد در این محدوده آنومالی های طلا، فلزات پایه و ... نیز آنومالی نشان داده اند. انطباق این هاله ها می تواند بر خاستگاه هیدروترمالی کانی زایی احتمالی در این محدوده دلالت داشته باشد. وضعیت مشابهی نیز در اطراف روستاهای شیت و ولیدر در شمال محدوده طارم مشاهده شده است. در این محدوده نمونه های ۲۸ (۶ ppm)، ۳۰، ۳۳ (با بالاترین مقدار برابر با ۶/۴ ppm)، ۶۱، ۶۲ (۵/۶ ppm)، ۶۳ و ۶۵ بیش از سه برابر میزان انحراف معیار محاسبه شده از داده های نرمال نسبت به میانه داده های ژئوشیمیایی کل محدوده، عیار نشان داده اند و جزو آنومالی درجه ۱ تقسیم بندی گردیده اند.

عنصر تالیوم نیز از جمله عناصرهایی است که در کانسارهای طلا-نقره بویژه از نوع Hot spring جزو پاراژنز ژئوشیمیایی کانی سازی محسوب می شود. شکل (۵-۹) که پراکندگی این عنصر را در محدوده طارم نشان می دهد از همپوشانی تقریبی آنومالی های آن با بخشی از محدوده های ناهنجر Au، As، Sb و Ag حکایت دارد.

۴-۳-۱-۲- فلزات پایه و عناصر پاراژنز معمول

در این قسمت به بررسی پراکندگی آنومالی های فلزات پایه Cu، Pb و Zn پرداخته خواهد شد. عناصر Mo و Bi به عنوان عناصر پاراژنز کانی زایی مس و Cd به عنوان عنصر ردیاب کانی زایی روی نیز در این مجال بررسی می شوند.

بالاترین مقدار مس در حوضه آبریز نمونه ۲۳ در باختر روستای ولیدر با مقدار ۴۷۱ ppm مشاهده شده است. همانگونه که شکل ۴-۱۰ نشان می دهد، بیشترین تجمع آنومالی های مس در جنوب روستای گلججه مشاهده می شود و تقریباً با آنومالی های Ag، Pb و Zn منطبق می باشد. در این محدوده نمونه های ۱۳۵ (۲۵۲ ppm)، ۱۳۶ (۲۵۸ ppm)، ۱۳۷ (۲۸۵ ppm)، ۲۸۴، ۳۲۰ (۲۷۲ ppm) و ۳۲۴ (۲۲۶ ppm) دارای آنومالی درجه یک مس و نمونه های ۱۳۸ و ۱۴۱ دارای آنومال درجه دو مس می باشد و از لحاظ سنگ بستر حوضه های آبریز از واحد آتشفشانی ائوسن و توده های نفوذی p و qm و دگرسانی های مجاور آن تشکیل شده است. همچنین پتانسیل مناسبی از این عنصر در باختر نقشه و در

شمال-شمال خاور روستای تهم و شمال روستاهای خشک رود و امامزاده هاشم مشاهده می شود. در این محدوده نمونه های ۲۱۷، ۲۲۶، ۲۲۸ (۱۹۴ppm)، ۲۳۳، ۲۵۳، ۲۵۸ آنومالی درجه یک ژئوشیمیایی و نمونه های ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۳۰، ۲۳۴، ۲۵۰ و ۲۵۱ آنومالی درجه دو نشان داده اند. سایر آنومالی های بصورت پراکنده و منفرد مشاهده می شوند.

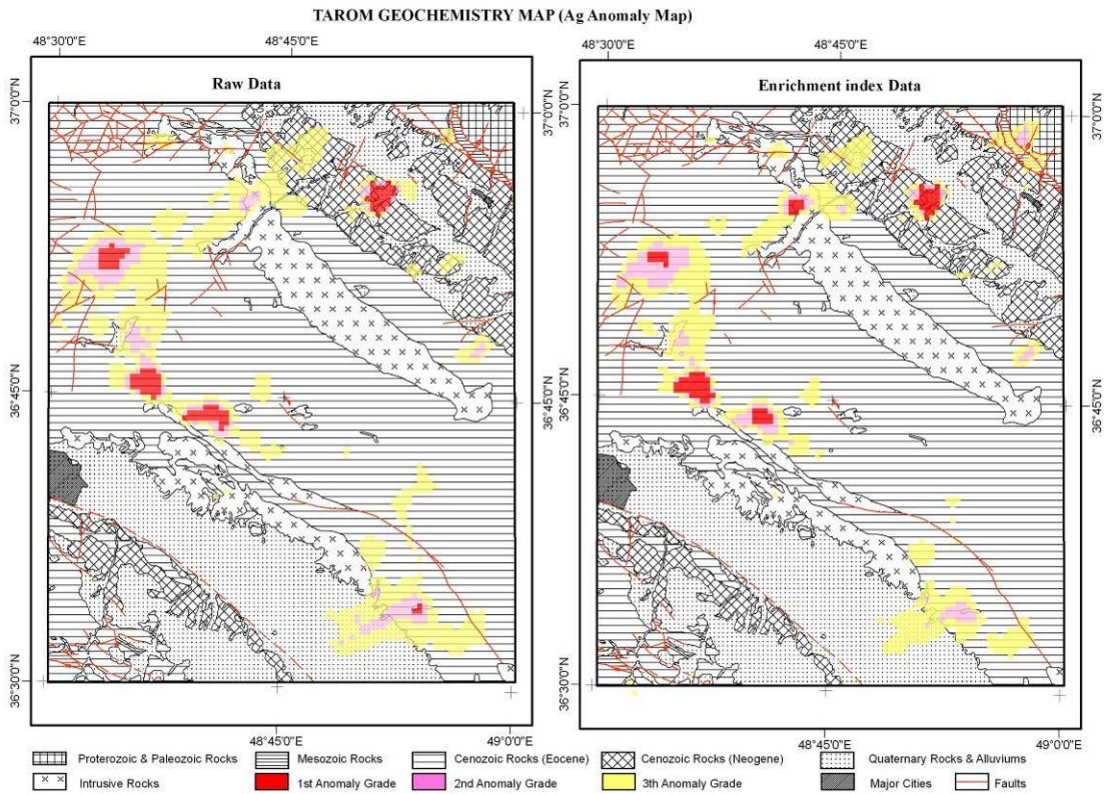
مهمترین مراکز آنومالی Mo (شکل ۴-۱۱) واقع در جنوب روستای گلبجه و اطراف روستاهای شیت و ولیدر با اندکی تغییر مکان و وسعت همانند مس می باشد. این نقشه همچنین نشان می دهد که یک مرکز آنومالی مولیبدن در خاور محدوده و در اطراف روستاهای کوه گان و چفتان مشاهده می شود که در این محل آنومالی مس ضعیف می باشد. بالاترین مقادیر مولیبدن به ترتیب در نمونه های ۳۵ (۶۲/۹ppm)، ۴۲۸ (۱۶/۵ppm)، ۳۳ (۱۰/۴ppm)، ۲۶۸ (۹ppm)، ۷۳۴ (۸/۸ppm) و ۳۲۰ (۷/۱ppm) اندازه گیری شده است. پراکندگی های بیسموت در شکل شماره (۴-۱۲) نشان داده شده است. این نقشه نشان می دهد محدوده مرکزی نقشه بویژه در اطراف روستاهایی چون چره ناب، قاضی بلاغی، کوه گان (نمونه ۶۶۶ با ۱/۹ppm)، چفتان (نمونه های ۶۴۱ با ۲/۲ ppm و ۶۱۴ با ۱/۷ ppm) و لهبته دارای پتانسیل ضعیفی می باشد. همچنین نمونه های برداشت شده از شمال و شمال خاور نیز این پتانسیل را نشان داده است (نمونه ۶۹ با ۱/۶ ppm). در نقشه آنومالی شاخص غنی شدگی شدت آنومالیها کمتر شده است. طبق این نقشه بالاترین میزان غنی شدگی نسبت به زمینه در اطراف توده های نفوذی اصلی منطقه رخ داده است.

شکل ۴-۱۳ نحوه پراکندگی آنومالی های سرب و شکل ۴-۱۴ پراکندگی مناطق آنومال روی را نشان داده شده است. همانگونه که ملاحظه می شود همبستگی قابل قبولی بین مراکز آنومالی سرب و روی وجود دارد و تنها مورد تفاوت به شمال منطقه و اطراف روستاهای شیت و ولیدر محدود می شود که از لحاظ سرب غنی تر می باشد. مهمترین مراکز آنومالی این دو عنصر در خاور زنجان، نواحی مرکزی نقشه و نواحی خاوری نقشه می باشد. بر اساس نقشه های ترسیمی در جنوب روستاهای گلبجه، دستجرده، قاضی بلاغی، دیزج آباد، امیرآباد و در اطراف روستاهای کج کلاه، کوه گان، چفتان، طرازوج و لهبته پتانسیل مناسبی جهت پی جویی کانسارهای سرب و روی مشاهده شده است. نقطه قابل توجه ارتباط انکار ناپذیر این آنومالیها با توده های نفوذی منطقه است که نشان از نقش آن در کانی زایی محدوده طارم چه به عنوان تامین کننده فلزات و سیالات کانه ساز و چه به عنوان موتور و محرک کانی سازی می باشد.

همانگونه که انتظار می رود و در شکل ۴-۱۵ مشاهده می گردد آنومالی های کادمیوم به عنوان ردیاب کانی سازی روی، با محدوده های آنومال سرب و روی با اندکی تغییر مکان منطبق می باشد. بالاترین مقادیر سرب، روی و کادمیوم در ۱۰ نمونه مشاهده شده است که در جدول ۴-۱۱ آورده شده است.

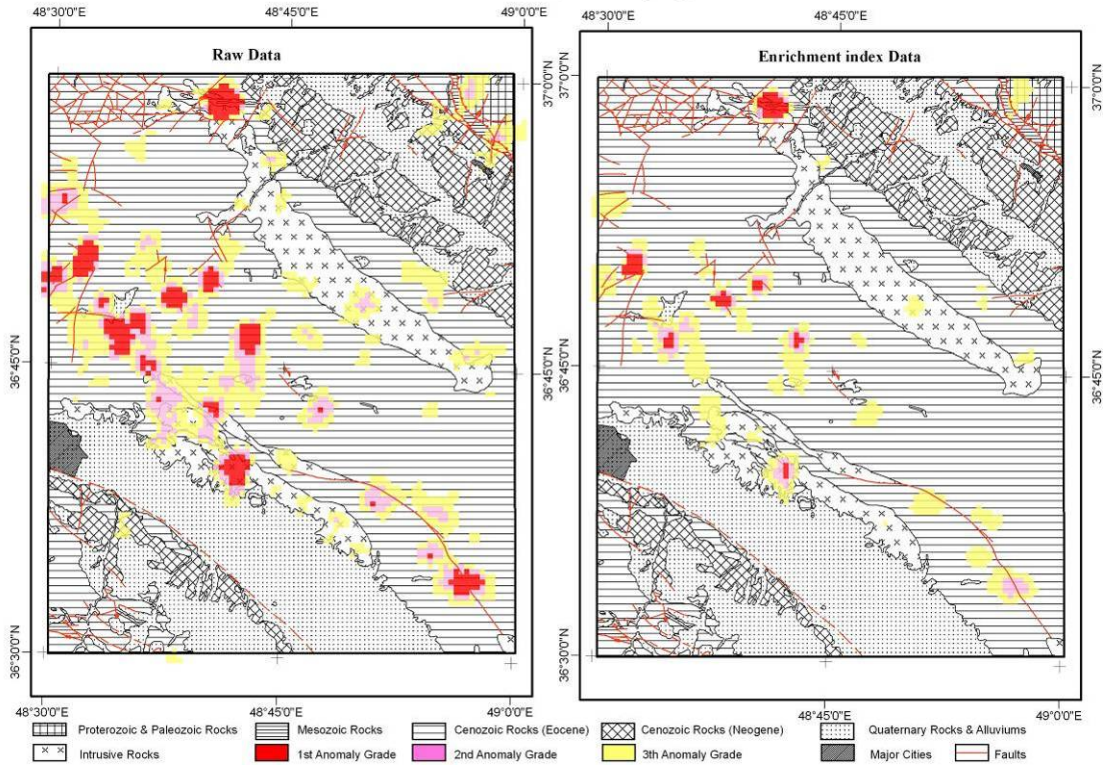
جدول شماره (۴-۱۱): بالاترین عیار های سرب ، روی و کادمیوم در ورقه طارم

توضیحات	عیار (ppm)			شماره نمونه	ردیف
	Cd	Zn	Pb		
واقع در جنوب روستای گلجه	۷/۶	۱۰۱۰	۸۳۹	۱۳۷	-۱
واقع در جنوب روستای گلجه	۷/۱	۷۳۴	۸۳۶	۳۲۰	-۲
واقع در جنوب روستای گلجه	۷	۹۳۴	۸۲۹	۱۳۶	-۳
واقع در جنوب روستای گلجه	۶/۴	۸۳۴	۷۳۴	۱۳۵	-۴
واقع در باختر روستای ولیدر	۱/۹	۲۰۰	۶۰۶	۲۳	-۵
واقع در خاور روستای کوه گان	۶/۲	۱۶۶۰	۴۷۴	۶۷۴	-۶
واقع در اطراف روستای کج کلاه	۴/۳	۷۹۲	۳۵۱	۳۲۹	-۷
واقع در جنوب روستای کوه گان	۱/۷	۵۰۶	۲۷۳	۶۶۹	-۸
واقع در اطراف روستای دیزج آباد	۱۲/۶	۱۵۳۰	۱۷۷	۴۴۳	-۹
واقع در جنوب روستای کج کلاه	۱۴۲	۱۳۱۰	۱۳۰	۳۱۱	-۱۰

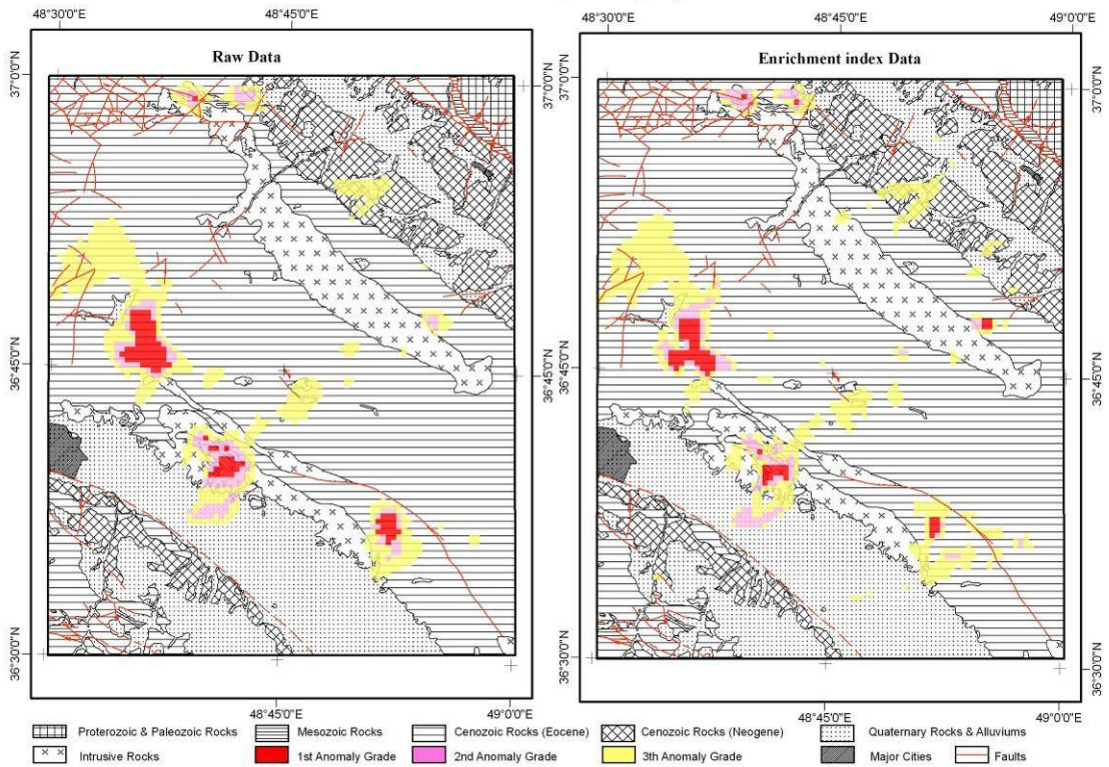
شکل ۴-۱: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ag

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Au Anomaly Map)

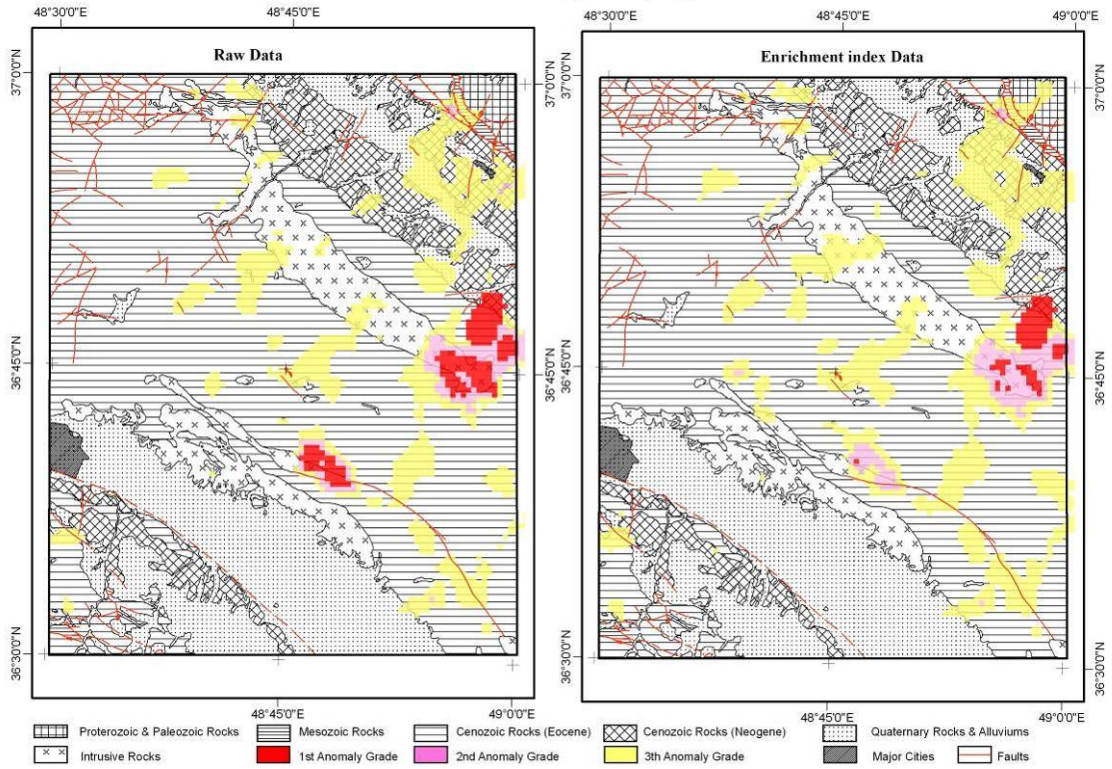
شکل ۴-۵: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Au

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (As Anomaly Map)

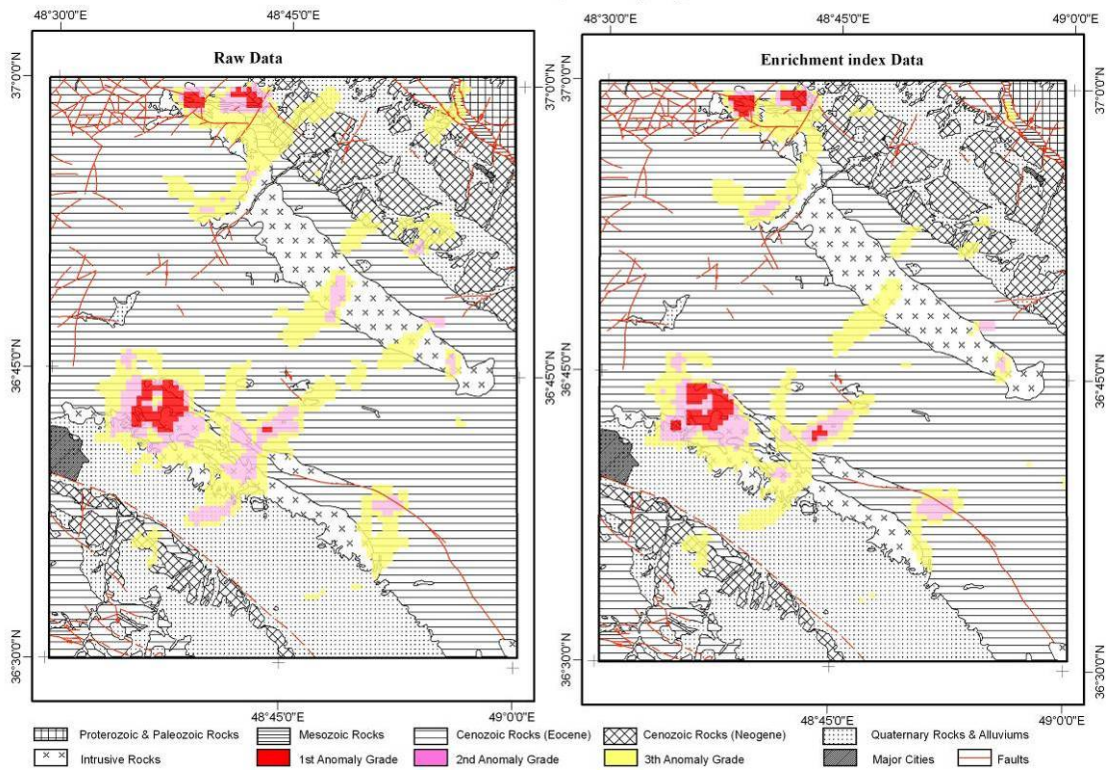
شکل ۴-۶: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی As

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Hg Anomaly Map)

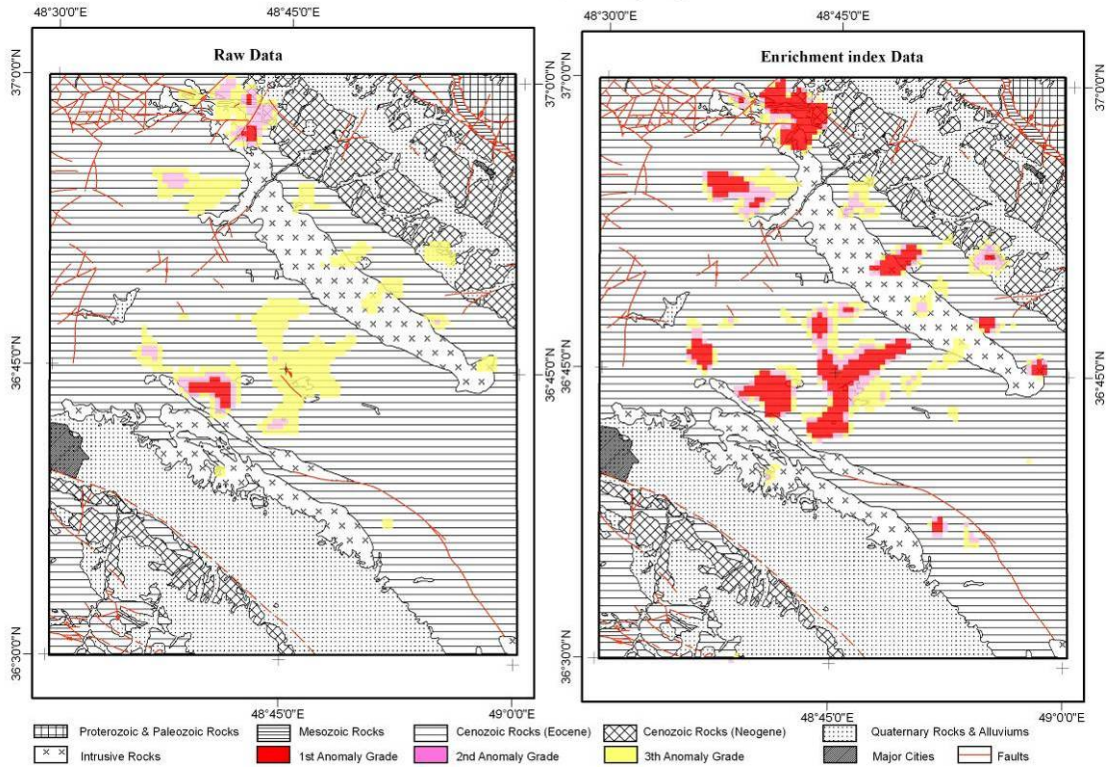
شکل ۴-۷: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Hg

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Sb Anomaly Map)

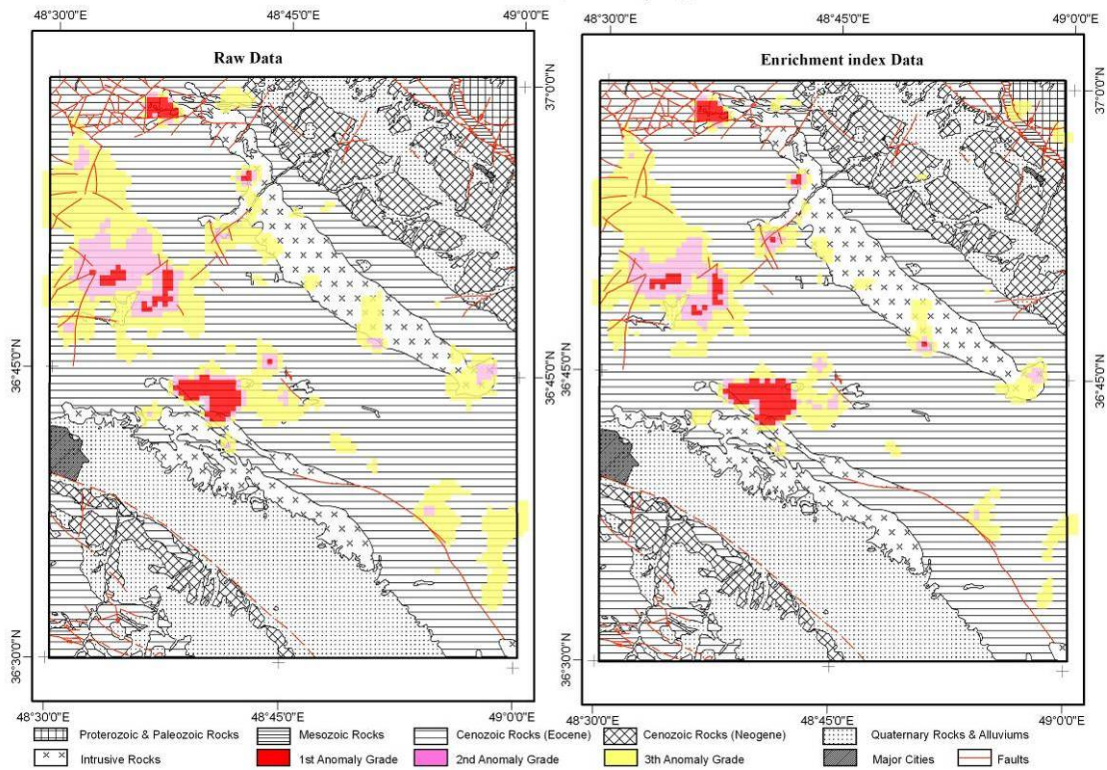
شکل ۴-۸: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Sb

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (TI Anomaly Map)

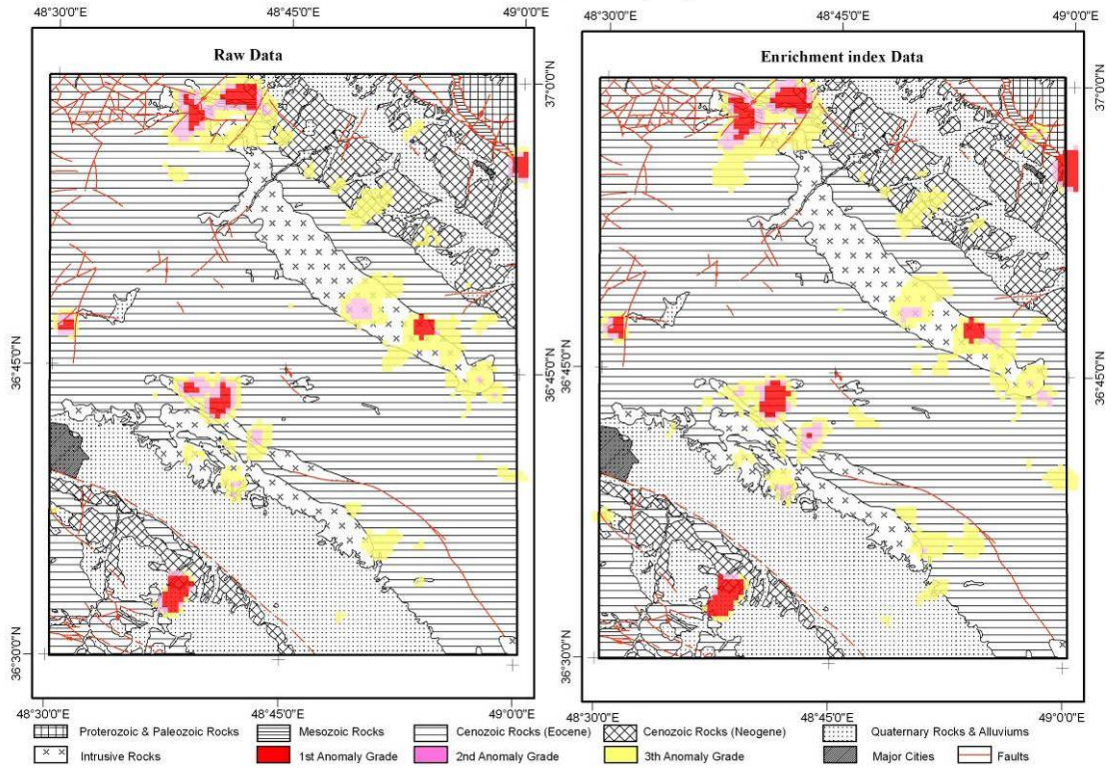
شکل ۴-۹: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی TI

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Cu Anomaly Map)

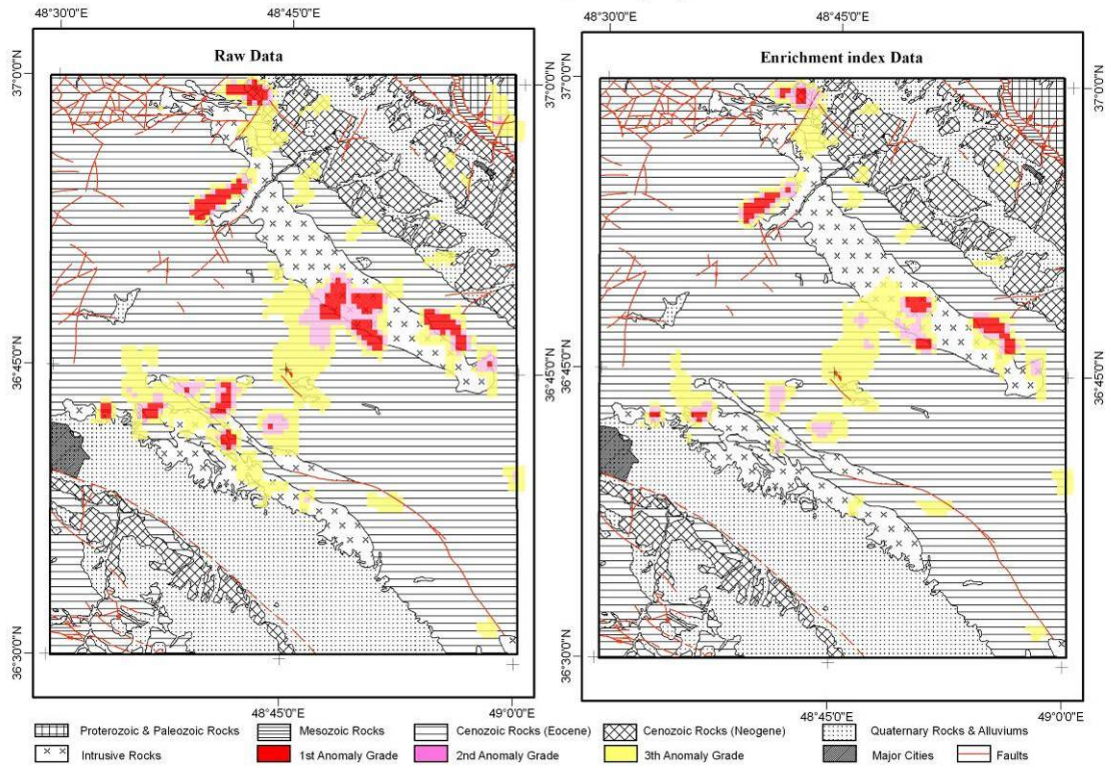
شکل ۴-۱۰: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Cu

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Mo Anomaly Map)

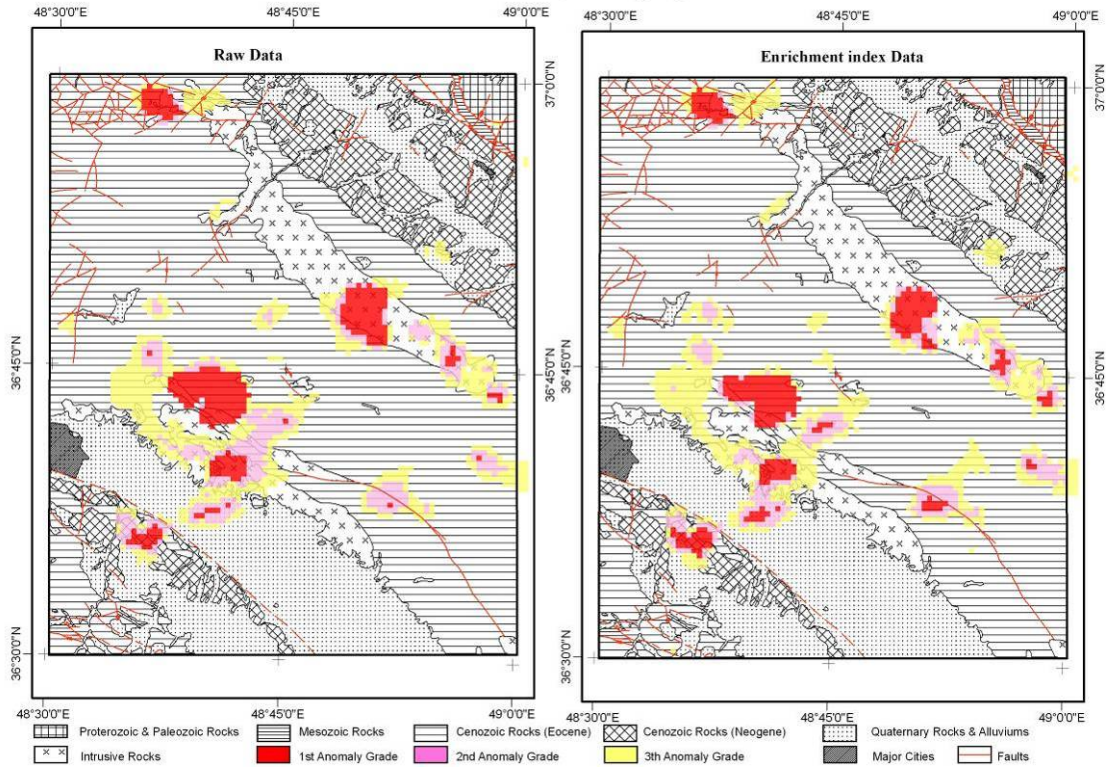
شکل ۴-۱۱: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Mo

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Bi Anomaly Map)

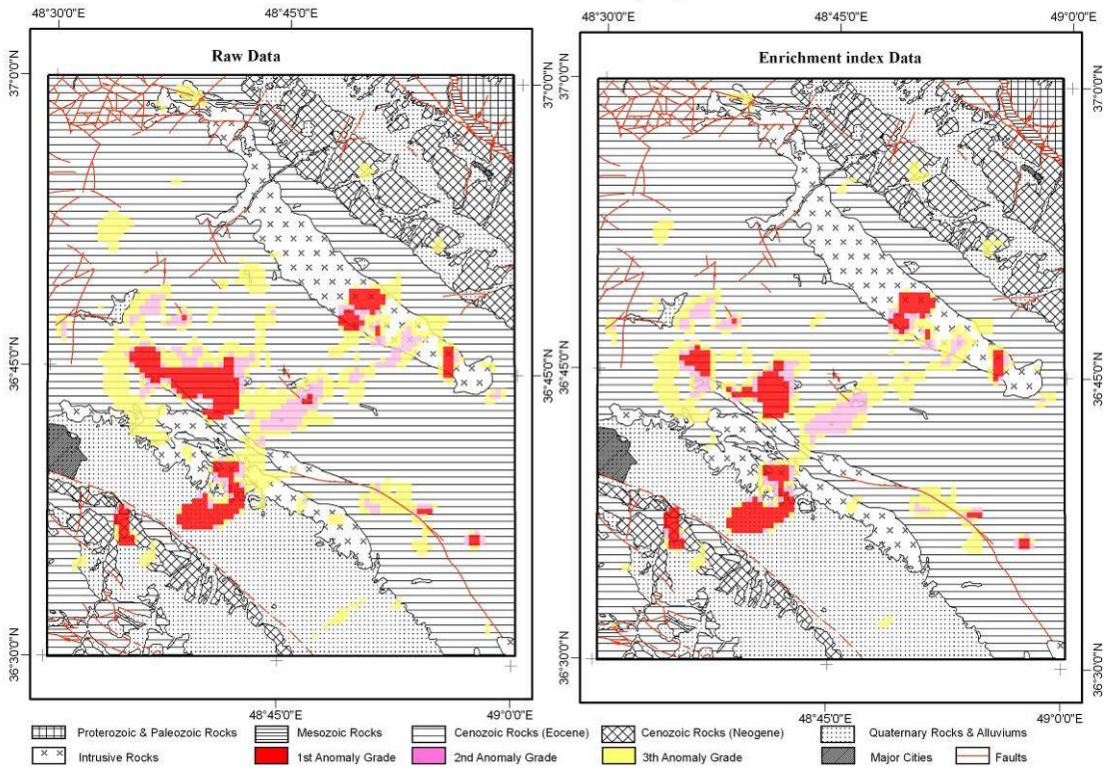
شکل ۴-۱۲: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Bi

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Pb Anomaly Map)

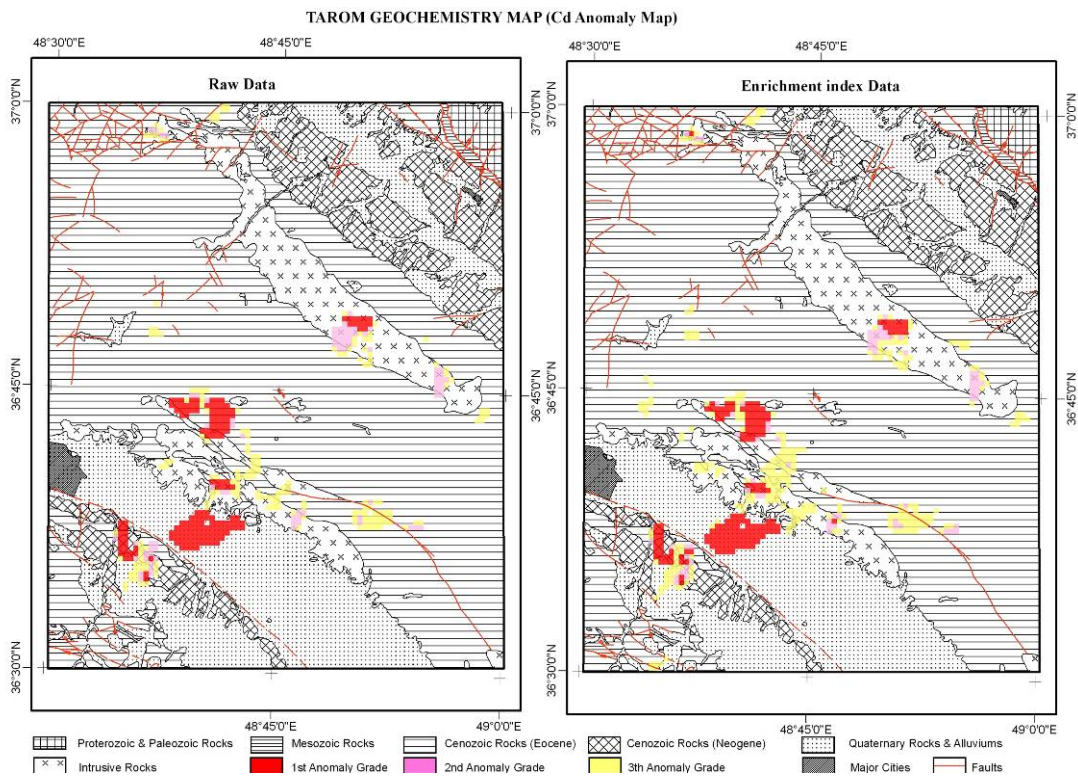

شکل ۴-۱۳: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Pb

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Zn Anomaly Map)

شکل ۴-۱۴: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Zn

شکل ۴-۱۵: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Cd

۴-۳-۱-۳- عناصر گروه آهن-کروم-نیکل

همانطور که در پردازش های داده های ژئوشیمیایی مشخص شده است، آهن با وانادیوم-تیتانیوم در درجه اول و درجه های بعدی با کروم و کبالت بالاترین همبستگی را در منطقه نشان داده اند. منگنز که از کانیهای گروه آهن محسوب می شود در این منطقه دارای ارتباط تنگاتنگی با مجموعه Pb-Zn-Cd می باشد و نیکل نیز دارای رفتار تقریباً مستقلی می باشد.

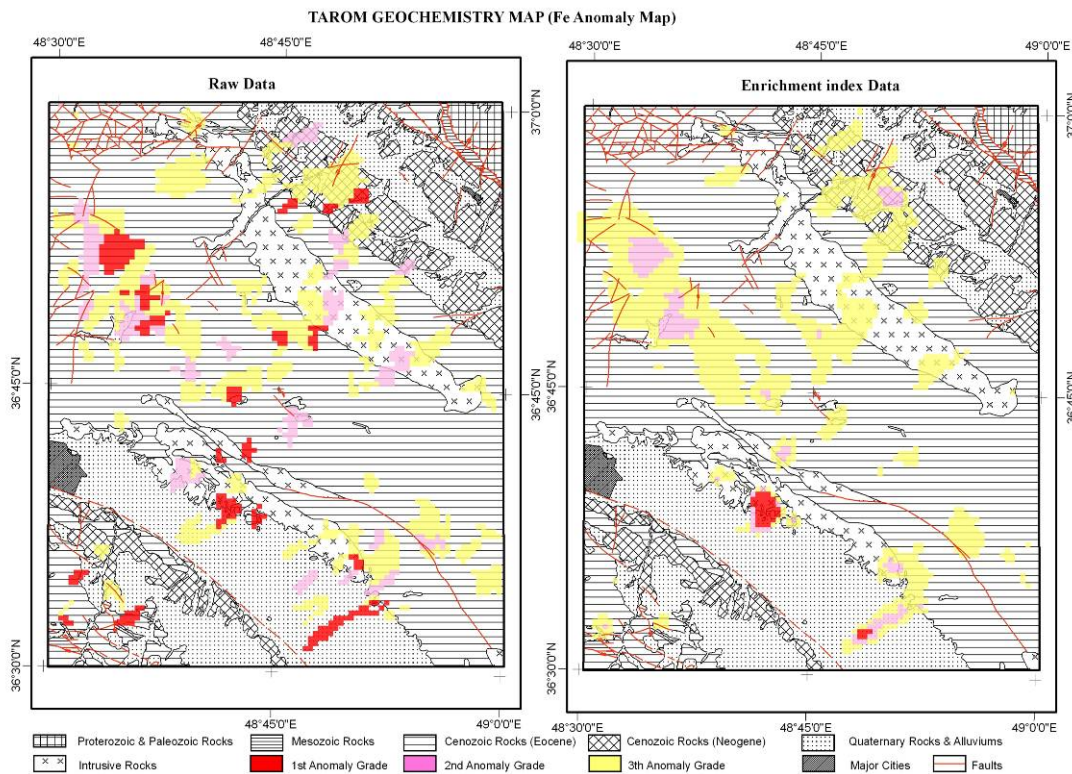
بررسی نقشه زمین شناسی یکصد هزارم طارم نشان می دهد که چندین نشانه معدنی آهن در یک زون با امتداد شمال باختر - جنوب خاور و در ارتباط با توده نفوذی اصلی منطقه که از شمال زنجان تا روستای سرخه دیزج واقع در جنوب خاور منطقه ادامه می یابد، وجود دارد. در ارتباط با این سیستم و براساس شکل ۴-۱۶، نتایج آنالیزهای شیمیایی، آنومالی هایی آهن را در اطراف روستاهای سرخه دیزج و علی آباد (نمونه های ۳۵۴، ۳۷۱، (۱/۴۷٪)، ۳۸۶ و (۱/۵۳٪)، ۳۸۷ و (۱/۵۶٪)) و جنوب روستاهای زاگر (نمونه های ۳۰۹، (۳/۳۴٪)، ۳۱۰ و (۱/۳۴٪)، ۳۱۸ و (۱/۳۶٪))، جنوب روستای دستجرده (نمونه ۳۳۱ با ۱/۳۶٪)، جنوب روستای جیا (نمونه ۱۹۵ با ۱/۲۴٪) و اطراف روستای گلستان آباد (نمونه ۳۰۴) نشان داده است. این آنومالی ها در نقشه ترسیم شده توسط داده های شاخص غنی شدگی با شدت بیشتری مشاهده می شوند.

شمال و شمال خاور روستای تهم واقع در باختر محدوده نیز تجمعی از نمونه‌های آنومال را نشان می‌دهد که در ارتباط با واحدهای آتشفشانی ائوسن بوده و از توده‌های نفوذی منطقه فاصله دارند. با حذف اثر سنگ بستر شاهد کمتر شدن شدت آنومالی‌ها بویژه در باختر محدوده خواهیم بود.

شکلهای ۴-۱۷ و ۴-۱۸ پراکندگی آنومالی‌های عناصر Ti و V را در محدوده طارم براساس داده‌های خام و داده‌های شاخص غنی شده نشان می‌دهد که همانگونه که انتظار می‌رفت با آنومالی‌های مثبت شده در پردازش نتایج آهن همپوشانی قابل توجهی دارد.

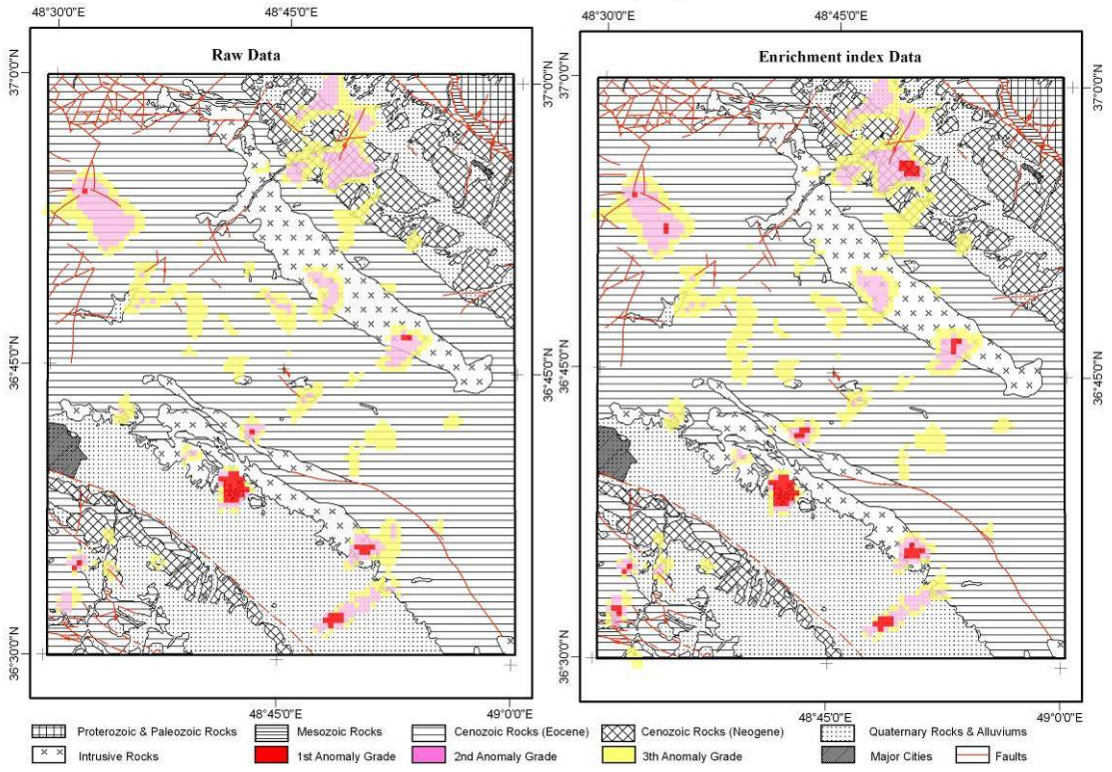
مرکز اصلی آنومالی کبالت مطابق شکل ۴-۱۹ در باختر محدوده، در شمال روستای تهم واقع شده است که با آنومالی‌های V, Ti, Fe, Cu و Cr در این محل منطبق است.

تجمع اصلی حوضه‌های آبریز دارای آنومالی درجه ۱ و ۲ کروم (شکل ۴-۲۰) در جنوب باختر محدوده و اطراف روستاهای پرنقور، ونونان و بوجی مشاهده شده است. نمونه‌های ۴۹۵ (۲۶۵ppm)، ۵۰۷ (۳۳۸ppm)، ۵۰۸ (۳۶۴ppm)، ۵۰۹، ۵۱۳، ۵۱۶، ۵۲۰ (۳۵۰ ppm)، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵ و ۸۰۲ (۲۸۱ppm) در این محل آنومالی درجه ۱ نشان داده‌اند که به طور کامل بر روی واحدهای آتشفشانی ائوسن قرار دارند. نمونه‌های ۹۷، ۹۸، ۱۵۸، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۲۷، ۲۳۳ و ۲۳۸ نیز در باختر محدوده طارم، آنومالی درجه ۱ نشان می‌دهند.

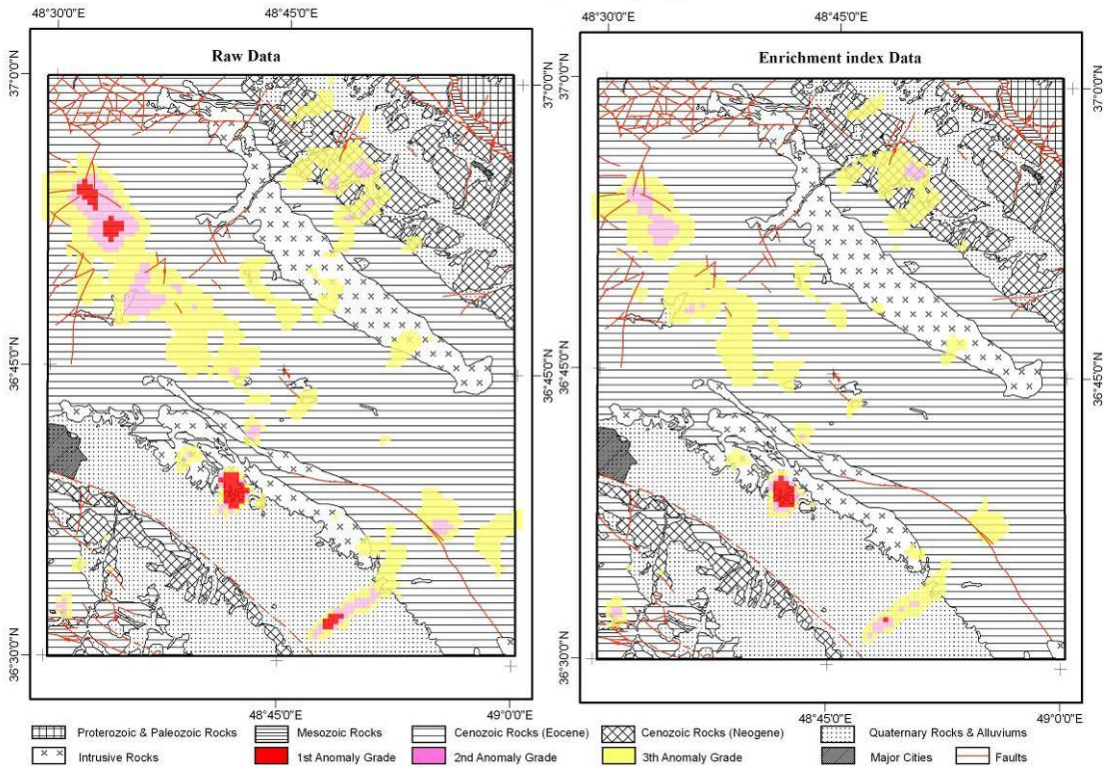
شکل ۴-۱۶: نقشه آنومالی داده‌های خام و شاخص غنی شدگی Fe

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Ti Anomaly Map)

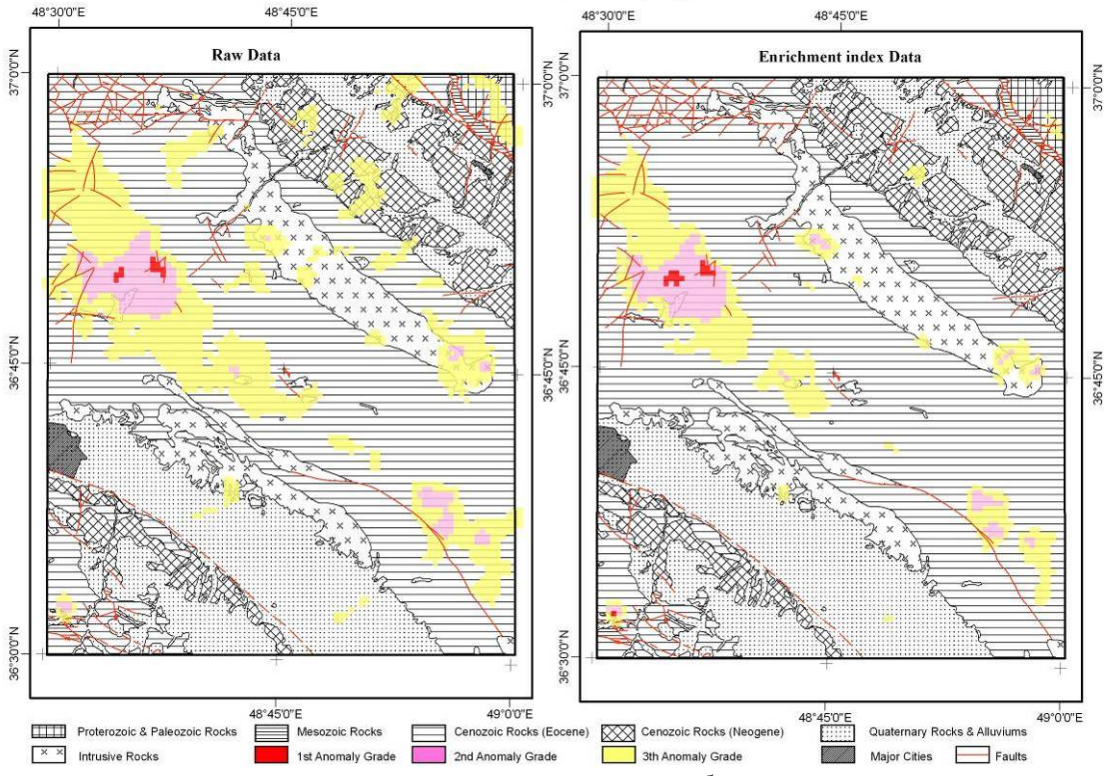
شکل ۴-۱۷: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ti

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (V Anomaly Map)

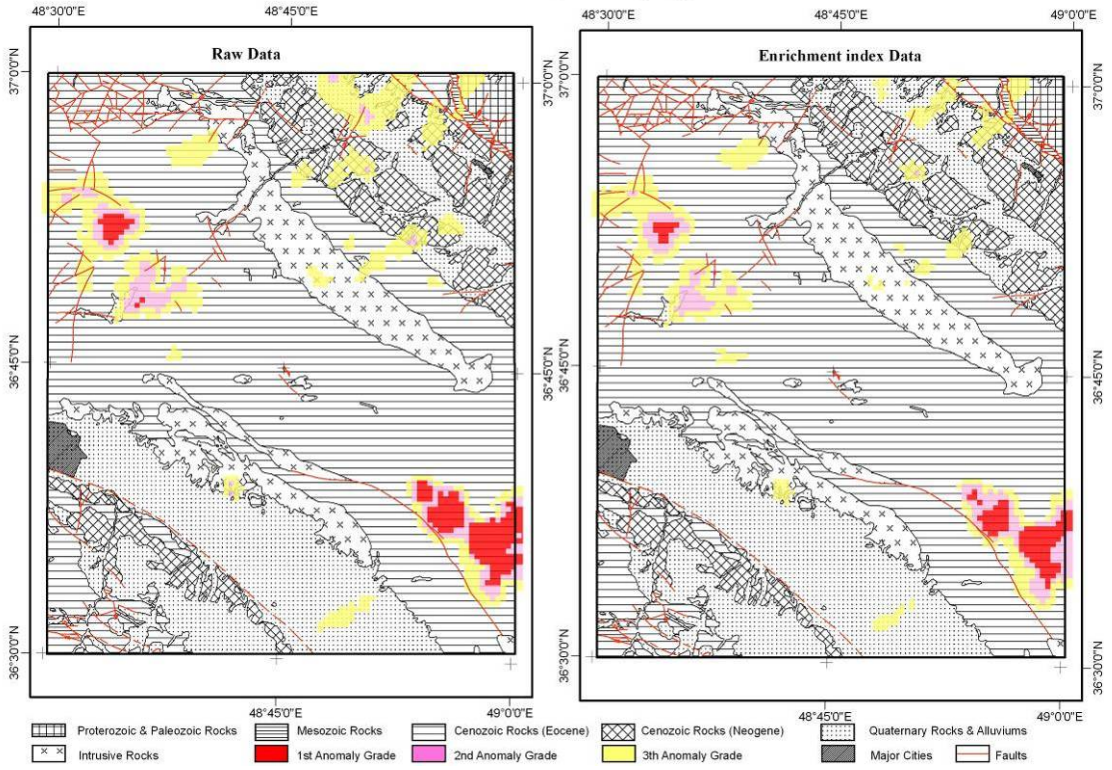
شکل ۴-۱۸: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی V

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Co Anomaly Map)

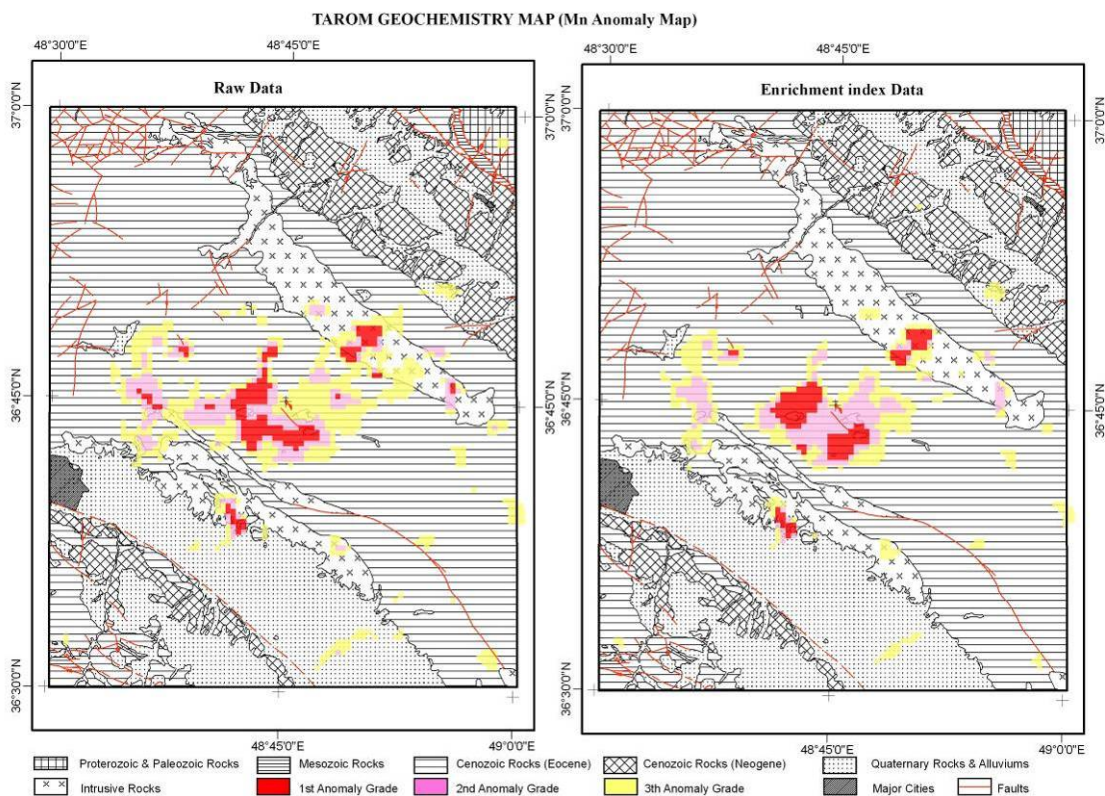
شکل ۴-۱۹: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Co

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Cr Anomaly Map)

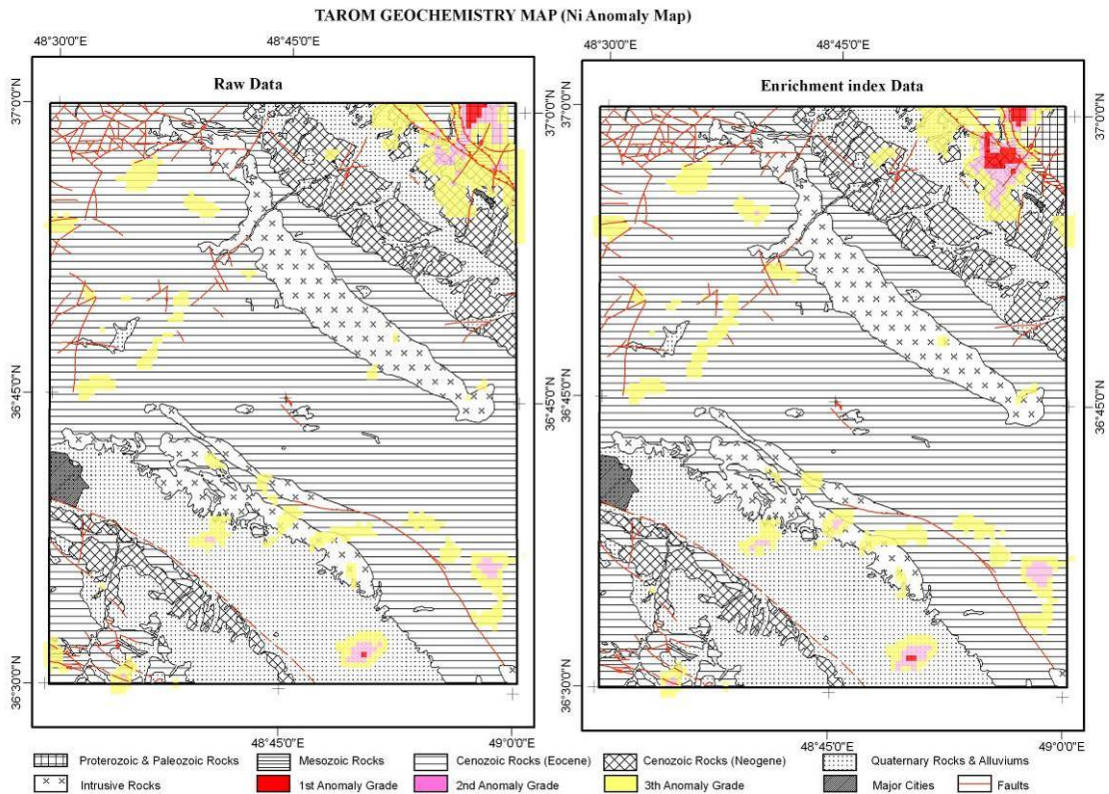

شکل ۴-۲۰: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Cr

شکل ۴-۲۱ پراکندگی آنومالی های عنصر Mn را نشان می دهد. تجمع آنومالی های این عنصر در مرکز محدوده قابل توجه است. بالاترین عیار منگنز در رسوب آبراهه ای در اطراف روستای کوه گان و در نمونه های ۶۶۶ (۳۱۳۰ ppm)، ۶۶۷ (۳۴۸۰ ppm)، ۶۷۳ (۳۶۳۰ ppm) و ۶۷۴ (۴۶۱۰ ppm) مشاهده شده است. همچنین حوضه های آبریز نمونه های ۲۳۲ و ۱۵۷ در باختر روستای چگلان، ۱۳۹، ۱۴۰ و ۱۴۱ در خاور و جنوب روستای گلبجه، ۶۱۸، ۶۱۹، ۶۴۹، ۶۵۱ و ۸۰۹ در اطراف روستای قاضی بلاغی، ۶۲۵ در جنوب باختر وستای بادامستان، و ۶۱۳ و ۶۴۱ در اطراف روستای چفتان، برای منگنز آنومالی درجه ۱ دارند. همانگونه که در شکل ۴-۲۲ مشاهده می شود، نیکل در گوشه شمال خاوری نقشه طارم، شمال و شمال باختر شهر آب بر، مجموعه ای از نمونه های آنومال را نشان می دهد. در این محل نمونه های ۷۷۰ (۸۱ ppm)، ۷۷۹ (۷۷ ppm)، ۷۶۴، ۷۷۳ و ۷۷۶ آنومالی درجه ۱ دارند. این نمونه ها از واحدهای دگرگونه پروتروزوئیک، واحدهای رسوبی ژوراسیک و نئوژن منشأ می گیرند. نیکل به طور پراکنده در جنوب روستای کلک آباد (نمونه ۳۹۲ با ۷۸ ppm)، باختر روستای زاگر (۷۱ ppm) و جنوب روستای کج کلاه (نمونه ۳۰۶ با ۷۰ ppm) نیز آنومالی نشان داده است.

شکل ۴-۲۱: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Mn

شکل ۴-۲۲: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ni

۴-۳-۱-۴- سایر عناصر کانه ساز و کمیاب خاکی

براساس نقشه پراکندگی آنومالی های تنگستن (شکل ۴-۲۳) مرکز و شمال محدوده طارم آنومالی نشان داده است. بالاترین مقدار تنگستن در رسوب آبراهه ای از نمونه ۶۱۳ با ۱۳/۶ ppm گزارش شده است که همراه نمونه های ۵۳، ۶۴۱ در اطراف روستای چفتان واقع شده است. همچنین نمونه های ۱۳۴، ۱۳۵ (۶/۹ ppm)، ۱۳۶ (۶/۸ ppm)، ۱۳۷ (۷/۹ ppm)، ۱۴۱ و ۳۲۰ (۶/۵ ppm) در جنوب روستای گلجه، ۶۱۵ در نزدیکی روستای قاضی بلاغی، ۶۲۰ (۶/۷ ppm) در نزدیکی روستای خانچای، ۶۶۷ و ۶۷۳ (۵/۸ ppm) در اطراف روستای کوه گان و نمونه های ۲۴، ۲۷، ۲۹، ۳۰ (۵/۸ ppm) و ۳۴ در نزدیکی روستاهای شیت و ولیدر، آنومالی درجه یک تنگستن نشان داده اند.

شکل ۴-۲۵ نشان از وجود پتانسیل عنصر باریوم در شمال خاور روستای ارشت، شمال خاور دیگه-سر، جنوب باختر کوه گان، جنوب قاضی بلاغی، و خاور پرچینه و خاور تهم می باشد. بالاترین عیارهای اندازه گیری شده به ترتیب در نمونه های ۲۳۱ (۴۳۶۰ ppm)، ۷۷۴ (۲۳۹۰ ppm)، ۷۹۳ (۱۷۷۰ ppm)، ۷۹۱ (۱۶۵۰ ppm)، ۶۶۸ (۱۲۱۰ ppm) و ۶۱۵ (۱۲۰۰ ppm) مشاهده شده است.

اورانیم در شکل ۴-۲۶ ارتباط خوبی با توده های نفوذی کوارتز مونزونیت و کوارتز سینیتی به سن الیگوسن نشان می دهند. بیشترین عیار گرفته شده برای اورانیم از نمونه های ۲۷، ۳۱ و ۳۴ واقع در محدوده روستاهای چورزق تا شیت و ولیدر بوده که مقدار آن به ترتیب ۸/۳۳، ۶/۶۷ و ۶/۴۸ گرم در تن بوده است. سایر نمونه های دارای آنومالی درجه ۱ اورانیم پراکنده می باشند.

نقش آنومالی تورיום (شکل ۴-۲۷) نسبت به اورانیم، ارتباط مشخص تری را با توده های نفوذی منطقه نشان می دهد. با توجه به این نقشه سه زون آنومال را می توان تمیز داد:

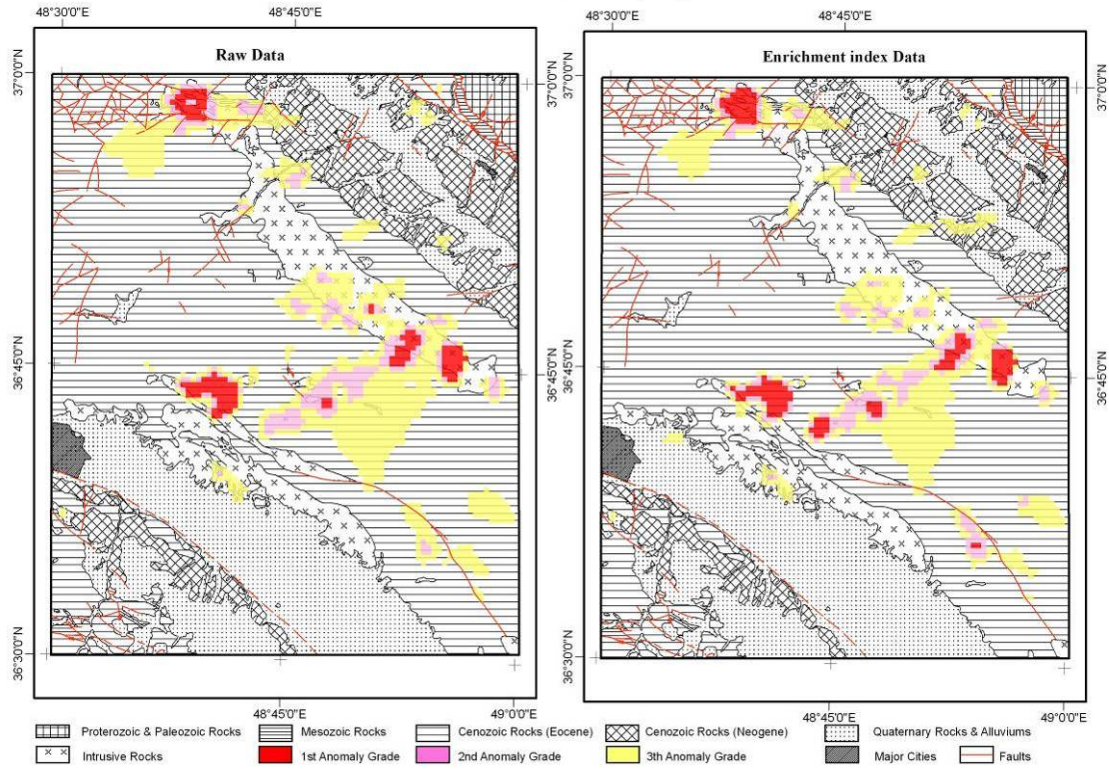
- محدوده روستای شقاقی تا باختر روستای ولیدر که شامل بالاترین عیارهای محدوده می باشد. این زون شامل نمونه های ۲۷ (۶۹/۸ ppm)، ۳۰ (۶۷/۴ ppm)، ۳۱ (۵۱/۵ ppm)، ۳۴ (۴۴/۵ ppm)، ۲۹ (۴۳/۷ ppm)، ۳۲ (۲۶/۴ ppm)، ۳۵ (۲۶/۳ ppm) می باشد.
- محدوده روستای زاگر تا روستای سرخه دیزج که شامل نمونه های ۳۱۸، ۳۴۱، ۳۴۶، ۳۵۴، ۳۵۶، ۳۶۰ و ۳۶۱ است
- محدوده جنوب باختر روستای چفتان تا شمال روستای شیلاندر که شامل نمونه های ۱۰۸، ۵۳۰، ۶۱۳، ۶۳۹، ۶۶۶، ۶۷۱، ۶۷۲، ۶۷۴، ۷۰۷ و ۷۱۰ می باشد.

شکل های ۴-۲۸ تا ۴-۳۹ مقایسه نقشه آنومالی حاصل از داده های خام و شاخص غنی شدگی را به ترتیب برای عناصر S, Be, Ce, Cs, La, Li, Nb, P, Rb, Sc, Sr و Y نشان داده است. این عناصر در بسیاری از کانسارها به عنوان پارائز کانی سازی همراه عناصر فلزی اصلی حضور دارند.

۴-۳-۱-۵- عناصر اصلی

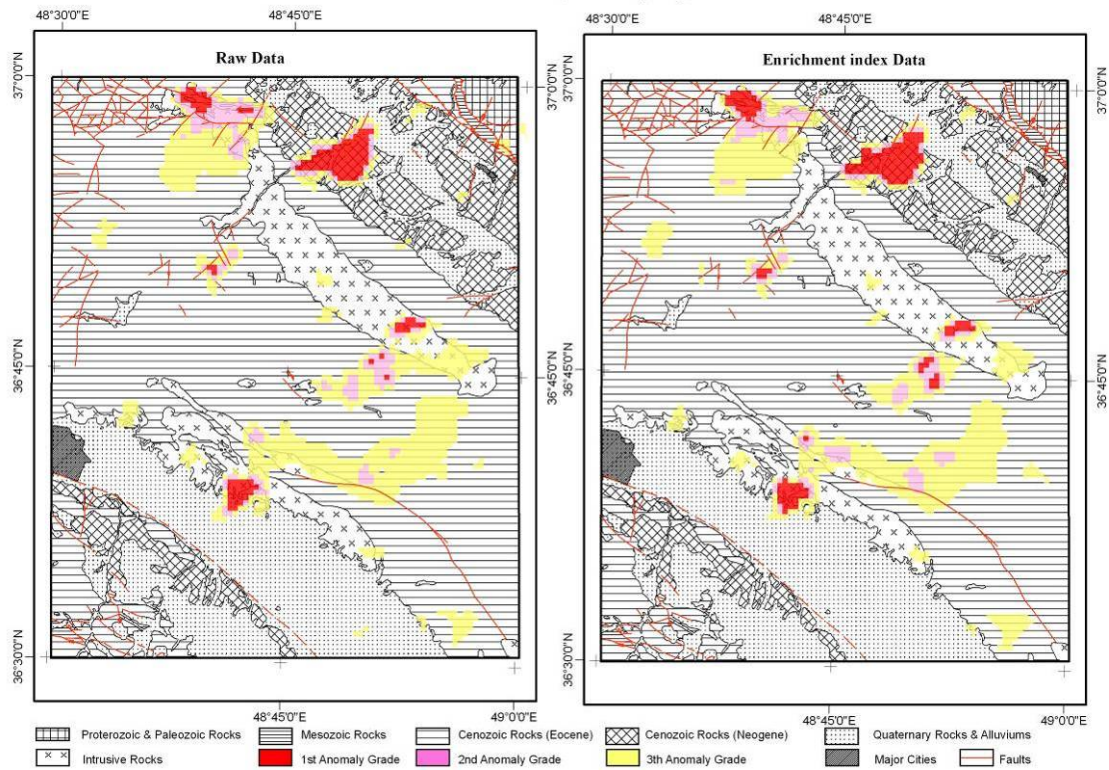
این عناصر شامل Al, Ca, K, Mg, Na و Zr می باشد که نقشه پراکندگی آنومالی های آنها به ترتیب در شکل های ۴-۴۰ تا ۴-۴۵ ترسیم شده است. این عناصر تا حدود زیادی متأثر از لیتولوژی غالب منطقه می باشد و در پی جویی مواد معدنی کمتر مورد توجه قرار می گیرند.

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (W Anomaly Map)

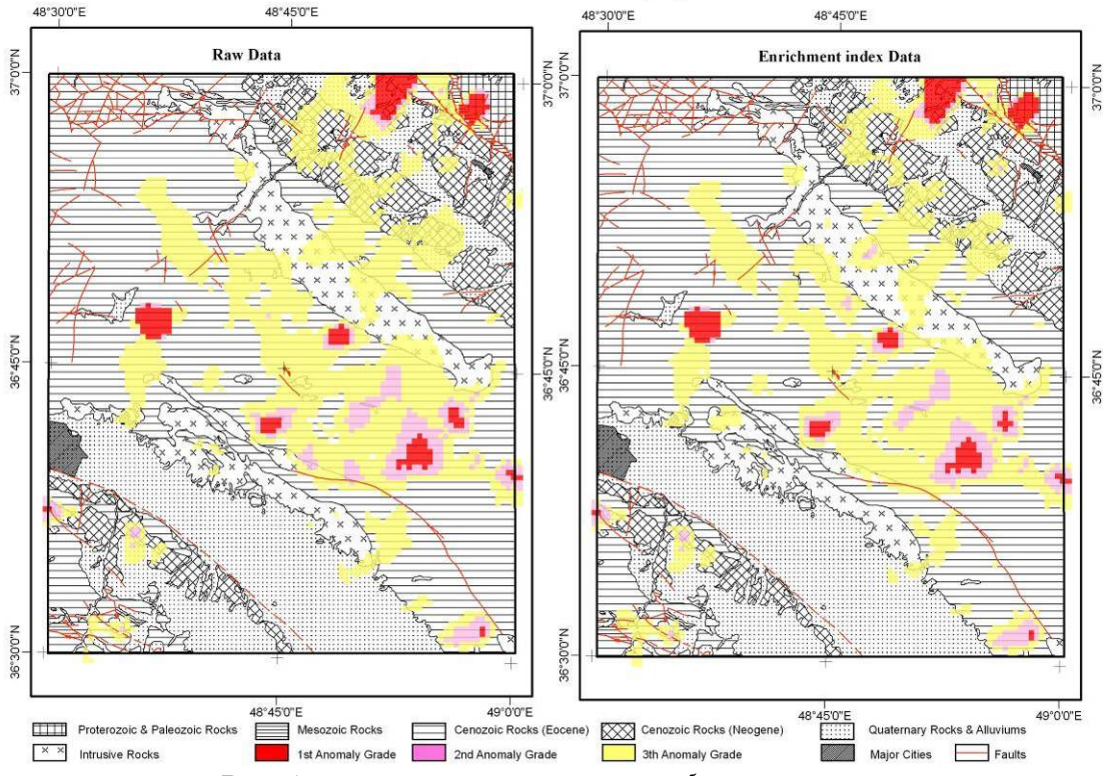
شکل ۴-۲۳: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی W

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Sn Anomaly Map)

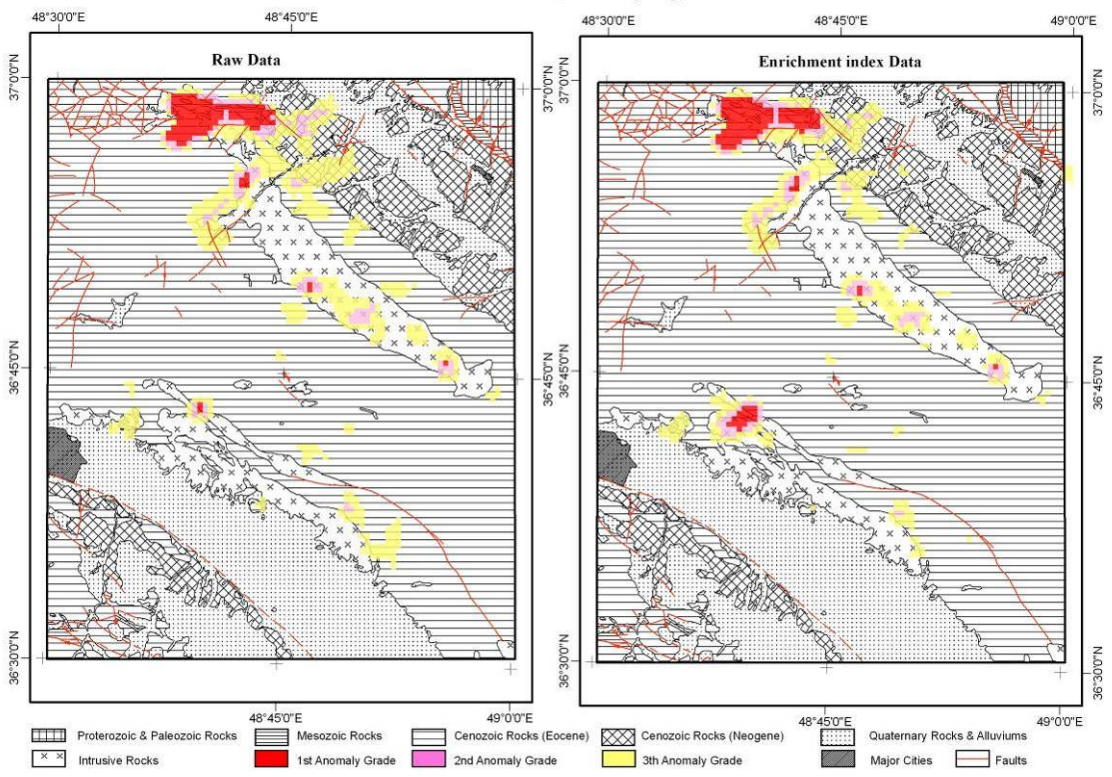
شکل ۴-۲۴: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Sn

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Ba Anomaly Map)

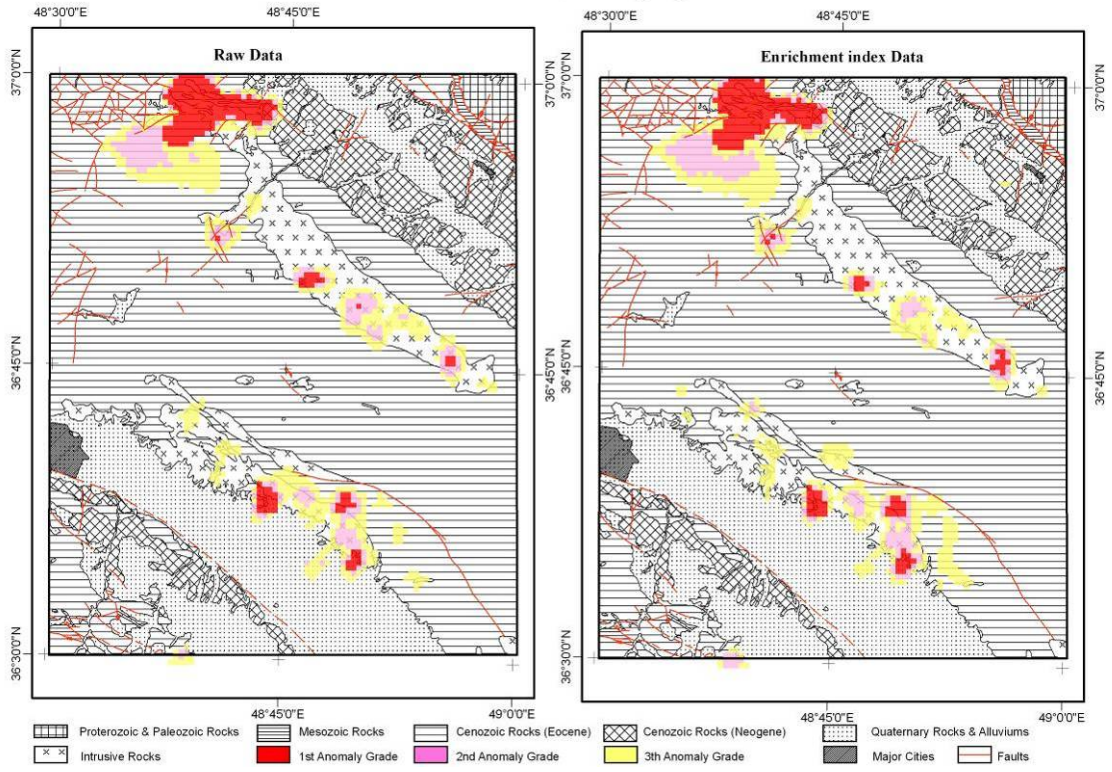
شکل ۴-۲۵: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ba

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (U Anomaly Map)

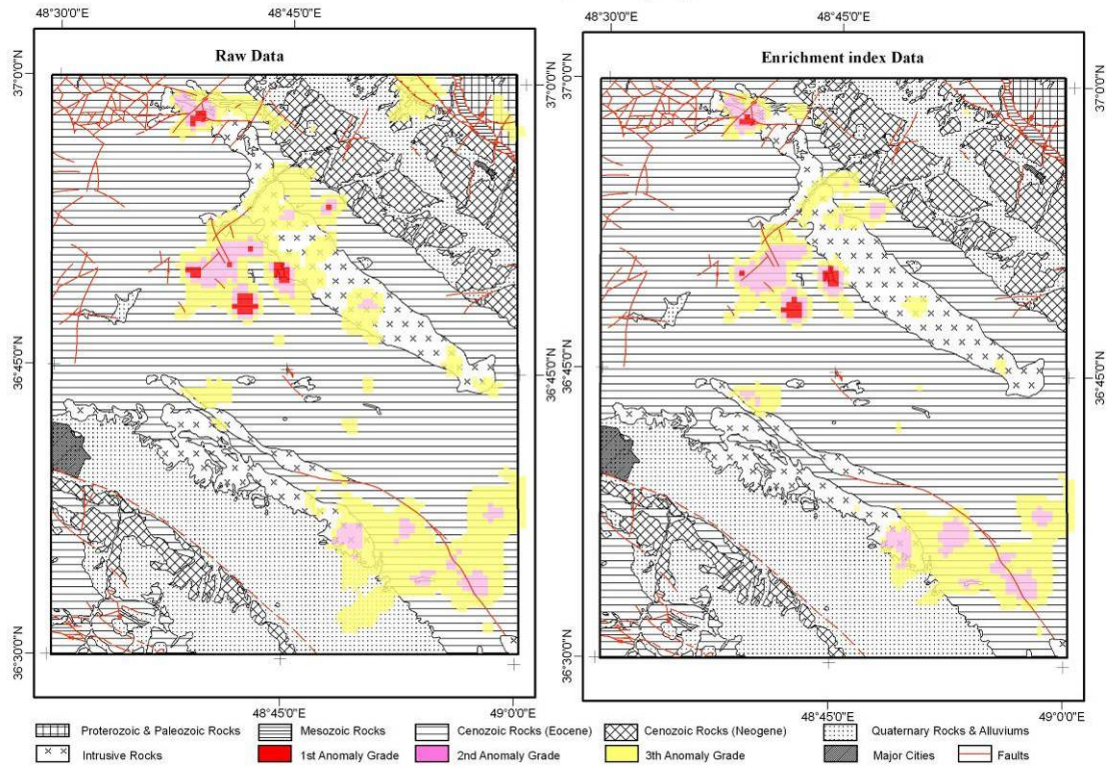
شکل ۴-۲۶: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی U

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Th Anomaly Map)

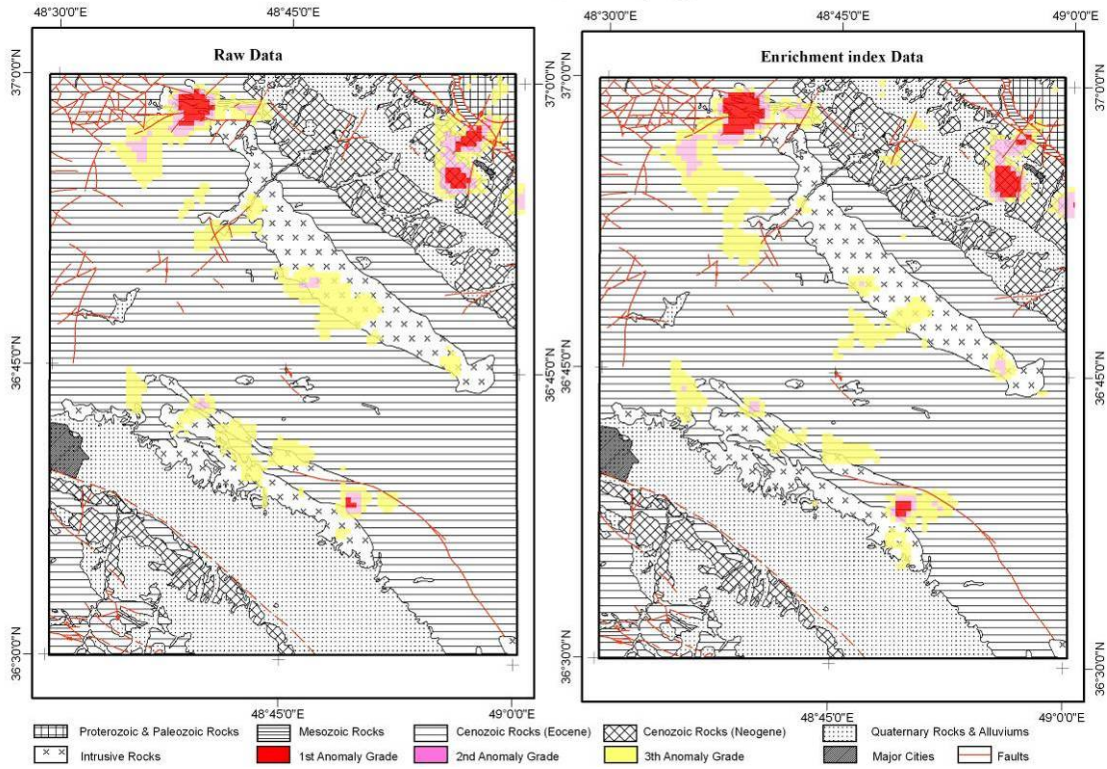
شکل ۴-۲۷: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Th

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Be Anomaly Map)

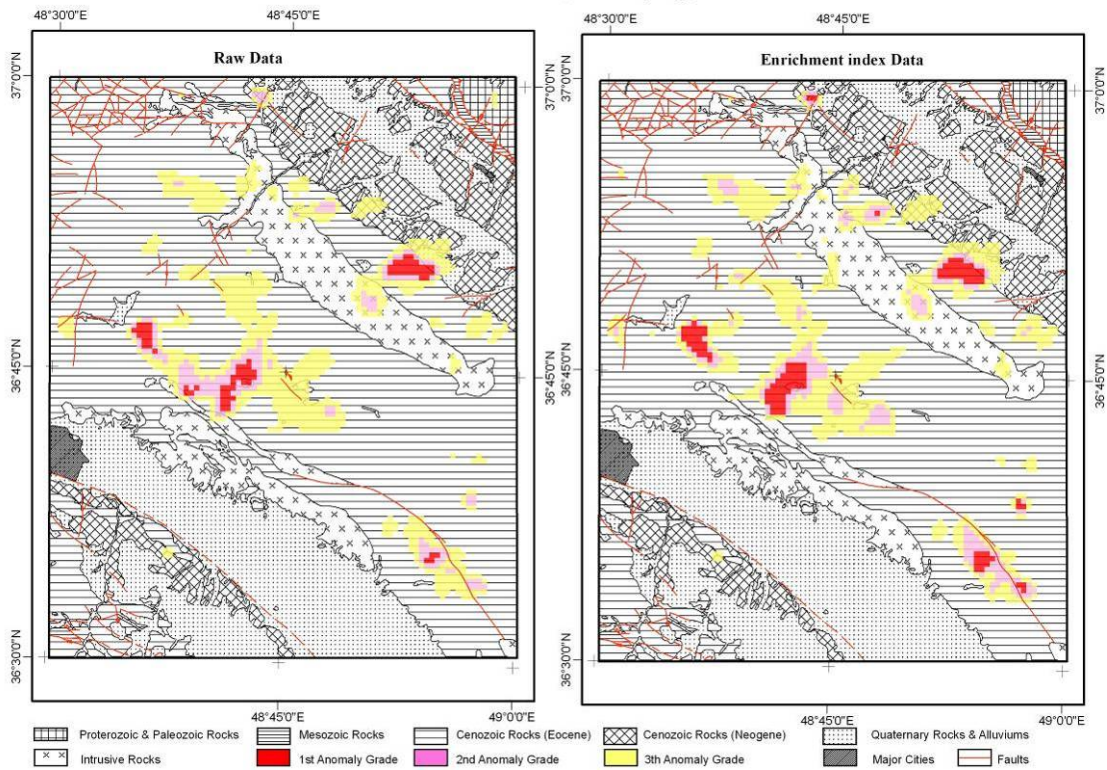
شکل ۴-۲۸: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Be

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Ce Anomaly Map)

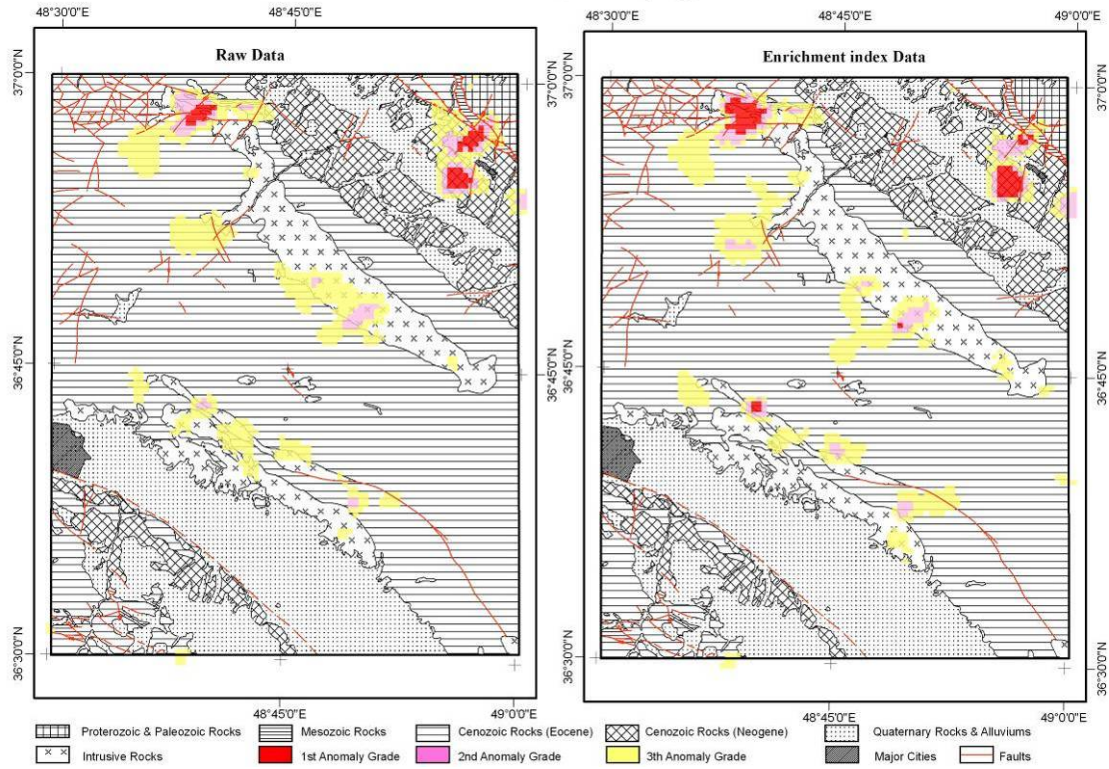
شکل ۴-۲۹: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ce

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Cs Anomaly Map)

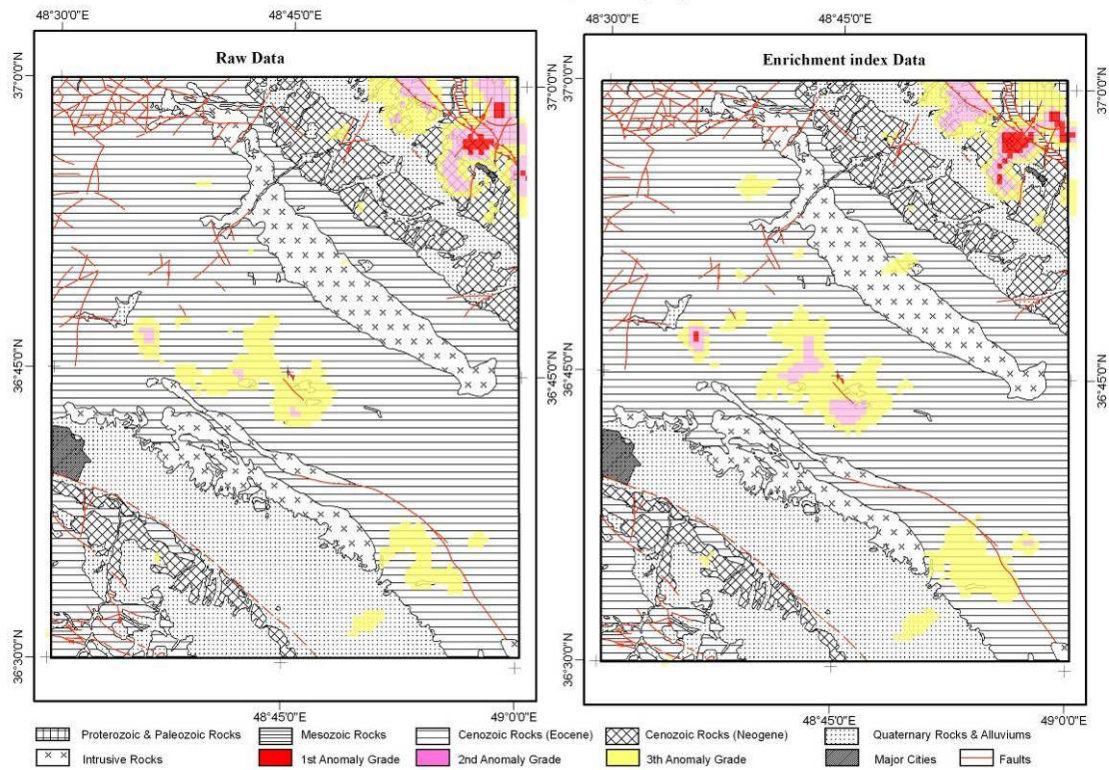
شکل ۴-۳۰: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Cs

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (La Anomaly Map)

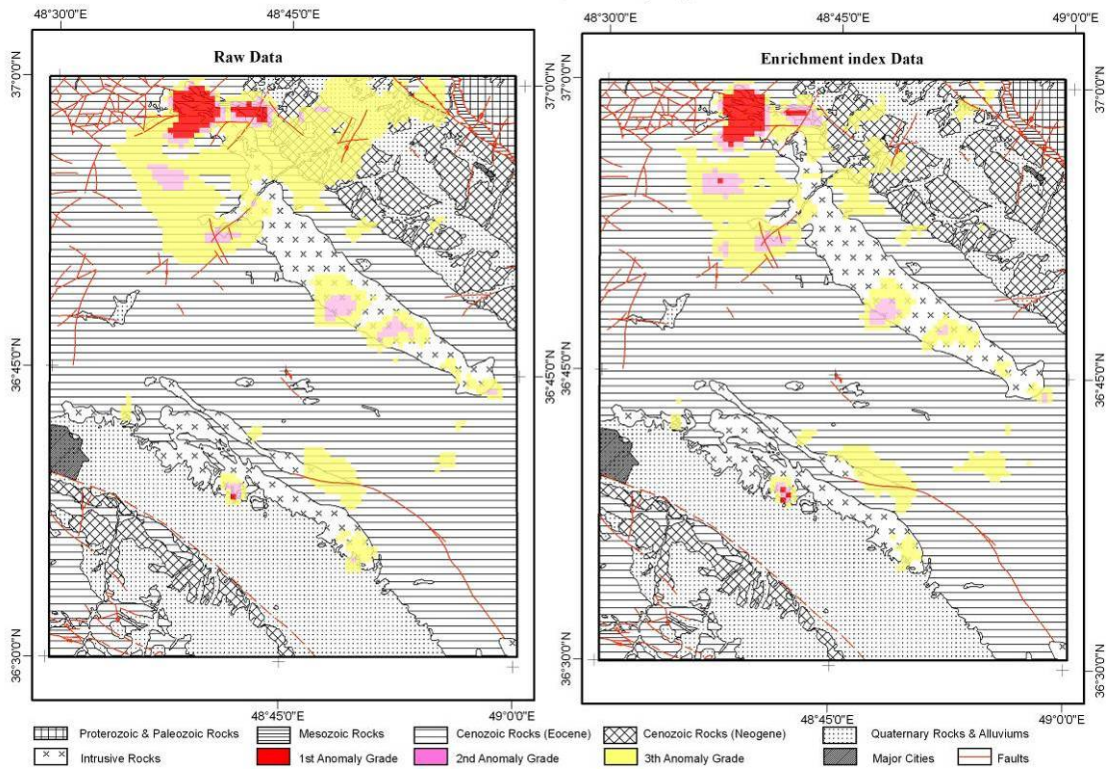
شکل ۴-۳۱: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی La

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Li Anomaly Map)

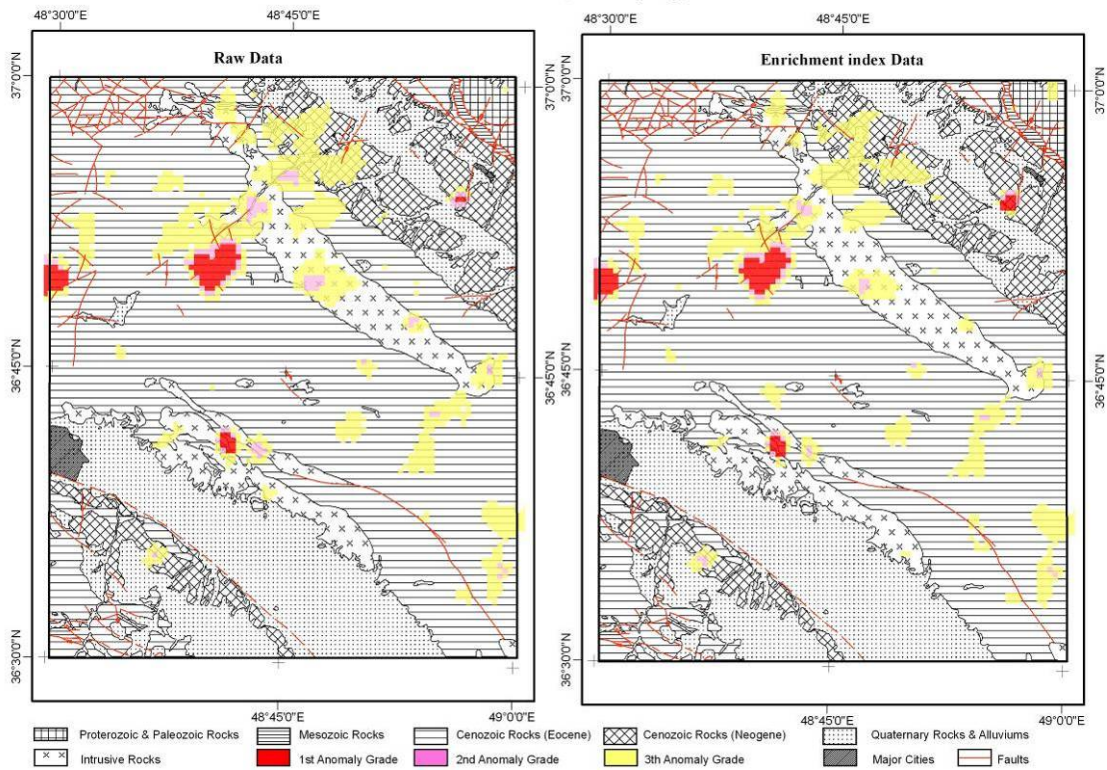
شکل ۴-۳۲: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Li

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Nb Anomaly Map)

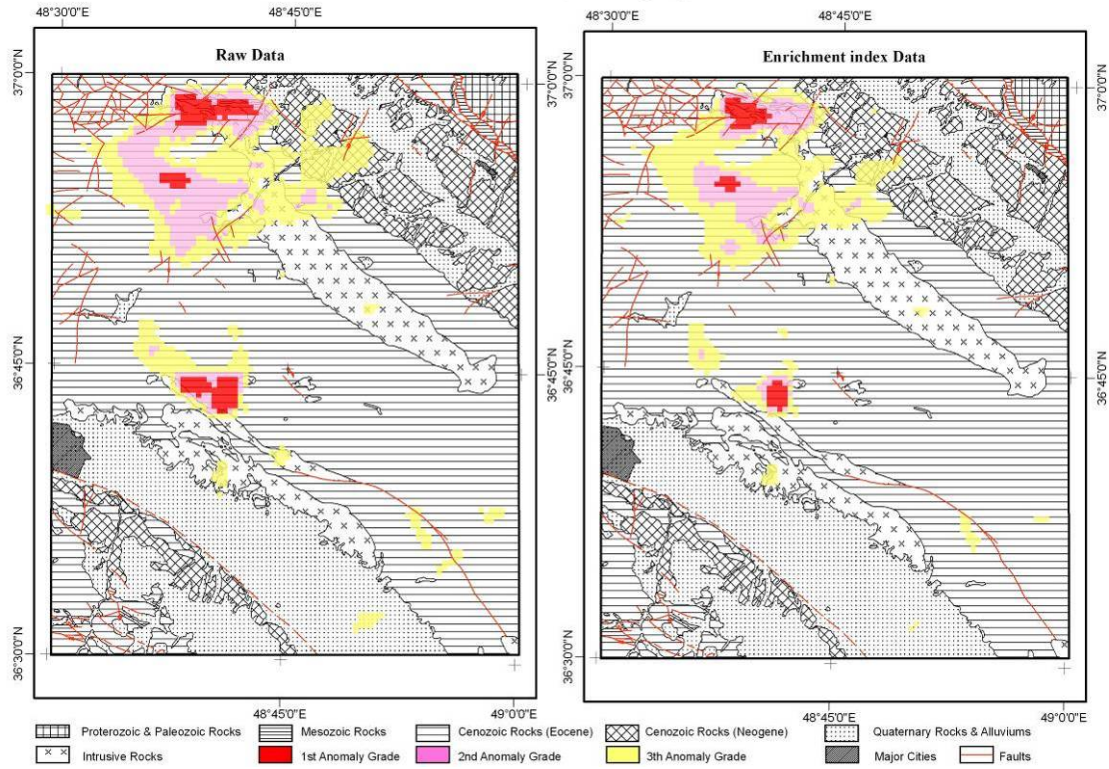
شکل ۴-۳۳: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Nb

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (P Anomaly Map)

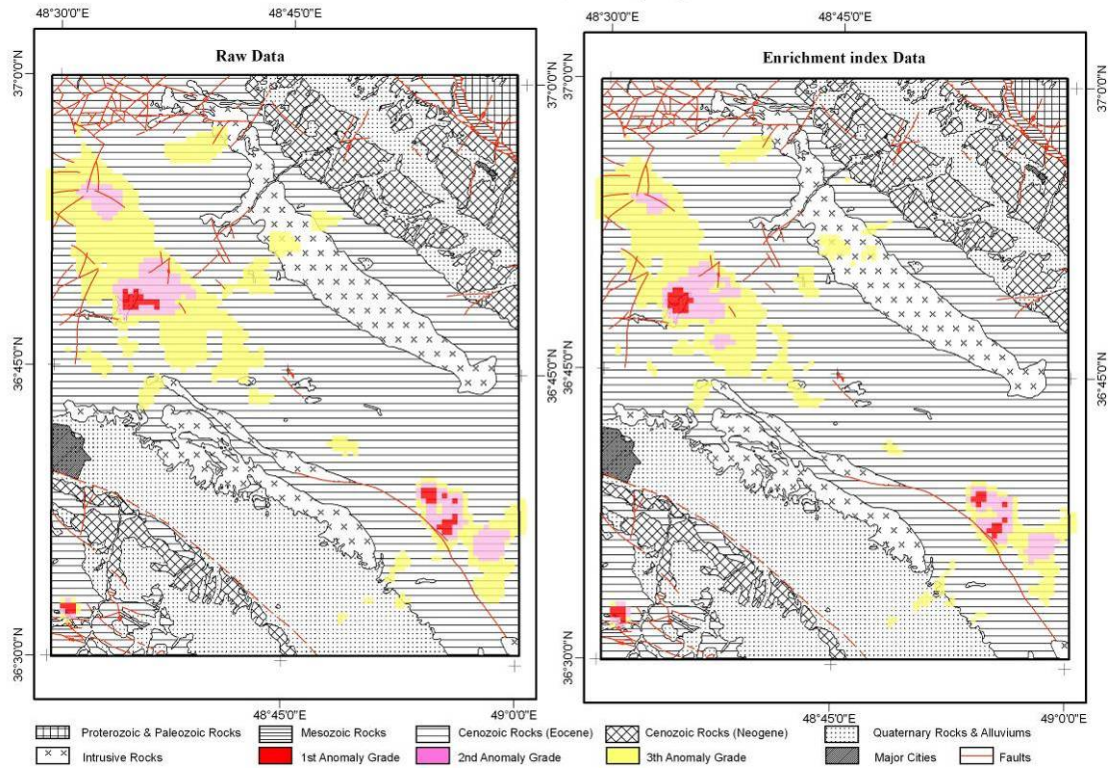
شکل ۴-۳۴: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی P

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Rb Anomaly Map)

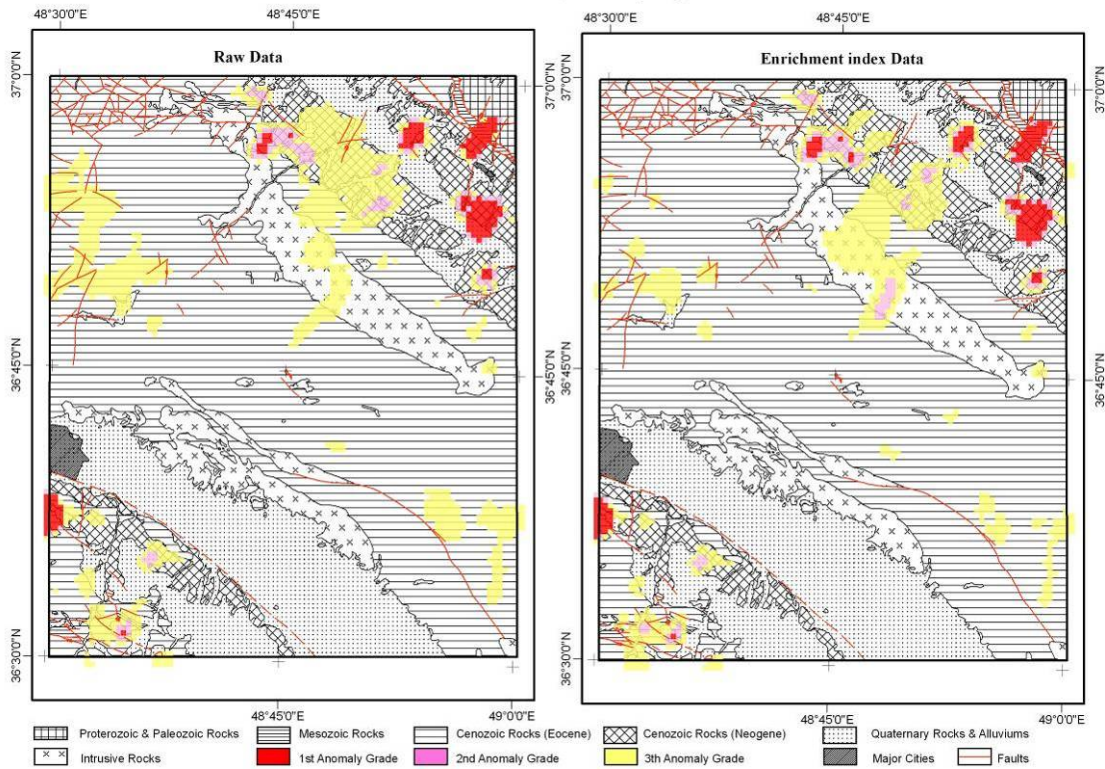
شکل ۴-۳۵: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Rb

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Sc Anomaly Map)

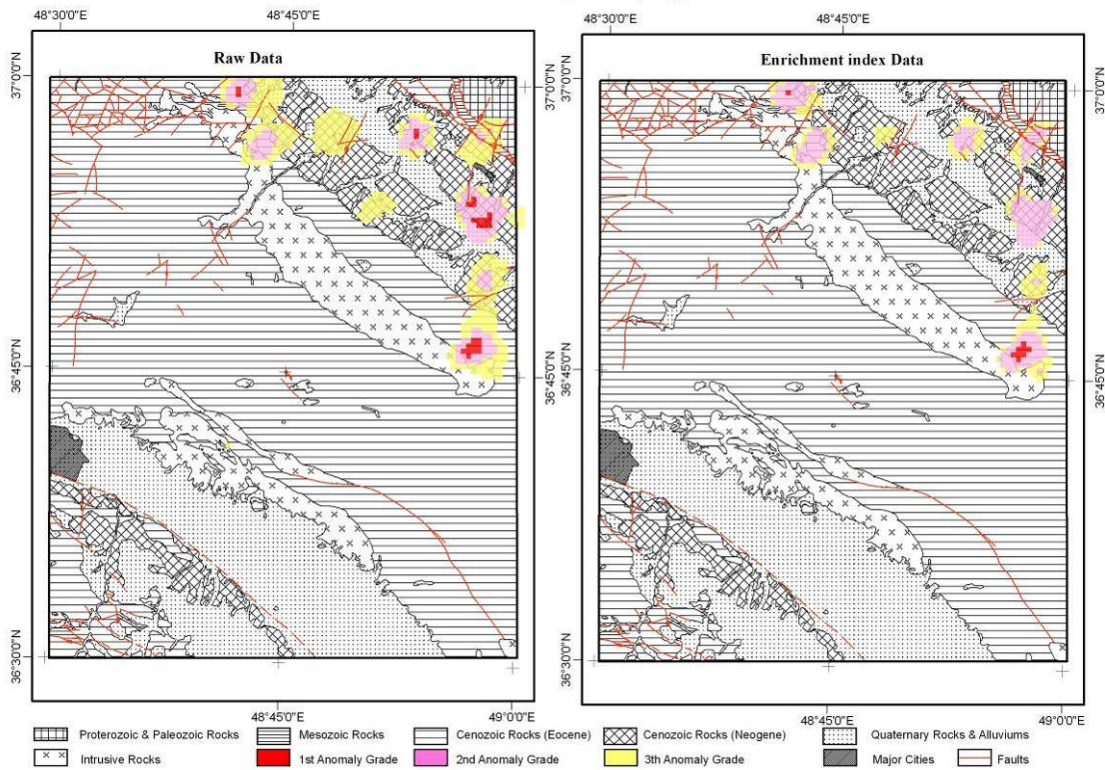
شکل ۴-۳۶: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Sc

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Sr Anomaly Map)

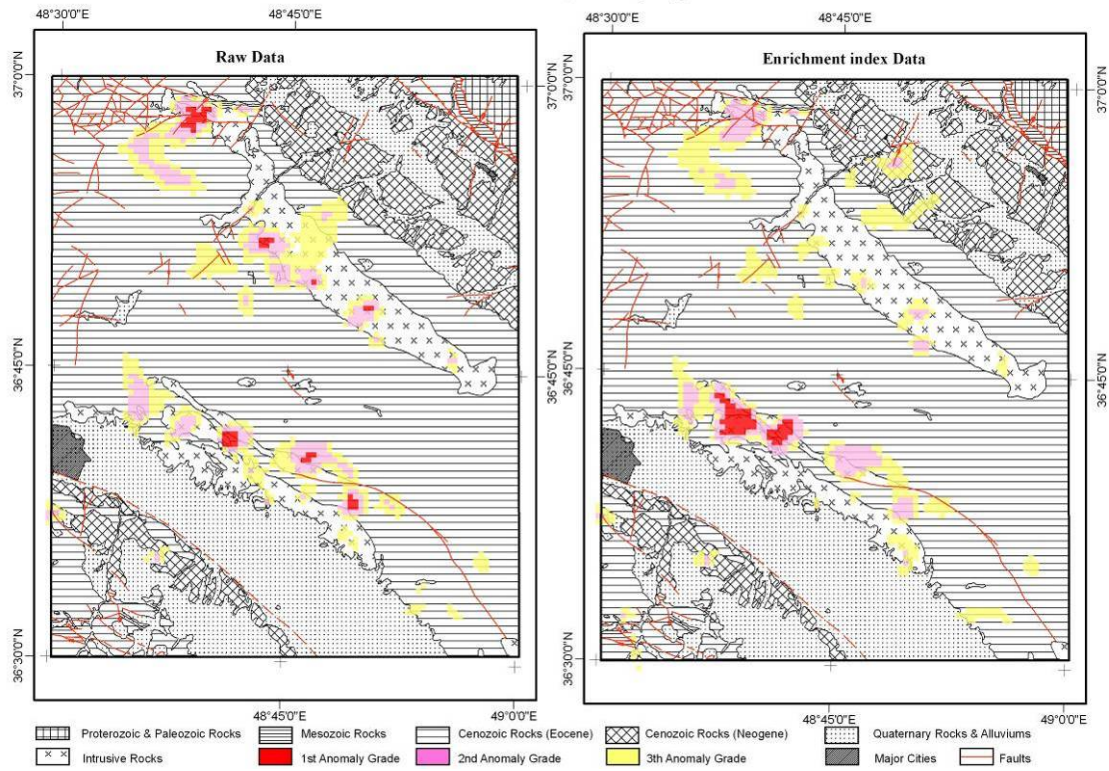
شکل ۴-۳۷: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Sr

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (S Anomaly Map)

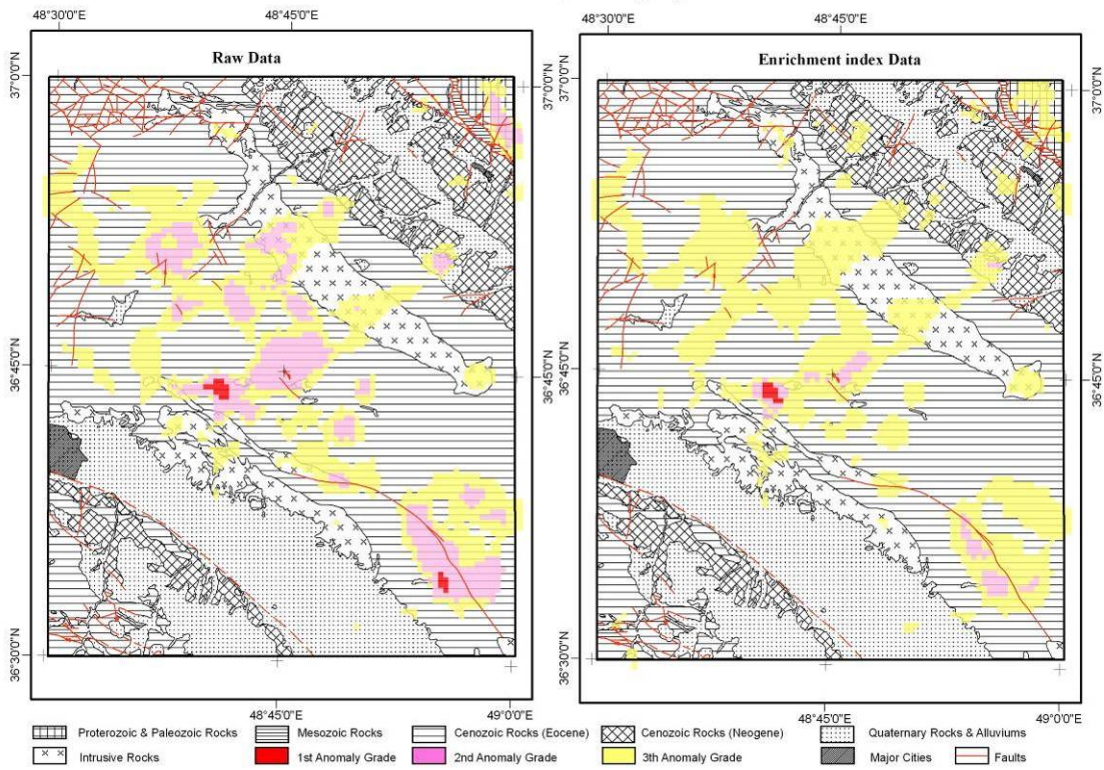
شکل ۴-۳۸: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی S

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Y Anomaly Map)

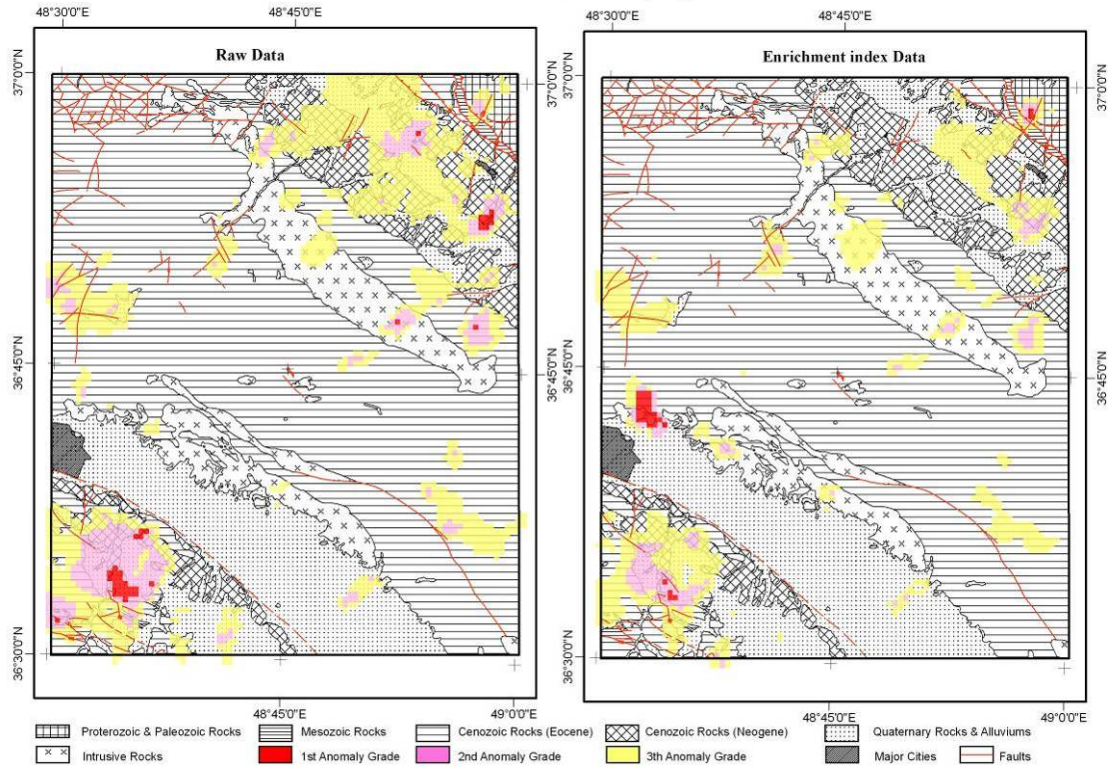
شکل ۴-۳۹: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Y

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Al Anomaly Map)

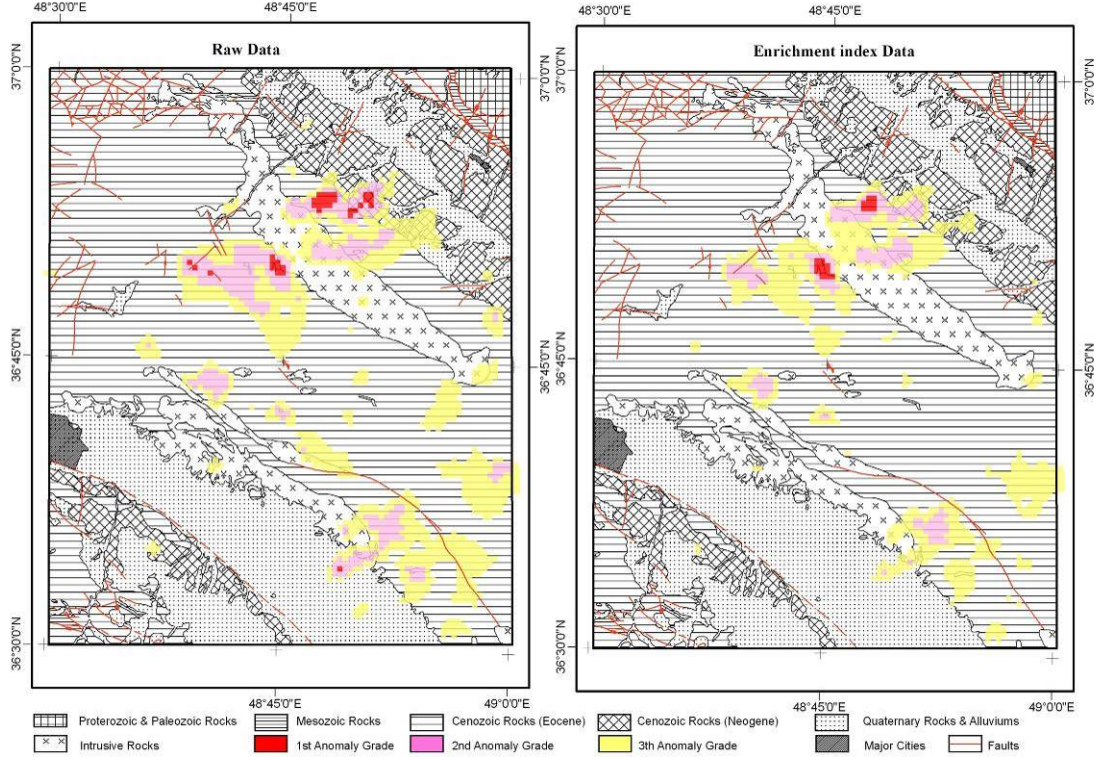
شکل ۴-۴۰: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Al

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Ca Anomaly Map)

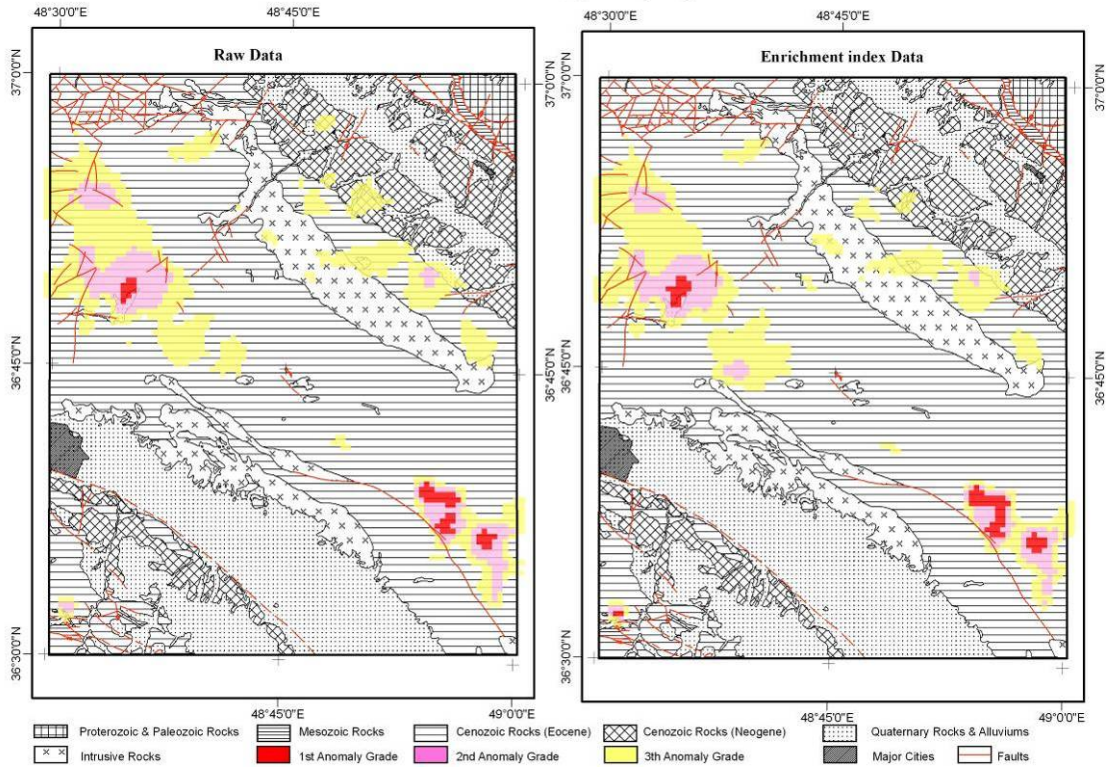
شکل ۴-۱: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Ca

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (K Anomaly Map)

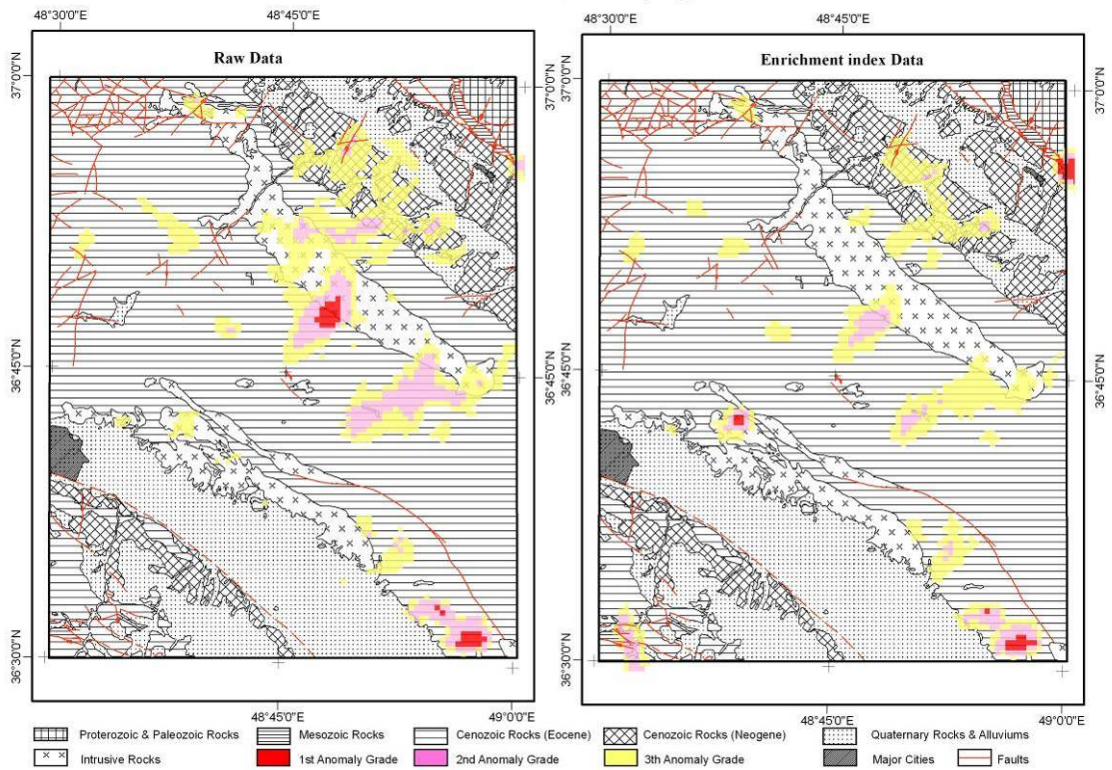
شکل ۴-۲: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی K

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Mg Anomaly Map)

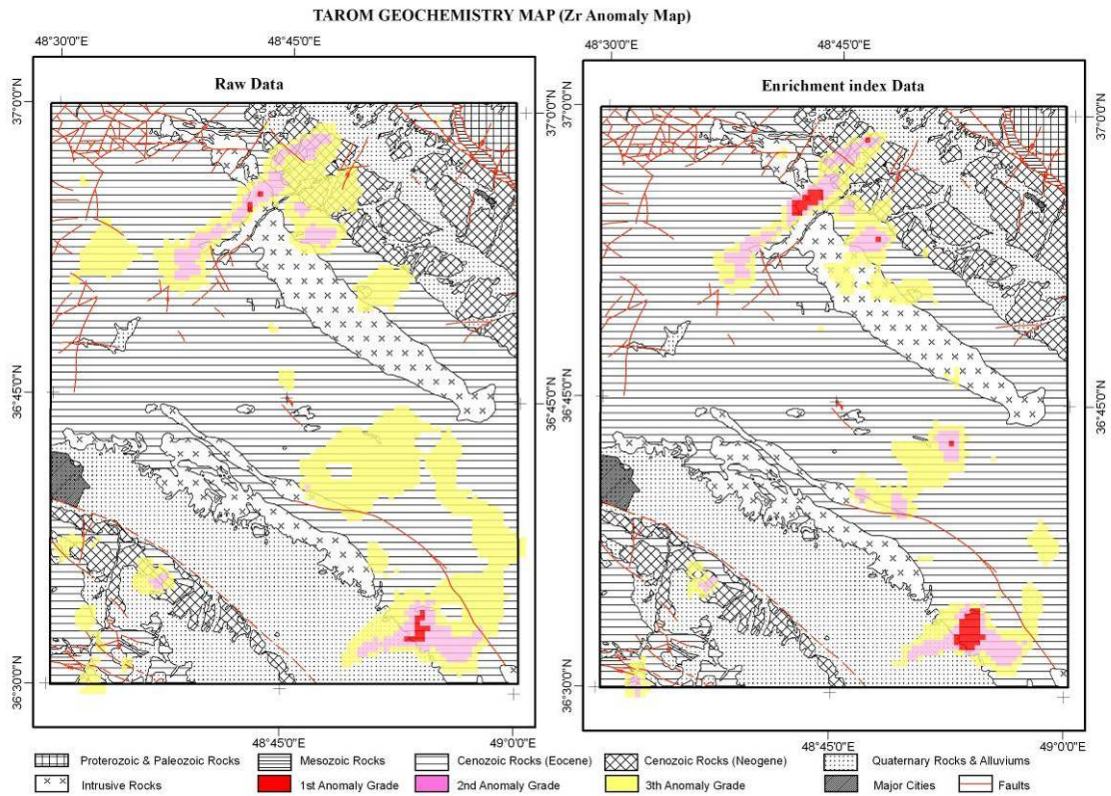

شکل ۴-۴۳: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Mg

TAROM GEOCHEMISTRY MAP (Na Anomaly Map)

شکل ۴-۴۴: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Na

شکل ۴-۵: نقشه آنومالی داده های خام و شاخص غنی شدگی Zr

۴-۳-۲- شرح آنومالی اندیس های جمعی

این گروه از نقشه ها می توانند راهنمای مناسبی در تعیین زون های کانی سازی محسوب شوند. عناصر تشکیل دهنده و پاراژنز کانی سازی مورد نظر در تشکیل نقشه های شاخص جمعی شرکت خواهند کرد. با بررسی های آماری داده های خام عناصری همچون Au - Cd - Zn - Pb - Cu به عنوان پاراژنز کانی سازی احتمالی در محدوده طارم معرفی شده اند. مطالعه همبستگی داده های خام همچنین بررسی و ترسیم نقشه های جمعی مجموعه های As - Sb ، Ba - Ag - Hg ، Mo - Bi - Sn - W را پیشنهاد می کند.

۴-۳-۱- نقشه جمعی AS (As + Sb)

در شکل ۴-۶ در نقشه بالا سمت چپ، نقشه جمعی AS آورده شده است. این مجموعه می تواند ردیاب خوبی برای کانسارهای محتمل هیدروترمال بویژه طلا و نقره باشد که دارای دمای کانی سازی پایین بوده و از مراکز حرارتی اصلی فاصله دارد. از جمله مناطق آنومال درجه ۱ این مجموعه می توان به مناطق اطراف روستای تهم تا شمال روستای چره ناب (نمونه های ۲۳۷، ۲۴۲، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۸۶، ۲۸۸، ۲۹۲ و

۲۹۳)، اطراف روستای کج کلاه (نمونه های ۳۱۱، ۳۲۴ و ۳۲۹)، شمال روستای سرخه دیزج (نمونه های ۳۶۶ و ۵۵۱)، حاور روستای چفتان (نمونه های ۶۴۱ و ۵۵) و نمونه های ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۶۱ و ۶۲ در شمال روستاهای شیت و ولیدر اشاره داشت.

۴-۲-۳-۲- نقشه جمعی HAB (Hg + Ag + Ba)

در شکل ۴-۴۶ در نقشه بالا سمت راست، نقشه جمعی HAB با استفاده از داده های خام آورده شده است. آنومالی های نشان داده شده توسط این مجموعه نیز بویژه به دلیل حضور باریوم، می تواند محل کانی سازی های احتمالی هیدروترمال را نشان دهد. بر اساس نقشه ترسیم برای این پارائز عنصری، بیشترین احتمال کانی سازی هیدروترمال در اطراف روستاهای گلبجه (نمونه های ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷ و ۱۴۱)، تهم (نمونه های ۲۳۱، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶ و ۲۳۷)، قاضی بلاغی (نمونه ۶۱۵)، الزین (نمونه ۶۴۵)، گچی قشلاق (نمونه های ۱۲۹ و ۲۰۶) و دیگه سر (نمونه های ۷۶۱، ۷۷۴، ۷۷۶، ۷۷۷، ۷۹۱ و ۷۹۳) متصور خواهد بود.

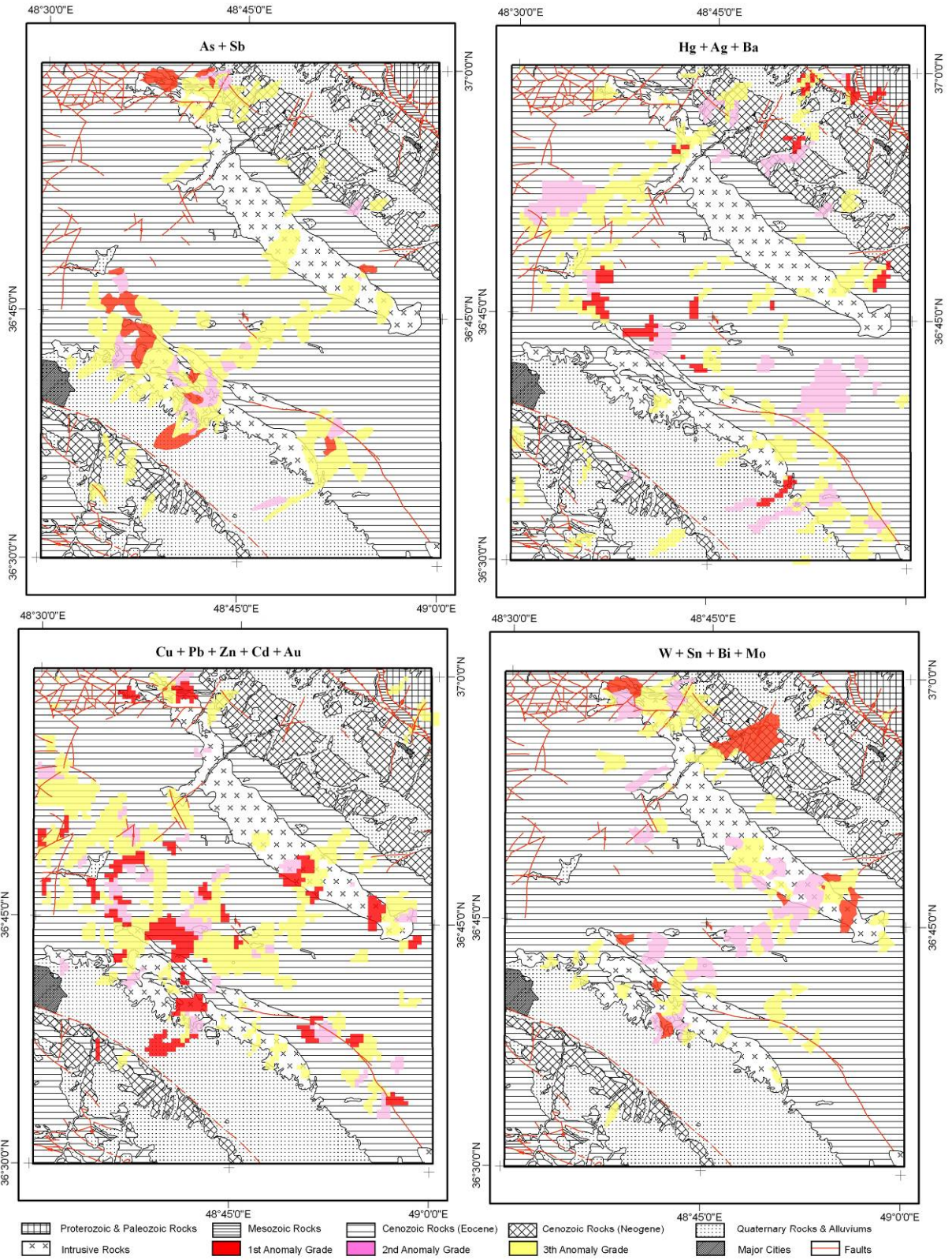
۴-۲-۳-۳- نقشه جمعی CPZCA (Cu + Pb + Zn + Cd + Au)

نقشه جمعی CPZCA در شکل ۴-۴۶ در نقشه پایین سمت چپ، با استفاده از داده های خام ترسیم شده است. آنومالی های نشان داده شده توسط این مجموعه، می تواند محل کانی سازی های احتمالی پلی متال را در منطقه نشان دهد. بر این اساس، بیشترین احتمال کانی سازی مذکور در اطراف روستاهای گلبجه (نمونه های ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸ و ۳۲۰)، علی آباد (نمونه های ۱۶۱ و ۱۵۵)، امام زاده هاشم (نمونه های ۲۱۷ و ۲۲۲)، کج کلاه (نمونه های ۳۱۱، ۳۲۹ و ۳۳۰)، کوه گان (نمونه های ۶۶۶، ۶۶۹ و ۶۷۱ و ۶۷۴) و شیت-ولیدر (نمونه های ۲۳ و ۳۲) خواهد بود.

۴-۲-۳-۴- نقشه جمعی WSBM (W + Sn + Bi + Mo)

نقشه پایین سمت راست، در شکل ۴-۴۶، نقشه جمعی WSBM را نشان داده است. این نقشه برخلاف نقشه های فوق، کانی سازی های احتمالی با دمای بالاتر و نزدیک به منشأ کانی سازی را در منطقه نشان می دهد. بر این اساس، آنومالی های درجه ۱ این مجموعه در اطراف روستای گلبجه (نمونه ۱۳۷)، اطراف روستای کج کلاه (نمونه های ۳۰۹ و ۳۲۴)، جنوب روستای کوه گان (نمونه ۶۶۶)، اطراف روستای چفتان (۵۵، ۶۱۳، ۶۱۴ و ۶۴۱)، اطراف روستای ارشت (نمونه ۱۲۷) و در محدوده روستای ولیدر (نمونه های ۲۹ و ۳۰) ثبت شده است.

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

شکل ۴-۶: نقشه های آنومالی اندیس های جمعی

۴-۳-۳- شرح آنومالی های فاکتوری

همانگونه که قبلاً نیز به آن اشاره شد فاکتور های اول و پنجم از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. در شکل (۴-۴۷) نقشه پراکندگی آنومالی های فاکتور اول، پنجم و ششم براساس داده های خام آورده شده است.

همان طور که ملاحظه می شود، فاکتور اول عمدتاً در باختر محدوده و بویژه در اطراف روستای تهم دارای آنومالی های درجه ۱ می باشد. این فاکتور که بالاترین میزان تغییرات جامعه داده های ژئوشیمیایی را تشکیل می دهد، می تواند نماینده کانی زایی آهن-تیتانیوم-وانادیوم در محدوده باشد که همراه با آنها، حضور عناصر Sc, Co, Cr و Mg نیز متصور خواهد بود.

فاکتور پنجم با وجود اینکه تنها ۶ درصد از تغییرات جامعه را کنترل می کند، ولی به دلیل تأثیر پذیر بودن از تغییرات فلزات پایه و طلا مورد توجه بوده است. شکل ۴-۴۷ نشان می دهد بیشترین تجمع آنومالی های این فاکتور در مرکز محدوده طارم و بر روی و یا در حدفاصل دو توده اصلی کوارتز مونزونیتی-کوارتز سینیتی منطقه منطبق است.

تغییرات As, Mo, Sb و با شدت کمتر W, Cs و Zn نقشه آنالیز فاکتور ششم را بوجود می آورد که در شکل ۴-۴۷ نشان داده شده است. بخشی از آنومالی های این فاکتور از لحاظ مکانی با آنومالی های فاکتور پنجم مطابق بوده ولی شدت آنومالیها تغییر نشان می دهد.

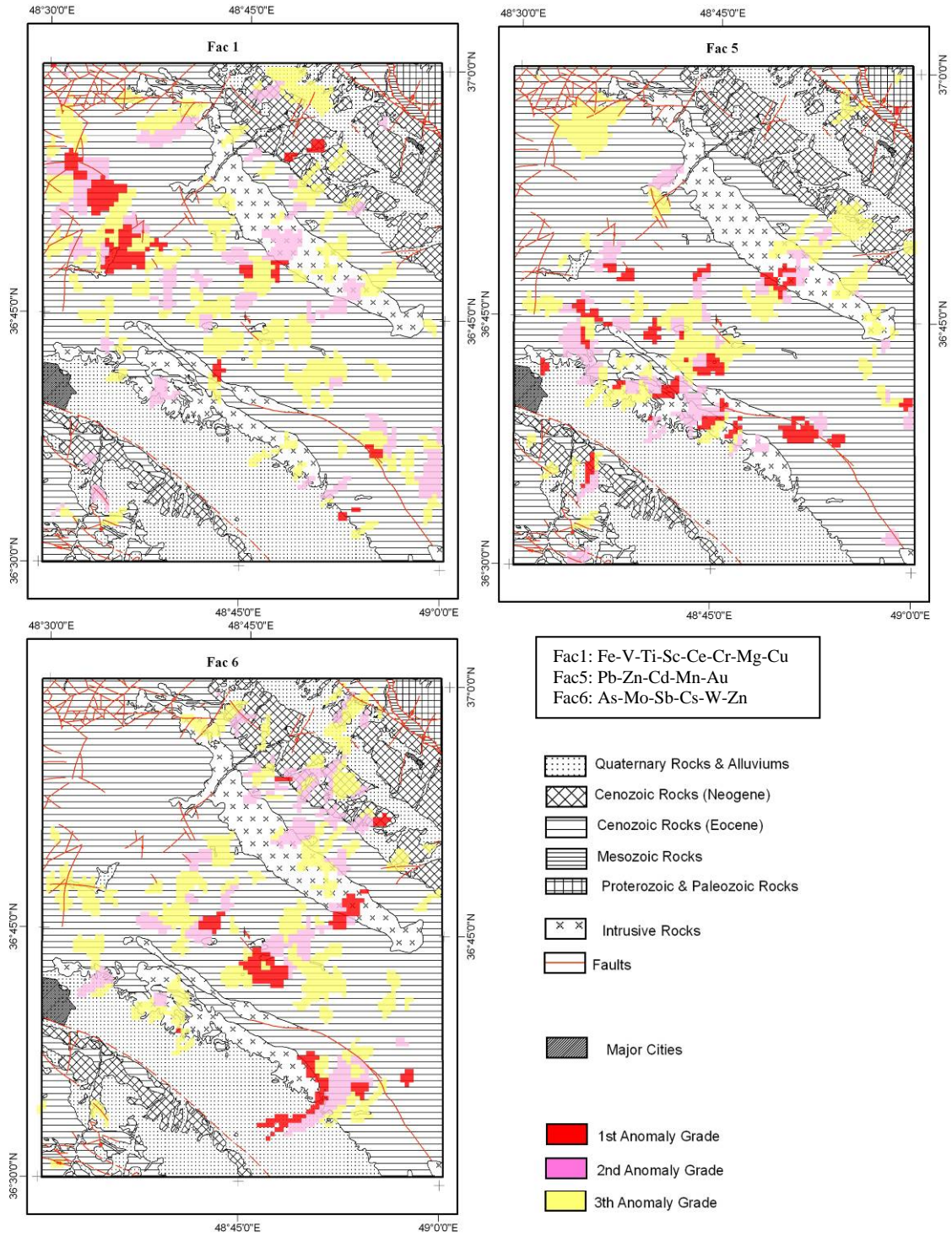
۴-۴-۴- مناطق امیدبخش مقدماتی براساس داده های ژئوشیمیایی

در اینجا محدوده های امید بخش برپایه داده های ژئوشیمیایی، به چهار صورت استخراج شده اند. همانطور که در شکل ۴-۴۸ نشان داده شده، چهار نقشه ترسیم شده تا حدود زیادی هم پوشانی دارند و محدوده های آنومال مقدماتی را مشخص می سازند. نقشه های متناظر آنها که براساس حوضه های آبریز ترسیم شده در پیوست نقشه ها ارائه شده است.

۴-۴-۱- نقشه مناطق امیدبخش مقدماتی براساس امتیاز دهی به داده های خام و شاخص غنی شدگی

برای ترسیم این نقشه ها، ابتدا عناصری که احتمال حضور آنها در کانی سازی وجود دارد، جدا و سایر عناصر حذف می شوند. این عناصر شامل Ag, As, Au, Ba, Bi, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Hg, Mn, Mo, Ni, Pb, P, S, Sb, Sc, Sn, Ti, U, W و Zn هستند. در مرحله بعد، امتیازهای ۰ تا ۳ جایگزین نتایج آنالیز داده ها خام و داده های شاخص غنی شدگی می گردد.

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

شکل ۴-۷: نقشه های آنومالی آنالیز فاکتوری

برای این کار هر یک از عناصر از مقدار بالا به پایین مرتب شده و به صورت زیر امتیازگذاری می شود:

- امتیاز (۳) : به ۱٪ بالای جامعه معادل ۸ نمونه اول (بخش بالای ۹۹٪)
- امتیاز (۲) : به ۱/۵٪ بعدی جامعه معادل ۱۱ نمونه دوم (بخش مابین ۹۷/۵٪ تا ۹۹٪)
- امتیاز (۱) : به ۱۳/۵٪ بعدی جامعه معادل ۱۰۱ نمونه سوم (بخش مابین ۸۴٪ تا ۹۷/۵٪)
- امتیاز (۰) : به سایر نمونه ها (بخش پایین ۸۴٪)

سپس امتیازهای تمامی عناصر مذکور با هم جمع و به صورت یک فیلد اطلاعاتی به فایل پلی گون‌های حوضه آبریز و فایل نقطه ای محل نمونه ها متصل (Link) میگردد و در نرم افزار ArcGIS نقشه های مربوطه ترسیم می شود.

نقشه بالا، چپ در شکل ۴-۸ نقشه حاصل براساس داده های ژئوشیمیایی خام و نقشه بالا، راست، نقشه حاصل از داده های شاخص غنی شدگی نشان داده شده است.

۴-۲- نقشه مناطق امیدبخش مقدماتی براساس پردازش های ژئوشیمیایی

برای ترسیم این نقشه از ۸ نقشه که پیش از این ترسیم شده اند، استفاده گردیده است. این نقشه ها

شامل موارد زیر می باشد:

- نقشه جمعی عناصر فلزی پایه و طلا (Cu + Pb + Zn + Cd + Au)
 - نقشه جمعی عناصر As + Sb
 - نقشه جمعی عناصر Hg + Ag + Ba
 - نقشه جمعی عناصر W + Sn + Bi + Mo
 - نقشه عامل فاکتوری اول (Fe-Ti-V)
 - نقشه عامل فاکتوری پنجم (Pb+Zn+Cd+Au)
 - نقشه مناطق امیدبخش مقدماتی براساس امتیاز دهی به داده های خام
 - نقشه مناطق امیدبخش مقدماتی براساس امتیاز دهی به داده های شاخص غنی شدگی
- روش ترسیم این نقشه، همانند شیوه ترسیم نقشه های جمعی و به صورت Z-score با وزن برابر می باشد. در شکل ۴-۸ نقشه حاصل در قسمت پایین، سمت چپ ترسیم شده است.

۴-۴-۳- نقشه مناطق امیدبخش مقدماتی براساس پاراژنز عناصر کانه ساز

در این بخش براساس عناصر پاراژنتیک معمول در کانی سازی های مهم که با جایگاه زمین شناختی و متالورژیک منطقه تطابق داشته باشد، نقشه کانی سازی های محتمل ترسیم شده است. در اینجا سه نقشه کانی سازی احتمالی به شرح زیر ترسیم شده است. در شکل ۴-۸، تصویر پایین، سمت راست هم پوشانی نقشه های مذکور نشان داده شده است. این نقشه ها عبارتند از:

- نقشه کانی سازی احتمالی پلی متال که نقشه جمعی عناصر Au, Pb, Ba, S, Hg, Ag, As, Bi, Cu, Zn, Sb, Mo و می باشد (شکل ۴-۹، بالا، سمت چپ)

- نقشه کانی سازی احتمالی سرب و روی که نقشه جمعی عناصر Pb, Ag, Sb, Zn, Cd می باشد (شکل ۴-۹، بالا، سمت راست)

- نقشه کانی سازی احتمالی مس که نقشه جمعی عناصر Mo, Bi, Cu می باشد (شکل ۴-۹، پایین، سمت چپ)

۴-۴-۴- نقشه نهایی مناطق امیدبخش مقدماتی براساس داده های ژئوشیمیایی

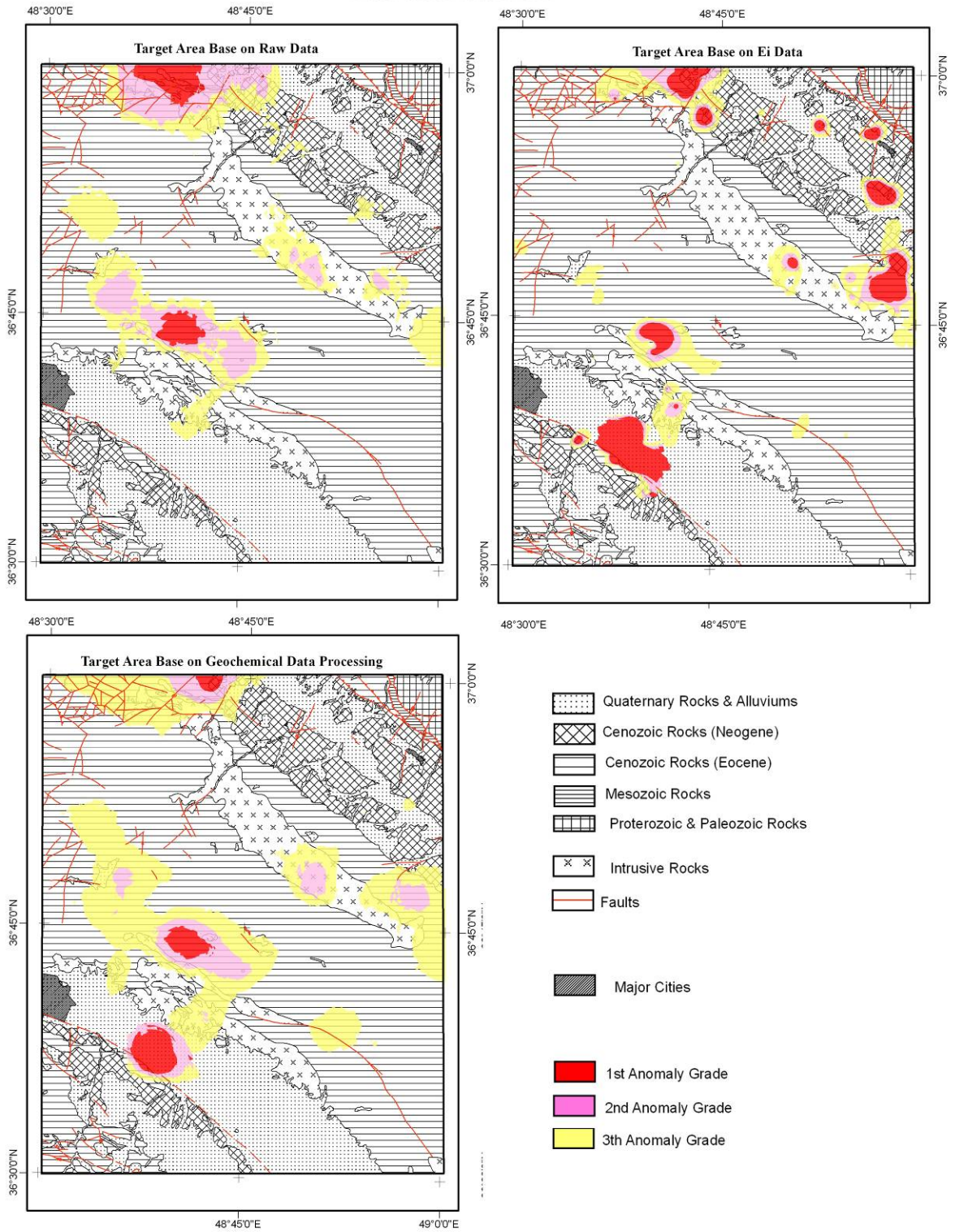
نقشه نهایی مناطق امیدبخش اولیه که حاصل همپوشانی نقشه های فوق می باشد در شکل ۴-۵۰ براساس حوضه های آبریز ترسیم شده است. در جدول ۴-۱۲، هشتاد نمونه آنومال با بالاترین امتیاز که از همپوشانی نقشه های ژئوشیمیایی حاصل شده است، آورده شده است.

جدول ۴-۱۲: هشتاد نمونه با بالاترین امتیاز ژئوشیمیایی در نقشه مناطق امید بخش مقدماتی

ID	1	2	3	4	5	6	ID	1	2	3	4	5	6	ID	1	2	3	4	5	6	ID	1	2	3	4	5	6
136							324							617							157						
320							30							643							800						
135							578							33							655						
137							61							330							286						
613							62							29							648						
23							667							673							128						
666							60							139							725						
572							669							32							232						
580							672							616							213						
674							258							642							551						
329							242							291							654						
311							618							82							808						
234							724							288							102						
521							443							236							241						
809							615							71							290						
237							65							549							815						
812							823							552							614						
641							649							671							437						
289							233							694							806						
235							138							822							536						

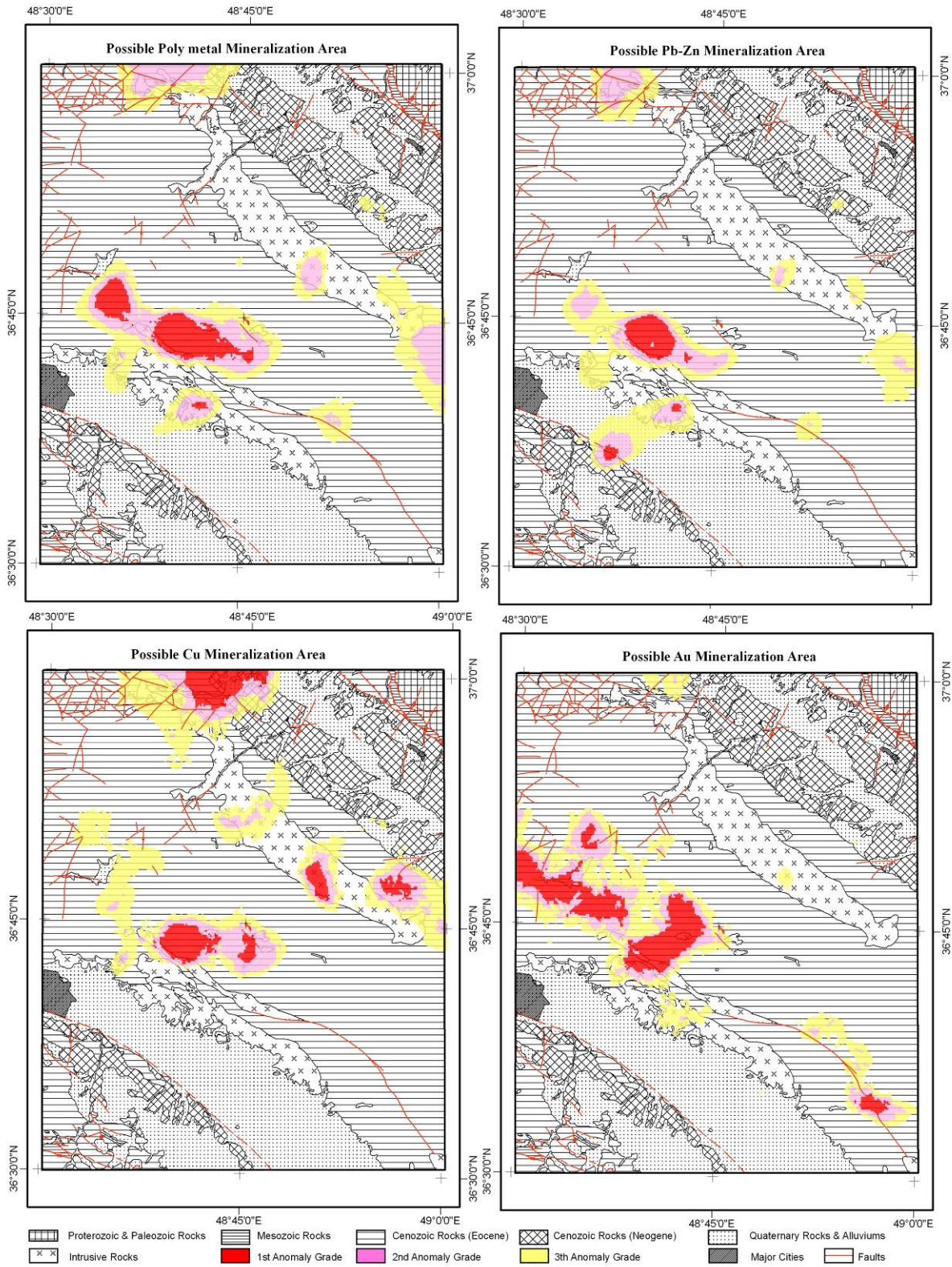
۱: نقشه امتیازی داده های خام، ۲: نقشه امتیازی داده های شاخص غنی شدگی، ۳: کانی زایی احتمالی پلی متال، ۴: کانی زایی احتمالی مس،
۵: کانی زایی احتمالی سرب و روی، ۶: نقشه امتیازی داده های جمعی و فاکتوری؛ قرمز، صورتی و زرد به ترتیب آنومالی درجه ۱، ۲ و ۳

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

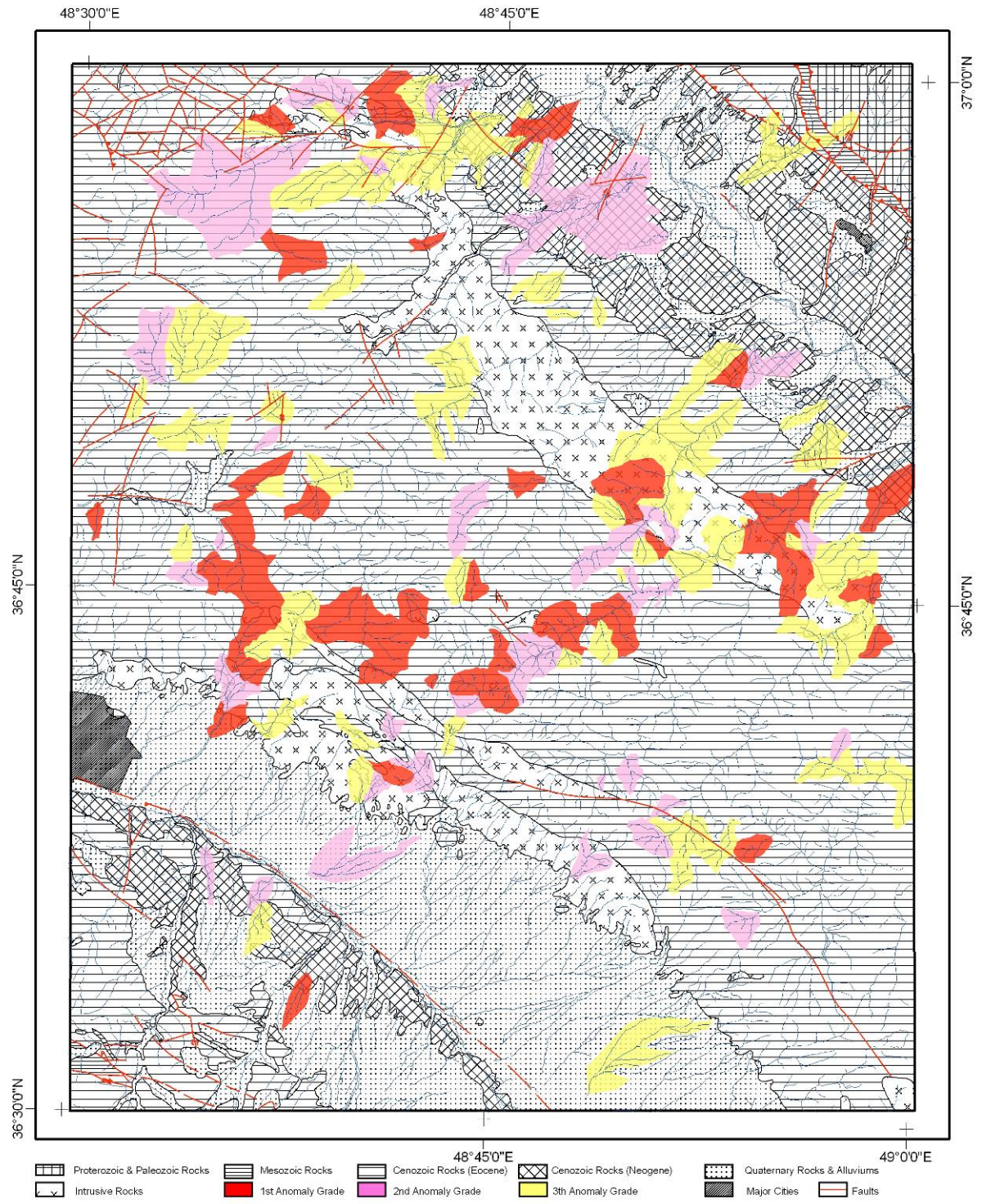
شکل ۴-۸: مقایسه مناطق امیدبخش مقدماتی با استفاده از داده ها و پردازش های ژئوشیمیایی

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

شکل ۴-۹: نقشه های مناطق احتمالی کانی سازی در محدوده طارم

TAROM GEOCHEMISTRY MAP
 Primary Prospecting Area Based on Geochemical Processing

شکل ۴-۵۰: نقشه های مناطق امیدبخش مقدماتی برپایه نقشه های شکل ۴-۴۸

۴-۵- بررسی داده های کانی سنگین

برای اکتشافات ناحیه‌ای (کوچک مقیاس) رودخانه‌های بزرگ با حوضه آبریز وسیع جهت برداشت نمونه های کانی سنگین مناسبتر هستند زیرا محدودیت حاصل از کمی تعداد نمونه در آنها برطرف می‌گردد. هر نمونه کانی سنگین از چند محل که احتمال تمرکز کانی سنگین در آن بیشتر بوده (Head تخته سنگها یا Tail آنها) برداشت شده است. در چنین مکانهایی ذرات شن و ماسه بیشتر حضور دارند. در مناطقی که نسبتاً مرتفع و برفگیر و در نتیجه فرسایش شیمیایی شدیدتر بوده است، پیدایش چنین محل‌هایی مشکل می‌باشد و در نتیجه نمونه‌های کانی سنگین با وزن بیشتر از بخش ماسه‌ای - سیلتی - رسی برداشت می‌گردد. آماده سازی نمونه‌های کانی سنگین شامل گل شویی و لاوک شویی است. قبل از انجام این مراحل، اندازه گیری حجم کل نمونه برای محاسبات بعدی الزامی است. در مرحله گل‌شویی با شستشوی کامل نمونه، گل نمونه، که عمدتاً شامل ذرات دانه ریز رسی است از آن جدا شده و نمونه آماده لاوک شویی می‌شود. در مرحله لاوک شویی، نمونه به درون ظرف مخصوص ریخته شده و پس از غوطه ور کردن نمونه در آب و حرکات دورانی مناسب آن، مواد سبک شستشو و از آن خارج و جزء سنگین‌تر باقی می‌ماند. این نمونه که نسبت به نمونه اولیه حجم بسیار کمتری دارد، خشک شده و مورد حجم سنجی قرار می‌گیرد و اعداد حاصل در فرم مربوطه ثبت می‌شود. مرحله بعدی شامل کاهش وزن نمونه از طریق تقسیم کن شانه‌ای است. بخشی از این جزء از طریق بروموفرم گیری به دو قسمت جزء سبک و جزء سنگین تقسیم می‌گردد. پس از بروموفرم گیری حجم هر یک از دو بخش سنجیده می‌شود و سپس از طریق بکارگیری آهنربای دستی با بار معین، جزء سنگین به سه بخش تقسیم و حجم هر یک تعیین می‌شود.

جزء فرومغناطیسی دارای خاصیت مغناطیسی شدید بوده و به طور عمده شامل منیتیت و گاهی ایلمنیت می‌باشد. جزء دیگر دارای خاصیت مغناطیسی متوسطی است و بیشتر شامل کانی‌های مافیک مانند پیروکسن، آمفیبول و بیوتیت می‌باشد. جزء غیرمغناطیسی، خاصیت مغناطیسی نداشته و اغلب کانی‌های فرعی مانند آپاتیت، زیرکن و بسیاری از کانه‌ها در آن متمرکز می‌شوند. در این پروژه هر سه بخش با استفاده از میکروسکوپ بینوکولار مورد مطالعه چشمی قرار گرفته است. در این روش، مشخصات فیزیکی کانی‌ها مانند رنگ، سیستم تبلور، جلا، سختی، شفافیت و ... اساس تشخیص می‌باشد. از این طریق نسبت درصد هر کانی در نمونه به طریق حجمی برآورد می‌گردد. برای محاسبه فراوانی نسبی کانی‌های سنگین در نمونه اصلی (به صورت برداشت شده) از فرمول زیر استفاده گردیده است:

$$\text{فراوانی کانی سنگین (گرم در تن)} = \frac{X * Y * B * D * 10000}{A * C * D'}$$

در این فرمول متغیرها عبارتند از:

X: درصد کانی مورد نظر ضرب در جرم فراکسیون مربوط به آن پس از جدایش مغناطیسی

Y: حجم نمونه پس از بروموفرم گیری

B: حجم نمونه پس از شستشو

D: وزن مخصوص کانی مورد مطالعه

A: حجم کل نمونه برداشت شده در صحرا (پس از الک کردن)

C: حجم نمونه انتخابی برای جدایش با بروموفرم

D': وزن مخصوص رسوب برداشت شده در صحرا است که در این پروژه معادل ۲/۵ گرم بر سانتی

متر مکعب در نظر گرفته شده است.

محدوده اکتشافی ۱/۱۰۰۰۰۰ طارم با ۱۹۴ نمونه کانی سنگین مورد مطالعه قرار گرفته و نتایج مطالعه

آنها به دو صورت کیفی و کمی ارائه شده است. بر این اساس، آثاری از کانی زاییهای سرب، مس، روی و در هفت حوضه طلا و ندرتاً آنتیموان در منطقه مشاهده شده است.

حجم عمده فاز غیر مغناطیس (NM) نمونه ها را کانی های زیرکن، آپاتیت، روتیل، باریت، اسفن،

اناتاز و لوکوکسن تشکیل می دهد. کانی هایی مانند هماتیت، پروکسن، آمفیبول، اپیدوت، پیریت اکسید،

لیمونیت، گارنت، ایلمنیت، الیژیست و مارتیت در فاز مغناطیس متوسط (AV) حضور دارند. در فاز

مغناطیس قوی (AA) کانی های مگنتیت و ندرتاً ایلنومگنتیت حضور دارد. آثار کلریتی شدن در سطح

کانی هایی مانند باریت، اپیدوت و پروکسن مشاهده شده است.

۴-۵-۱- پردازش داده های کانی سنگین

در نتیجه مطالعات کانی سنگین توسط میکروسکوپ بینوکولار به حضور ۵۸ کانی اشاره شده است که

بسیاری از آنها در حد چند ذره (Pts) می باشند. جهت سهولت و نتیجه گیری بهتر، کانی های مشاهده شده

در ۱۱ دسته تقسیم بندی گردیده اند. برای این منظور ابتدا نتایج داده های کانی سنگین با استفاده از فرمول

زیر یکسان سازی شده است:

$$Z - score = \frac{X - Min}{Max - Min}$$

در این فرمول (X) عیار عددی هر کانی، (Min) کمترین و (Max) بیشترین مقدار جامعه است. با

محاسبه این فرمول نتایج به صورت جامعه ای بین ۰ تا ۱ به دست خواهد آمد که تمامی آنها هم وزن بوده و

قابل جمع کردن با یکدیگر هستند. در جدول ۴-۱۳ به گروه ها و کانی هایی تشکیل دهنده آنها اشاره شده است.

جدول ۴-۱۳: گروه بندی داده های کانی سنگین در محدوده اکتشافی طارم

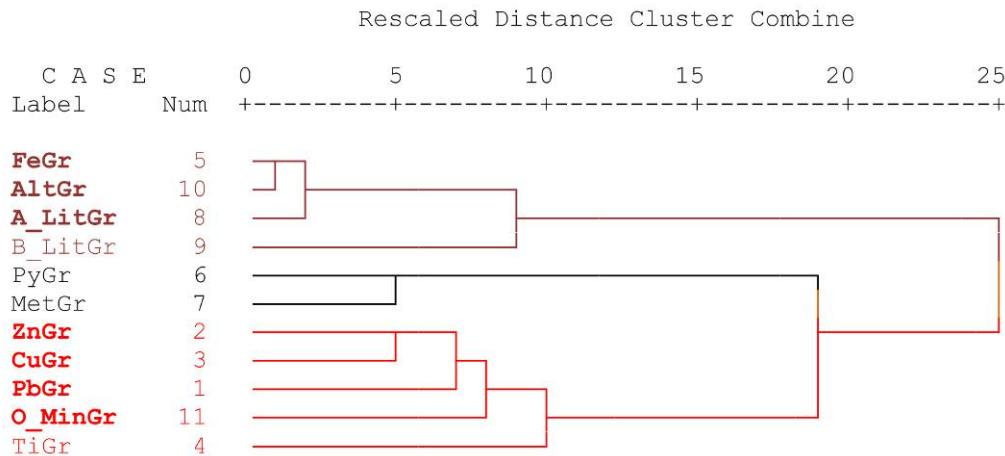
ردیف	نام گروه	اختصار	کانی ها
۱	سنگ ساز اسیدی	A-lit Gr	کوارتز - فلدسپار - آپاتیت - زیرکن
۲	سنگ ساز بازیگ	B-lit Gr	الیون - پیروکسن - بیوتیت - آمفیبول
۳	سنگ ساز دگرگونی	Met Gr	آندالوزیت - گارنت - سیلیمانیت - کیانیت - کباستولیت - کروندم
۴	دگرسانی	Alt Gr	سیلیکاتهای آلتره - اپیدوت - کلریت
۵	سرب	Pb Gr	گالن - سروزیت - پیرومورفیت - آنگلیزیت - کوتنیت - ماسیکوت - میمتیت - پوولیت - وانادینیت - ولفنیت - سرب ناتیبو
۶	روی	Zn Gr	اسفالریت - همی مورفیت
۷	مس	Cu Gr	کالکوپیریت - کالکوسیت - کولیت - آزوریت - مالاکیت - مس ناتیبو
۸	آهن	Fe Gr	مگنتیت - هماتیت - الیزیت - لیمونیت - مارتیت - گوتیت
۹	تیتان	Ti Gr	روتیل - آناتاز - اسفن - ایلمنیت - نیگرین - ایلمنومگنتیت - لوکوکسن - بروکیت
۱۰	پیریت	Py Gr	پیریت - پیریت لیمونیتی - پیریت اکسیدی
۱۱	سایر کانه ها	O-Min Gr	باریت - سلسین - سینابر - فلوریت - طلا - مولیدنیت - موناژیت - اریپمنت - پیرولوزیت - شلیت - استینیت

بررسی همبستگی گروه های کانی سنگین با استفاده از نمودار آنالیز خوشه ای (شکل ۴-۵۱) همبستگی ضعیفی میان داده های کانی سنگین نشان می دهد. بالاترین همبستگی میان گروه آهن با واحدهای دگرسان و واحدهای سنگی اسیدی مشاهده می شود. همبستگی ضعیفی نیز میان گروه های مس، روی و سرب و به مقدار کمتر با گروه سایر کانه ها و گروه تیتان متصور می باشد. این مجموعه به عنوان مجموعه کانه های کانساری در کنار هم جای گرفته اند. به این مجموعه کانی های گروه پیریت متصل شده است.

۴-۵-۲- ترسیم نقشه های گروهی کانی سنگین

در شکل های ۴-۵۲ تا ۴-۵۷ در مجموع ۱۲ نقشه برای گروه های کانی سنگین یازده گانه به علاوه پراکندگی ذرات طلا تهیه شده است. روش ترسیم این نقشه ها همانند ترسیم نقشه های آنومالی های ژئوشیمیایی می باشد. همچنین برای هر نقشه، نقشه ای متناظر در اندازه A3 و با جزئیات بیشتر در پیوست نقشه ها در نظر گرفته شده است. در این نقشه ها، علاوه بر حوضه های آبریز آنومال برای هر گروه که توسط رنگ مشخص می گردند، بوسیله علامات بکار رفته، تعداد ذرات و یا مقادیر اندازه گیری شده هر

کانی آن گروه نیز نشان داده شده است. در ادامه به بررسی تعدادی از مهمترین گروه های کانی سنگین که در معرفی مناطق امید بخش مقدماتی نقش موثری خواهند داشت، پرداخته می شود.

شکل ۴-۵۱: نمودار خوشه ای گروه های کانی سنگین

۴-۵-۲-۱- نقشه آنومالی گروه سرب

نقشه آنومالی گروه سرب با استفاده از جمع ۱۱ کانی سرب دار ترسیم شده است (شکل ۴-۵۴، تصویر چپ). براساس این نقشه حوضه های آبریز ۲۳۶ و ۲۴۴ در اطراف روستای تهم، ۱۵۱ در باختر روستای چگلان، ۱۳۸ در جنوب روستای گلججه، ۴۸ در جنوب روستای زاجکان و نمونه های ۱۱۶، ۷۰۹ و ۸۱۰ در اطراف روستای قلعه آنومالی جمعی درجه ۱ برای سرب نشان داده اند.

از مهمترین آثار کانی زایی سرب در منطقه می توان به سرب خالص، اکسید سرب، گالن، پیرومورفیت و سروزیت اشاره کرد. کانی زایی سرب در منطقه همراه با کانی زایی های روی و مس، پیریتی شدن و اپیدوتی شدن می باشد. گالن ها به دو شکل سروزیتی شده و سالم و بعضاً گرد شده (نمونه ۲۳۸) حضور دارند. بیشترین مقدار کانی های سرب در حوضه های ۳۰ (۴ ذره گالن)، ۷۳ (۲ ذره گالن)، ۱۱۶ (۱۶/۳ ppm گالن و ۲۸۰ ppm سروزیت)، ۵۷ (۳ ذره گالن)، ۱۳۸ (گالن با ۹۸ ppm و سروزیت با ۵۴۰ ppm)، ۱۴۹ (۷ ذره گالن)، ۱۵۱ (۴ ذره گالن)، ۱۷۶ (۴ ذره گالن و ۳/۹ ppm سروزیت)، ۱۹۳ (۶ ذره گالن)، ۲۱۳ (۳ ذره گالن)، ۲۳۸ (گالن با ۹۴۰ ppm و سروزیت با ۲۳۰ ppm)، ۲۴۴ (۱۶۸ ppm گالن)، ۲۸۸ (۸ ذره گالن و سروزیت با ۴/۸ ppm)، ۵۳۲ (۸ ذره گالن)، ۵۳۷ (۸ ذره گالن)، ۵۴۱ (۱۰ ذره گالن)، ۵۷۱ (۱۰ ذره گالن)، ۶۱۲ (بیش از ۱۰ ذره گالن)، ۶۳۳ (۶ ذره گالن)، ۷۰۹ (گالن با ۷ ppm و سروزیت با ۶ ppm)، ۷۱۳ (۵ ذره گالن)، ۷۲۰ (۷/۵ ppm گالن)، ۷۴۴ (۴ ذره گالن)، ۷۶۲ (۴ ذره گالن)، ۷۹۹ (۸ ذره گالن) می باشد.

بیشترین مقدار پیرومورفیت در نمونه های ۴۸ (بیش از ۱۰ ذره)، ۱۱۶ (۸۱/۶ ppm)، ۶۹۹ (۳/۵ ppm)، ۷۰۴ (۵۴ ppm) و ۷۰۹ با ۳۵ ppm می باشد. همچنین در خیلی از نمونه ها کانی های ولفنیت، سرب آزاد، میمیتیت مشاهده شده است.

۴-۵-۲- نقشه آنومالی گروه روی

از آثار کانی زایی روی در منطقه می توان به اسفالریت و همی مورفیت اشاره کرد که به طور پراکنده در حوضه های مختلف با مقدار متفاوت حضور دارد. شکل ۴-۵۴، تصویر راست، نقشه آنومالی گروه روی را نشان می دهد که مطابق آن، حوضه های ۲۳۸ در خاور روستای تهم، ۵۷ در جنوب باختر روستای چوزگان و ۵۷۱ در جنوب روستای زرده، آنومالی درجه ۱ نشان داده اند.

بیشترین مقدار اسفالریت در نمونه های ۳۴ (۲ ذره)، ۲۳۸ (۲ ذره)، ۲۷۸ (۱ ذره)، ۳۳۳ (۳ ذره)، ۳۴۷ (۲ ذره)، ۵۷۱ (۲ ذره)، ۵۷ (۱ ذره)، ۶۱۲ (۳ ذره)، ۶۴۲ (۵ ذره)، ۶۶۳ (۲ ذره) و ۷۷۹ (۱ ذره) می باشد. در چند حوضه دیگر کانی همی مورفیت در حد چند ذره مشاهده شده است. حضور این کانی ها با کانی زایی های سرب و مس در منطقه بر اهمیت آنها می افزاید.

۴-۵-۳- نقشه آنومالی گروه مس

از مهمترین آثار کانی زایی مس در منطقه میتوان به حضور کانی های مالاکیت، کوپریت، کوولیت، مس خالص، آزوریت و کالکوپیریت اشاره کرد. کانی مالاکیت در دو فاز NM و AV حضور دارد. کانی کوپریت در بعضی از نمونه ها در سطح شان به مالاکیت تبدیل شده است. براساس نقشه جمعی کانه های گروه مس (شکل ۵-۵۵، تصویر پایین، چپ)، حوضه های آبریز نمونه های ۲۴۴ در جنوب روستای تهم، ۱۳۸ در جنوب روستای گلبجه، ۲۹۱ در جنوب روستای چره ناب، ۱۷۸ در جنوب باختر روستای کلکش، ۷۱۳ در جنوب باختر روستای دهنه، ۷۹۹ در جنوب باختر روستای چوزگان و حوضه آبریز نمونه ۵۳۹ در میان روستاهای پرنگین و چم رود، حوضه های با آنومالی درجه ۱ مشخص شده اند.

از کانی زایی های مس در منطقه می توان به مالاکیت، کالکوپیریت، آزوریت، کوپریت و کوولیت اشاره کرد. بیشترین مقدار مالاکیت در نمونه های ۴۸ (۵ ذره)، ۱۳۸ (۶ ذره)، ۴۱ (۴ ذره)، ۱۷۸ (۳ ذره)، ۱۸۳ (۵ ذره)، ۱۹۳ (۴ ذره)، ۲۳۸ (۴ ذره)، ۵۳۰ (۴ ذره)، ۵۳۲ (۳ ذره)، ۵۳۹ (۱۴ ذره)، ۵۴۱ (۳ ذره)، ۶۱۲ (۴ ذره)، ۶۴۰ (۳ ذره)، ۷۹۹ (۳ ذره) می باشد. این کانی در چند حوضه دیگر هم تا حد دو ذره مشاهده شده است. کانی کالکوپیریت در نمونه های ۳۸ (۲ ذره)، ۱۷۶ (۲ ذره)، ۱۹۳ (۳ ذره)، ۲۴۴ (۲ ذره)، ۲۹۱

(۳ ذره)، ۶۱۲ (۲ ذره)، ۷۰۹ (۲ ذره)، ۷۱۳ (۲ ذره) و ۷۷۳ (۲ ذره) می باشد. همچنین کانی های کوپریت و کولیت در خیلی از حوضه ها مشاهده شده است که در نقشه A3 پیوست گزارش نشان داده شده است.

۴-۵-۲-۴- نقشه آنومالی طلا

طلا در ۷ نمونه مشاهده شده است که در شکل ۴-۵۵، تصویر راست، نشان داده شده است. بیشترین مقدار آن در نمونه ۸۲۵ با ۴ ذره می باشد و در نمونه های ۱۷۸، ۴۱۸، ۶۳۷، ۶۴۷، ۶۹۳ و ۷۹۸ یک ذره مشاهده شده است. بیشتر ذرات طلا به صورت لامپی و نیمه گرد تا نیمه زاویه دار می باشد. در جدول زیر مشخصات ذرات طلای مشاهده شده در این نمونه ها آورده شده است.

Sample Number	Distribution	Gold grain size(μ)			Roundness	Shape
		L	W	T		
798	1	200	100	50	Subrounded	Lumpy
418	1	200	100	75	Subrounded	Lumpy
692	1	125	100	50	Subangular	Lumpy
637	1	100	75	50	Subangular	Lumpy
825	4	200	100	75	Subangular	Platy
"		150	100	50	Subangular	Lumpy
"		250	150	75	Subrounded	Lumpy
"		200	150	100	Subangular	Lumpy-Spongy
647	1	125	100	50	Subangular	Lumpy-Spongy
178		300	150	100	Angular	Lumpy

۴-۵-۲-۵- نقشه آنومالی گروه آهن

شکل ۴-۵۶، تصویر چپ، نقشه آنومالی کانی های گروه آهن را نشان داده شده است. این نقشه حاصل جمع کانیهای مگنتیت، هماتیت، الیژیست، گوتیت، لیمونیت و مارتیت می باشد. حوضه های دارای آنومالی درجه ۱ در این نقشه عبارتند از:

حوضه های آبریز نمونه های ۲۳۸ و ۲۴۴ در نزدیکی روستای تهم، ۲۳۳ در شمال روستای امامزاده هاشم، ۱۱۶ و ۷۰۴ در اطراف روستاهای قلعه و طرازوج، ۷۲۰ در جنوب دهنه، ۶۹۲ در شمال الزین، ۶۱۹ در جنوب باختر روستای خان چای، ۸۳۳ در خاور بولاماج، ۲۹۱ در جنوب چره ناب و ۸۱۴ در باختر روستای شقاقی چورزق.

۴-۵-۲-۶- نقشه آنومالی گروه تیتان

در منطقه وجود عنصر تیتان به صورت کانی ایلمنیت نیز قابل بررسی می باشد. بیشترین مقدار این کانی در محدوده های ۳۴-۳۰-۲۵-۸۲-۱۱۶-۲۷۶-۲۷۸-۲۸۱-۲۹۱-۲۹۸-۳۰۱-۳۰۴-۳۳۶-۳۵۷-

۳۵۹-۶۳-۶۷۰-۶۷۴-۶۷۶-۶۷۷-۵۷۰-۶۶۹-۶۷۹-۷۰۵-۷۰۹-۷۱۳-۷۳۷-۷۹۸-۸۱۵ و ۸۲۸ دیده شده است. در نقشه آنومالی گروه تیتان (شکل ۴-۵۷، تصویر راست) علاوه بر ایلمنیت، کانی های روتیل، آنتاز، اسفن، نیگرین، ایلمنومگمیت، لوکوکسن و بروکیت نیز مورد توجه بوده اند. حوضه های آنومالی درجه ۱ عبارتند از:

حوضه های آبریز نمونه های شماره ۴۱ در باختر روستای تازه کند، ۱۱۶ در نزدیکی روستای قلعه، ۳۳۶ و ۳۱۰ در اطراف روستای زاگر، ۳۳۹ و ۳۵۱ در اطراف روستای مرواریه و نمونه ۴۵۰ در باختر روستای آزاد علیا.

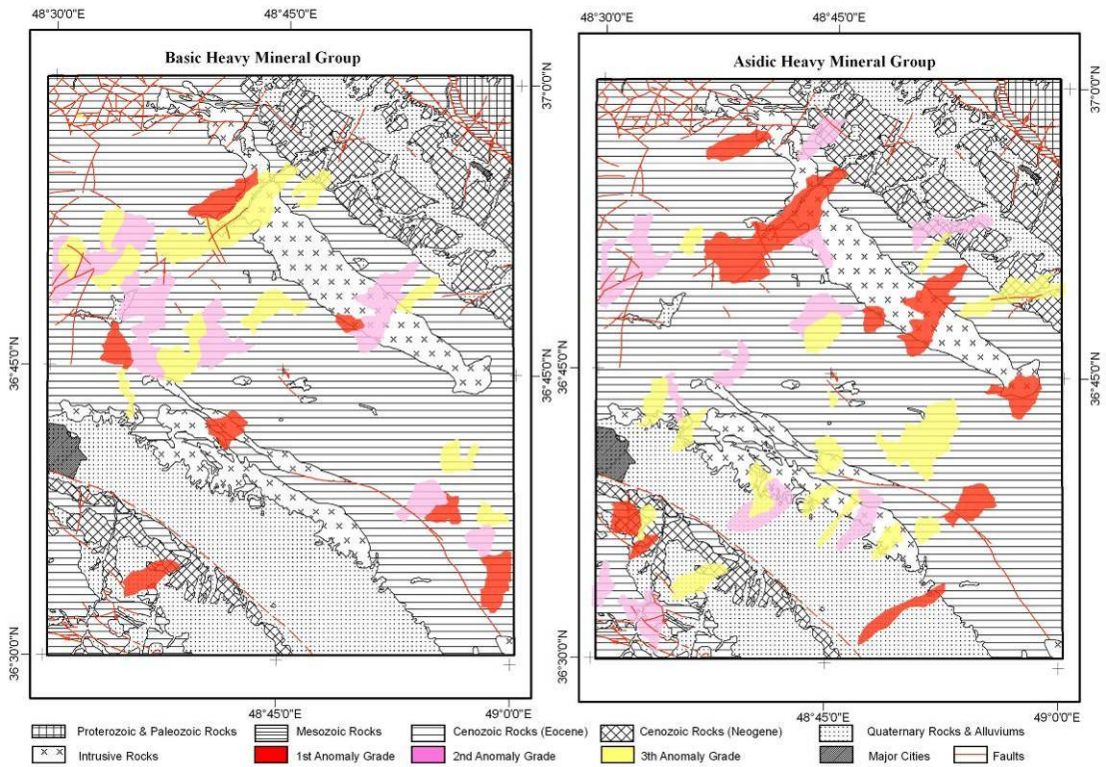
۴-۵-۲-۷- نقشه آنومالی گروه پیریت

کانی پیریت در مطالعه نمونه های کانی سنگین به دلیل راهنمایی در معرفی نواحی امید بخش و به طور غالب همبستگی آن با زایش کانی های اقتصادی و کانسار ساز چون طلا دارای ارزش می باشد. این کانی در خیلی از نمونه ها مشاهده شده است که مقدار آن در نمونه های مختلف متفاوت می باشد. بیشترین مقدار این کانی در محدوده نمونه های ۳۴-۴۸-۵۷-۱۵۱-۱۷۰-۱۷۳-۱۷۶-۱۷۸-۱۸۰-۲۸۸-۲۹۱-۲۹۳-۲۹۸-۳۱۸-۳۲۴-۳۳۳-۳۴۰-۳۴۷-۳۵۱-۵۳۲-۵۳۹-۵۴۱-۵۶۱-۵۷۰-۵۷۱-۵۷۹-۶۴۰-۶۴۲-۷۰۹-۷۱۳-۷۹۹ می باشد. محدوده های آنومال پیریت بر اساس نقشه ۴-۵۷، تصویر چپ، انطباق قابل توجهی با توده های نفوذی کوارتز مونزونیتی و کوارتز دیوریتی اصلی در محدوده نشان می دهد.

۴-۵-۲-۷- نقشه آنومالی گروه سایر کانه ها

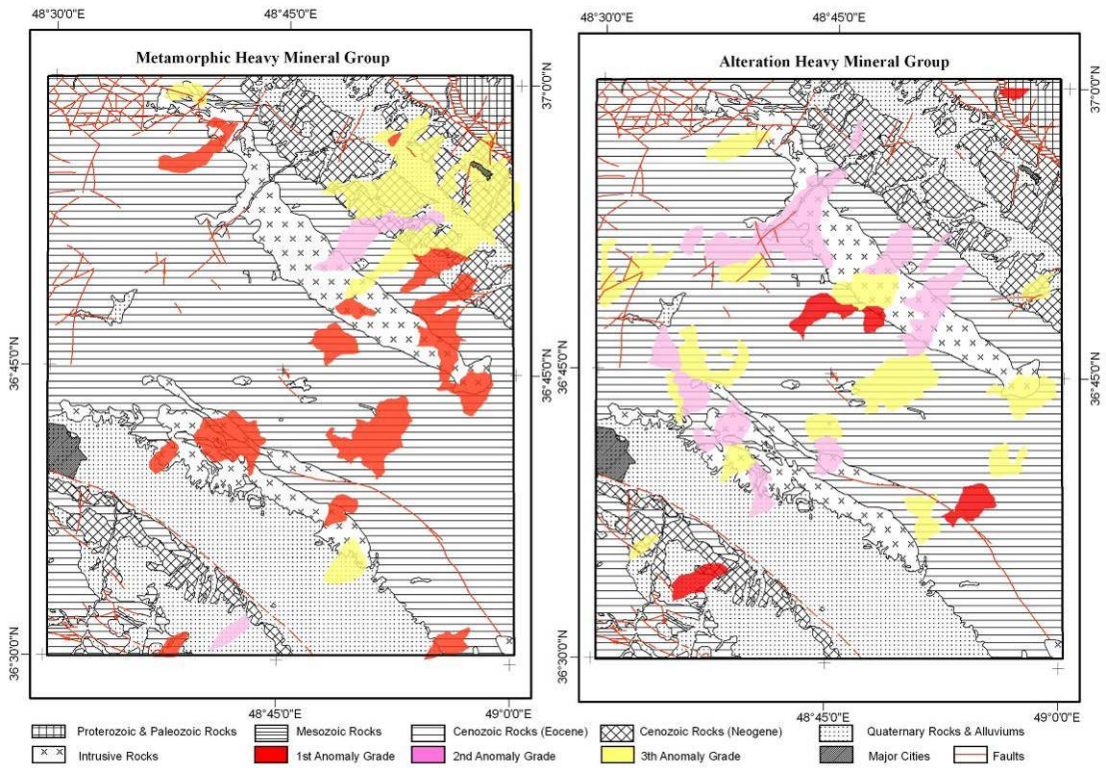
همانگونه که در جدول ۴-۱۴ مشاهده می شود، نقشه آنومالی گروه سایر کانه ها (۴-۵۷، تصویر راست) بر اساس جمع ۱۱ عنصر تهیه شده است. در این نقشه حوضه های آنومال درجه یک عبارتند از: حوضه های آبریز نمونه های ۴۷۰ در جنوب روستای نقطه بندی، ۳۲۸ در شمال روستای کج کلاه، ۸۲۵ در جنوب باختر علی آباد، ۲۳۸ و ۲۴۴ در اطراف روستای تهم، ۳۴ در محل روستاهای شیت و ولیدر، ۴۸ در جنوب زاجکان، ۷۰۹ در شمال روستای قلعه و ۷۱۳ در باختر روستای دهنه. از کانی های پاراژنز طلا کانی اورپیمان در نمونه ۱۵۱ (۱ ذره) و ۳۳۶ (۱ ذره) و سینابر در نمونه های ۸۰۱ (۴ ذره)، ۲۴۴ (۴ ذره)، ۲۳۸ (۱ ذره) و ۷۲۶ (۱ ذره) می توان اشاره کرد. کانی مولیدنیت در نمونه ۷۱۳ با دو ذره مشاهده شده است.

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

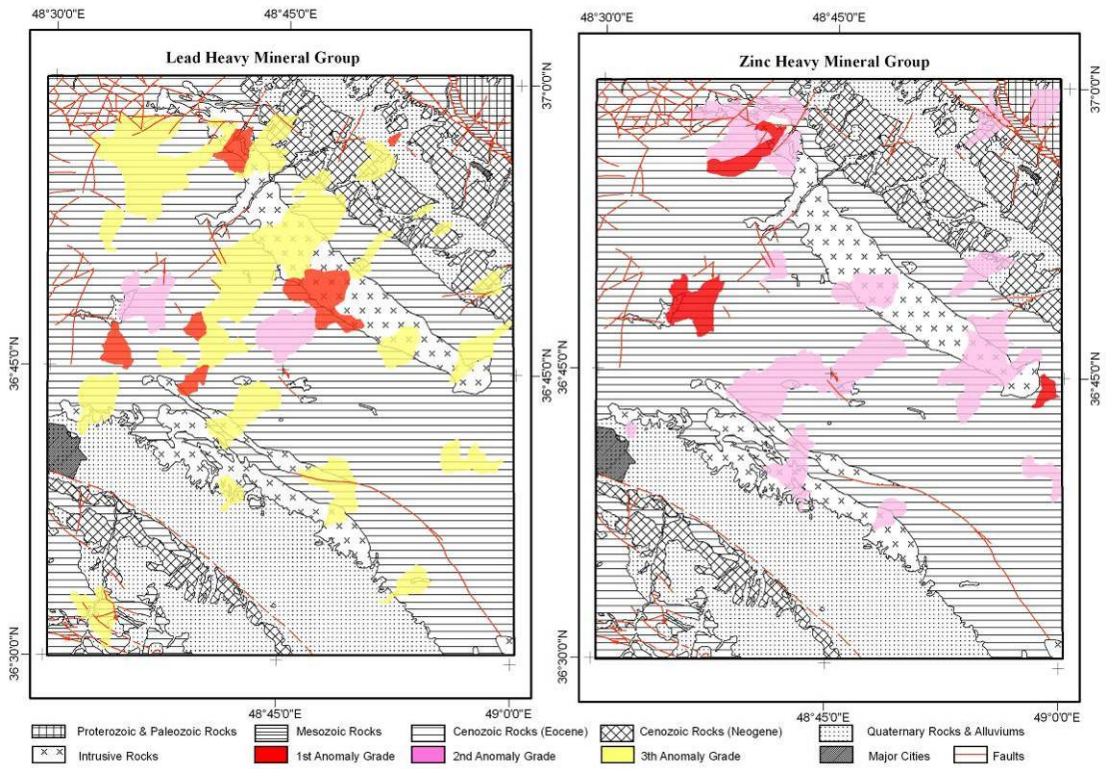
شکل ۴-۵۲: نقشه آنومالی گروه کانیهایی سنگ ساز اسیدی و بازی براساس داده های کانی سنگین

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

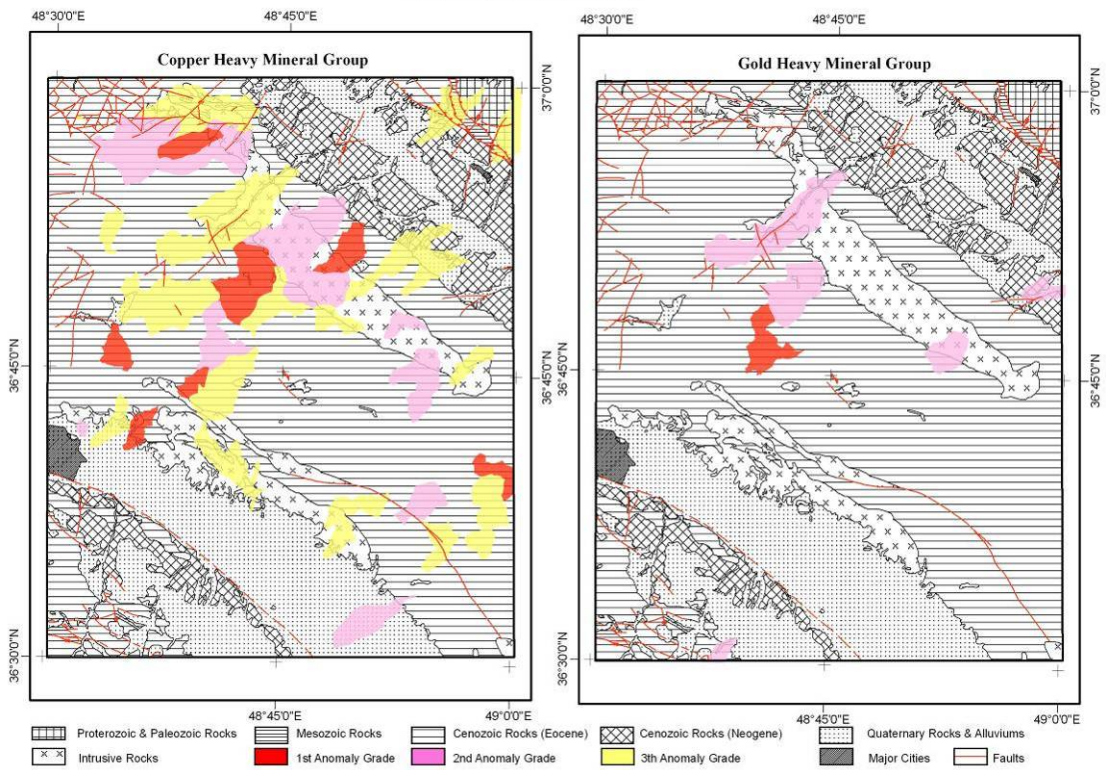
شکل ۴-۵۳: نقشه آنومالی گروه کانیهایی سنگ ساز دگرگونی و دگرسانی براساس داده های کانی سنگین

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

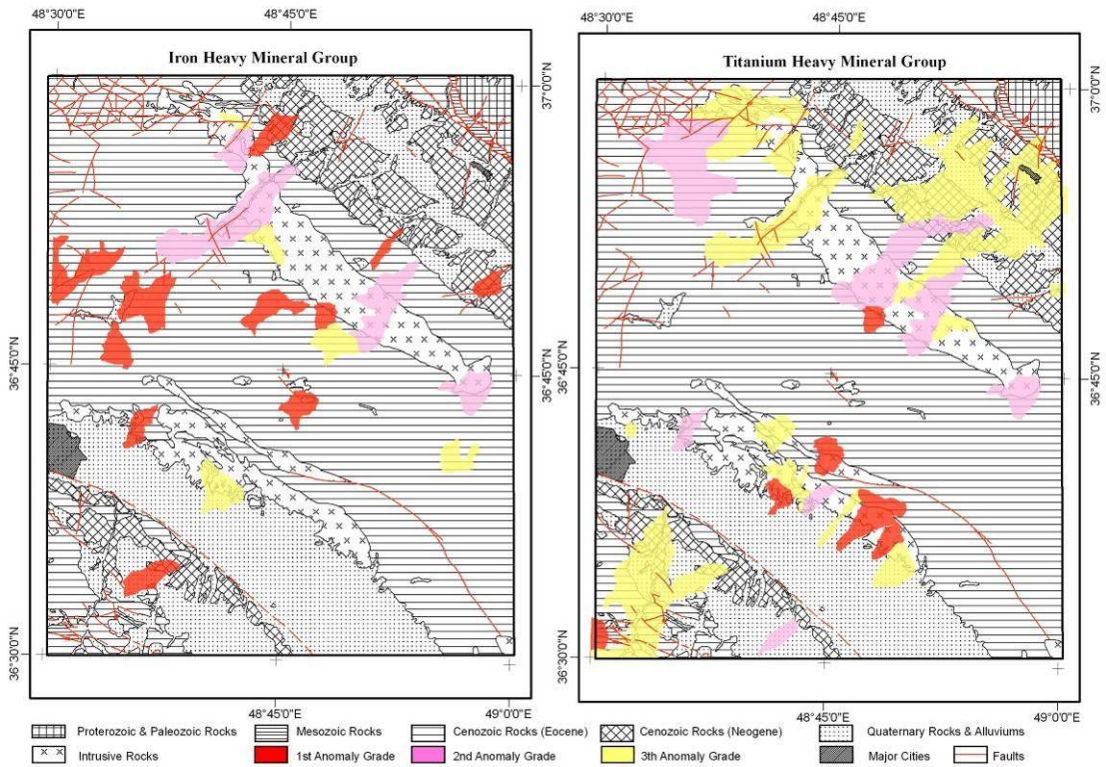
شکل ۴-۵۴: نقشه آنومالی گروه کانیهای سرب و روی براساس داده های کانی سنگین

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

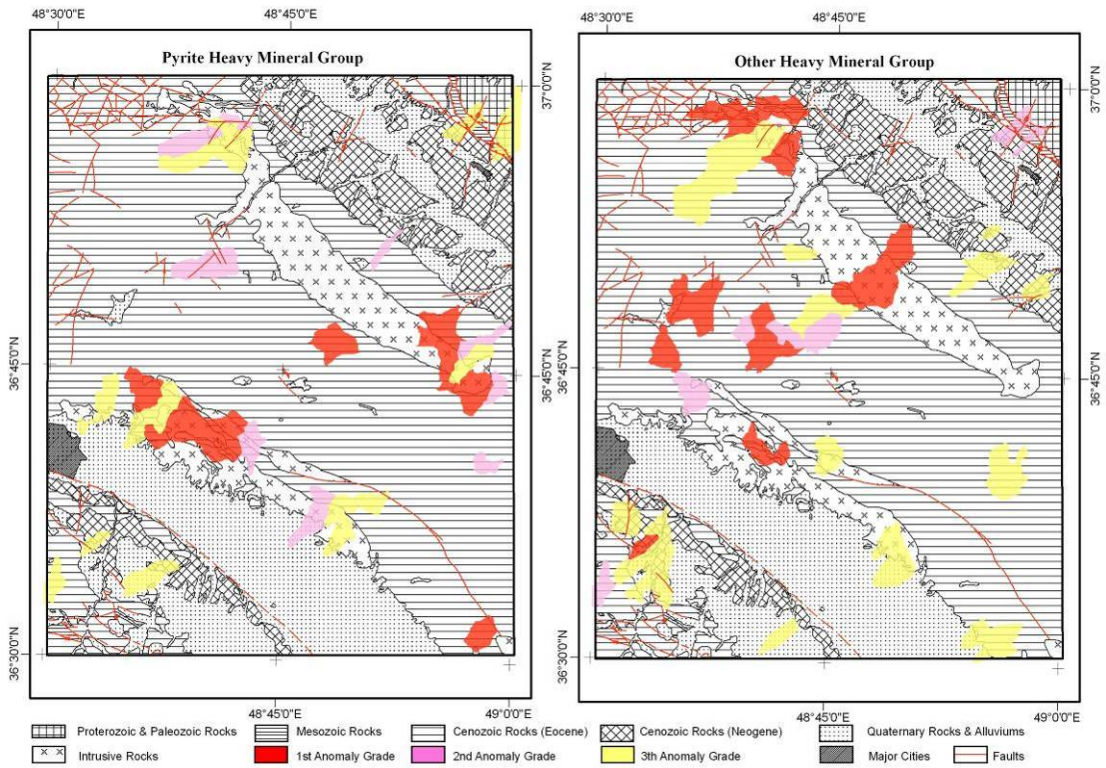
شکل ۴-۵۵: نقشه آنومالی گروه کانیهای مس و طلا براساس داده های کانی سنگین

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

شکل ۴-۵۶: نقشه آنومالی گروه کانیهی آهن و تیتان براساس داده های کانی سنگین

TAROM GEOCHEMISTRY MAP

شکل ۴-۵۷: نقشه آنومالی گروه کانیهی پیریت و سایر کانیهی سنگین براساس داده های کانی سنگین

۴-۵-۳- مناطق امیدبخش مقدماتی براساس داده های کانی سنگین

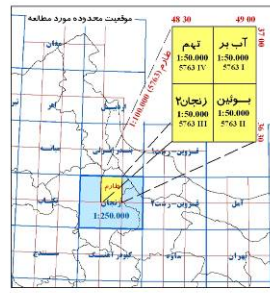
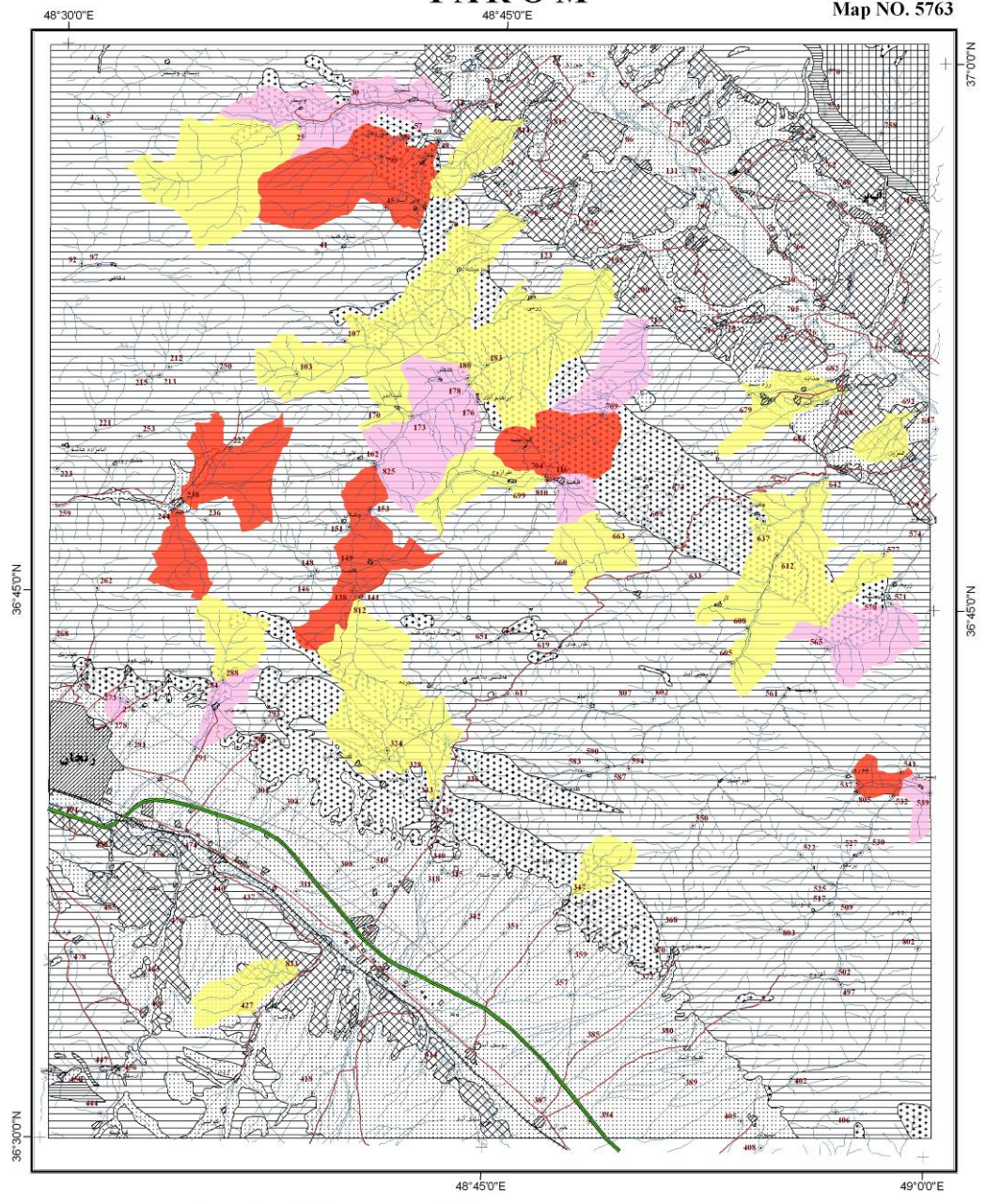
نقشه مناطق امید بخش مقدماتی براساس داده های کانی سنگین با جمع عددی گروه های کانی های کانسار ساز شامل گروه کانه های مس، سرب، روی، آهن، طلا و سایر کانه ها ترسیم شده است. شکل شماره ۴-۵۸ نقشه جمعی نهایی براساس داده های کانی سنگین را نشان می دهد. نمونه کانی سنگین مطالعه شده از پایین دست حوضه های شماره ۴۸ (جنوب روستای زاجکان)، ۲۴۴ (جنوب روستای تهم)، ۱۳۸ (جنوب روستای گلجه)، ۲۳۸ (شمال خاور روستای تهم)، ۵۷ (جنوب باختر روستای جورزکان)، ۸۲۵ (در اطراف روستاهای گلجه و چگلان)، ۷۰۹ (خاور روستای دورلجه)، ۷۹۹ (جنوب باختر روستای جورزکان) و ۵۴۱ (در اطراف روستاهای رنگین و چم رود) به ترتیب بالاترین امتیاز جمعی را کسب نموده اند و به عنوان محدوده های ناهنجار درجه ۱ معرفی شده اند. در این نقشه، نمونه های شماره ۷۱۳، ۳۴، ۱۱۶، ۲۹۱، ۱۷۸، ۱۸۰، ۲۷۴، ۵۳۹، ۵۷۰ و ۵۷۱ به صورت ناهنجاری درجه ۲ نشان داده شده است.

۴-۶- اولویت بندی مناطق امیدبخش مقدماتی براساس داده های ژئوشیمیایی و کانی سنگین

با تلفیق نقشه مناطق امید بخش مقدماتی براساس داده های ژئوشیمیایی (شکل ۴-۵۰) و محدوده های آنومال براساس داده های کانی سنگین (شکل ۴-۵۸)، در محدوده برگه یک صد هزارم طارم، ۱۲ محدوده با نام های TPA-1 تا TPA-12 مشخص شده است (فصل پنجم - شکل ۵-۱). این مناطق در مرحله کنترل صحرائی آنومالی ها، مورد بررسی دقیق قرار گرفته اند. موقعیت، مساحت، عناصر و کانه های شاخص و نتیجه بررسی های صحرائی این محدوده ها به تفصیل در فصل پنجم این گزارش آورده شده است.

TAROM

Map NO. 5763

نقشه مناطق امید بخش مقدماتی کانی سنگین

G.S.I. | Nowin E.T. Con Eng Co.

0 1 2 4 6 8 Km

راهنمای نقشه	
براهه و زهکش	-----
پسوزگراه	-----
جاده آسفالتی	=====
جاده خاکی	-----
محدوده های مسکونی	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
درجه بندی آتومالی گروه	
درجه ۱	■
درجه ۲	■
درجه ۳	■
نمونه های کانی سنگین	⊙
واحد های آبرفتی کوانتزری	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
واحد های سنوزوئیک-تسوزون	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
واحد های سنوزوئیک-آتشفشانی های انوسن	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
واحد های میوزوئیک	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
واحد های پروتروزوئیک و پالئوزوئیک	▨▨▨▨▨▨▨▨▨▨
توده های نفوذی	⊙

شکل ۴-۵۸: نقشه های مناطق امیدبخش مقدماتی براساس داده های کانی سنگین

